"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 209 — 1929

Federated Pressin jäsen

Torstaina, syyskuun 5 p:nä—Thurs., Sept. 5

Member The Federated Press

XIII Vuosik. — Vol. XIII

Yleistä arabialaisnousua pelätään

TAISTELUT PALESTIINASSA JATKUVAT, BRITTILÄISTEN JOUKKOJEN KESKITTÄESSÄ VOIMIAAN MURSKAAMAAN HEIMOLAISTEN LIIKEHTIMISEN

NEW YORK, syysk. 4. — Täkäläisissä brittiläisissä epävirallisissa piireissä ollaan perin huolestuneita tänne tulleen tiedonannon johdosta, jonka mukaan emiiri El Hussein, joka on muhamettilaisten korkeimman neuvoston puheenjohtajana olisi varottanut Britanniaa mahdollisen Egyptin, Syyrin, pohjois-Afrikan ja koko Arabian muhamettilaisten yleisen kapinaliikkeen varalta. Tällainen valtava miljoonaisten joukkojen nousu tulisi todennäköisesti merkitsemään brittiläisen valla päättymistä Palestiinassa ja mahdollisesti muuallakin.

Erikoinen komissioni nimitetty tutkimaan tilannetta

LONTOO, syysk. 4. — Britannian hallituksen taholta on ilmoitettu, että erikoinen komissioni on nimitetty Englannin parlamentin toimesta tutkimaan Palestiinan mellakoita, antaakseen täten laillisen pohjansa sitä seuraaville toimenpiteille, joita tullaan omaksumaan kapinallisia vastaan. Britannian hallitus tällä kertaa seisoo jyrkästi tähän astisen politiikkansa takana Palestiinan kontrolloimiin nähden. Tämän komissionin tekemiä havaintoja tullaan pitämään perustana tulevaiselle politiikalle tämän alusmaan edelleen brittiläisen imperialismin riistettävänä pitämiseksi.

Taistelut jatkuvat edelleen

TEL AVIV. Palestiina, syysk. 4. — Sunnuntai-illalla Hittinissä tapahtuneiden yhteenottojen yhteydessä selostetaan brittiläisten joukkojen surmanneen lukuisia arabialaisia, jotka tulivat lyödyiksi yrittäessään vallata sikäläisiä sotilasparakkeja. Myös Telipiothissa tapahtuneissa taisteluissa ovat heimolaiset joutuneet häviölle.

Eilen hyökkäsivät arabialaiset Beisaniin, vallottaen sen. Hallituksen voimia on siirretty Beersheban seuduille, tarkoituksella iskeä kapinallisia vastaan.

Brittiläiset lentovoimat ovat suorittamassa partiopalvelusta asumattomilla osilla Palestiinan rajoilla, pitäen silmällä arabialaisten mahdollista hyökkäystä Syyriasta ja Transjordaniasta käsin. Näiden lentäjien kerrotaan "tuloksellisesti" hajottaneen kapinallisten ryhmittymisiä, joka toisin sanoen merkitsee onnistunutta teurastusta.

Intiassa olevat muhamettilaiset ovat osottaneet myötätuntoaan arabialaisten aloittamalle taistelulle, vedoten muhamettilaisten yhtenäisyyteen. Jos tällainen hanke todellakin toteutuu, niin on todellakin syytä brittiläisillä imperialisteilla olla huolissaan tulevaisuudestaan, siirtomaiden väestöjen entistä laajemmin asettuessa taisteluun sen sortovaltaa vastaan.

205 menetti henkensä työnpäivänä Yhdysvalloissa

WASHINGTON, D. C., syysk. 4. — Kootut tilastot osottavat, että kaikkiaan menetti 205 ihmistä henkensä työnpäivän aikana, jolloin ihmiset kautta maan asettautuivat viettämään vapaapäivää.

Suurin osa tästä luvusta sai surmansa auto-onnettomuuksissa, seuraavan suurimman osuuden langetessa kylpylöiden ja uimapaikkojen kontolle, ihmisten rientäessä kuumaa ilmaa pakoon järvien y.m. rannoille.

Hallituksen vaihdos mahdollinen Saskatchewanissa

REGINA, syysk. 4. — Tänään kokoontuu hiljattain valittu Saskatchewanin maakunnan lainlaatijakunta. Katkera taistelu vallasta, joka on vallinnut pitemmän aikaa konservatiivien ja liberaalien välillä on saavuttamassa huippukohdan. Hallitus on pysynyt satulassa progressiivien ja muiden itsenäisten avustamana. Nyt kuitenkin pelkää hallitus joutuvansa häviölle, sillä progressiivien ja itsenäisten uskotaan äänestävän vastapuolueen mukana. Tämä on ensimäinen kerta Saskatchewanin historiassa 24 vuoden sisällä kun liberaalit joutuvat vastakkain voimakkaan vastapuolueen kanssa. Liberaaleilla on 28 edustajaa ja konservatiiveilla 24. Jos vähemmistöpuolueet yhtyvät merkitsee se 35 ääntä 28 vastaan.

Taas kaivosonnettomuus Yhdysv. hiilialueella

Kaksitoista hiilenkaivajaa saanut palohaavoja

RENTON, Pa., syysk. 3. — Union nimisessä kaivantokylässä, lähellä tätä paikkakuntaa, olevassa Renton Co:n hiilikaivannossa tapahtui eilen tuhoisa räjähdys, jossa kaksitoista hiilenkaivajaa sai pahoja palovammoja. Vammoja saaneet työläiset vietiin New Kensingstonin sairaalaan, ollen useat arveluttavassa tilassa.

Räjähdyksen sattuessa työskenteli kaivannossa noin 300 hiilenkaivajaa, mutta toiset, lukuunottamatta kahtatoista, pelastuivat vammoitta, tulemalla ulos sivutunnelin kautta.

Tiedonannossa ei kerrota räjähdyksen syystä, mutta todennäköisesti kysymyksessä on kaasuräjähdys.

Taas uusia kaivosmurhia Flin Flonissa

FLIN, FLON, Man., syysk. 4. — Gerard Berens ja Tom Kowaluchuk saivat surmansa Flin Flonkaivoksessa eilen, pudottuaan 200 jalkaa ylempänä olevalta tasanteelta nostoaukon pohjaan. Syytä putoamiseen ei ole ilmoitettu, mutta johtuu se luonnollisesti yhä kiihtyvästä työn tehostamisesta ja suojeluslaitteiden puutteesta. Berens oli kansallisuudeltaan saksalainen, 25 vuoden ikäinen, ja Kowalchuk oli puolalainen, ollen ijältään 35 vuotias.

Taasen yksi valtaistuin horjuu

Monacolaiset uhkaavat lähettää kruunupäänsä roskatunkiolle

MONTE CARLO, Monaco, syysk. 3. — Ranskan eteläpuolella sijaitsevan pikkuruisen monarkian, Monacon, kruunupää prinssi Ludvig II on tukalassa asemassa kansan ollessa tyytymättömän nykyiseen monarkiseen hallitusmuotoon. Prinssille on selostettu olevan kaksi tietä avoinna, joko aikaansaada reformeja, tai pötkiä lomalle.

Monaco on perin pieni valtakunta, jonka huomattavin paikka on kuuluisa pelihelvettikeskus, Monte Carlo, jonne koko maailman loisluokka kerääntyy elostelemaan.

Pankkirosvo joutunut kiinni

WINDSOR, syysk. 4. — 25-vuotias pankkirosvo Emerson Winney joutui kiinni 5 tuntia sen jälkeen kun hän oli ryöstänyt East Wyandottessa sijaitsevan Imperialpankin haarakonttorin, saaden saaliikseen $735. Winney oli mennyt pankkiin, vetänyt esille revolverin ja vaatinut kassanhoitajan luovuttamaan hänelle $5,000. Kassanhoitaja kielsi pankissa olevan rahaa vaadittua summaa, joten Winney oli vaatinut luovuttamaan kaikki mitä kassanhoitajalla oli edessään. Kassanhoitaja totteli ja Winney sai saaliikseen yllämainitun summan.

Jälkeen kun rosvo oli poistunut meni kassanhoitaja perässä ja ampui viisi laukausta autoa kohti jolla rosvo pakeni, mutta kuulat osuivat harhaan: ainoastaan yhden vioittaessa auton ovea. Auton ajuri, joka kuljetti Winneytä, ei sanonut olleensa tietoinen pankkiryöstöstä ennen kun Winney palasi pankista, asetti revolverin häntä kohden ja käski ajaa nopeasti. Autonajuri palasi takaisin pankkiin kuljetettuaan Winneyn määrättyyn paikkaan. Poliisit löysivät Winneyn myöhemmällä eräästä vuokrakasarmista ja saivat takaisin $500, loppusumman kertoi hän kuluttaneensa auton ostamiseen.

Lakko vaatetusalalla New Yorkissa

7,000 työläistä tulee lakkoutumaan

NEW YORK, syysk. 4. — Seitsemän tuhatta naisten vaatetusteollisuudessa työskentelevää työläistä tulee lakkoutumaan täällä huomenna, tullen tämä toimenpide halpaannuttamaan työt 300 vaatetusverstaassa. Kansainvälisen naisten vaatetustyöläisten liiton tekemän päätöksen mukaan paikalliset uniot, oman harkintansa mukaisesti, voivat lakkoutua myös seuraavissa kaupungeissa: Philadelphiassa, Bostonissa, Chicagossa, Clevelandissa, Baltimoressa, Kansas Cityssä, Toledossa ja Torontossa.

Yhdeksänkymmentä prosenttia täällä lakkoon menevistä työläisistä on naisia.

Uusi uniokeskus perustettu Yhdysvalloissa

Clevelandin konventsionissa ollut lähes 700 edustajaa

CLEVELAND, Ohio, elok. 2 p. — Unioiden yhtenäistyttämiskonventsioni joka alkoi elok. 31 p. ja päättyi tänä iltana, onnistui kaikin puolin hyvin. Sunnuntaina oli konventsionissa 690 edustajaa, edustaen jokseenkin kaikkia tämän maan teollisuusaloja. Länneltä oli 17 edustajaa, nuorten työläisten keskuudessa 159, naisedustajia 72 ja neekeriedustajia 64.

Sen johdosta, että hotelleissa kiellettiin asunto-oikeus neekeriedustajilta valkoisten edustajien kanssa, 120 edustajaa jätti hotellit, protesteeraten rajoitusjärjestelmää vastaan.

Useita teollisuuskonferensseja pidettiin ja niissä suunniteltiin toimintaohjelmaa uuden järjestön rakentamiseksi ja työmaakomiteain muodostamiseksi.

Edustajat yksimielisesti hyväksyivät uuden järjestön tulevien taisteluiden johtajaksi. Konventsionin keskuskomitean laatima työohjelma ja toimintasuunnitelma hyväksyttiin yksimielisesti. Kahdenkymmenen perusteollisuuden edustajat esittivät konventsionille raportit, joissa kosketeltiin kullakin teollisuusalalla vallitsevaan tolanteeseen.

Uuden järjestön nimeksi hyväksyttiin yksimielisesti Trade Union Unity League ja tulee se toimimaan työmaakomiteain pohjalla.

Uuden järjestön sihteeriksi valittiin tov. William Z. Foster, rahastonhoitajaksi tov. Schines ja organiseeraajaksi tov. Johnstone.

Sunnuntain iltapäivän istunnossa hyväksyttiin noin 20 eri päätöslauselmaa, jotka koskivat tärkeimpiä kysymyksiä järjestämistyössä.

Konventsioni päättyi klo 7 illalla tov. Fosterin lopettajaispuheeseen ja Kansainvälisen lauluun.

Lovestone ja Gitlov olivat kaupungissa konventsionin aikana, mutta vain Gitlov saapui sunnuntaina kokoushuoneeseen, josta kuitenkin joutui poistumaan työläisten protestien takia. — Työm.

Kansainvälinen pioneerikongressi alkanut

Moskova, syysk. 1. — (Inprecorr) — Kommunistinen kansainvälinen lasten kongressi on alkanut täällä. Ensimäisessä varsinaisessa istunnossa Bela Kun puhui Kommunistisen Kansainvälisen puolesta; Jaroslavsky Neuvostoliiton Kommunistipuolueen puolesta ja Max Hoelz Saksan työläisten puolesta. Hoelz nimitettiin pioneeri-järjestön kunniajäseneksi. Pioneeri-edustajat Britanniasta, Saksasta, Yhdysvalloista ja Kiinasta myös puhuivat. Istunnossa oli 236 varsinaista edustajaa läsnä.

Vaatii $100,000 vahingonkorvausta autoyhtiöltä

TORONTO, syysk. 4. — Christopher Thomas nosti tänään vahingonkorvausjutun McLaughlin Motor Caryhtiötä vastaan, väittäen joutuneensa auto-onnettomuuteen Hamiltonin maantiellä 1927 sen johdosta, että mainitun yhtiön korjauspajassa korjattiin hänen autonsa ohjauslaite virheellisesti. Korjauspajassa oli vakuutettu ohjauslaitteen olevan turvallisessa kunnossa, mutta siitä huolimatta hänen autonsa kaatui 5 tuntia myöhemmin Hamiltonin maantiellä, ohjauslaitteen epäkuntoon joutumisen vuoksi. Thomas vaatii mainituita yhtiöltä $100,000 kärsimästään vahingosta.

Rajumyrskyjä Filippiineillä

MANILA, Filippiinein saaristo, syysk. 4. — Voimakas rajumyrsky riehui täällä eilen aiheuttaen huomattavaa omaisuusvahinkoa. Höyrylaiva "Mayon" upposi myrskyssä, ja useita maakuntia joutui tulvien alle. "Mayon" viottui myrskyssä, upoten Regayn lahdessa. Ainoastaan yhdeksän sen 34-henkisestä miehistöstä pelastui, loppujen hukkuessa. Alus välitti liikennettä eri saarten välillä, mutta tähän saakka ei ole saatuja tietoja oliko siinä mukana matkustajia.

Sadot suuresti kärsivät voimakkaasta tuulesta, joka repi kaiken irti maasta. Rankkasateet hävittivät lopun jälelle jääneen. Pahimmin kärsi myrskystä Cebun saari.

Garsonin työläiset protesteeraavat

Osottavat myötätuntoaan Gastonian lakkolaisten puolustustaistelua kohtaan

GARSON MINE, Ont., syysk. 4. — Tänään pidettiin täällä Canadan työläisnaisten liiton toimesta yleinen joukkokokous, jossa selostettiin Gastonian murhajutussa syytteessä olevien lakkolaistovereiden taistelua kapitalistista luokkaluonnetta vastaan. Yksimielisesti hyväksyi kokous seuraavasisältöisen protestiponnen:

"Koska kolmetoista kansallisen tekstiilityöläisten liiton jäsentä ja järjestäjää on parhaillaan pidätettynä valheellisilla syytteillä Gastonian, pohjois-Carolinan, poliisipäällikön murhasta, ja ovat Charlottessa, N. C., oikeuden tutkittavana tästä syytöksestä;

ja koska me käsitämme tämän olevan luokkasortotoimenpiteen, suunnattuna työläisiä vastaan, jotka ovat turvautuneet teollisuusliittonsa rakentamiseen tekstiiliteollisuuteen puolustaakseen elintasoaan ja taistelemaan palkanalennuksia ja työsuhteitten huononemista vastaan,

olkoon päätetty, että tämä Garson Minella, Ont., Can, syyskuun 4 päivänä 1929 pidetty sata henkeä käsittävä joukkokous vatii näitä laillisen murhan uhkaamia työläisiä vastaan rakennettujen syytösten peruuttamista ja heidän pikaista vapauttamistaan vankeudesta.

Olkoon edelleen päätetty, että kopio tästä päätöslauselmasta lähetetään Pohjois-Carolinan valtion kuvernöörille ja työväenlehdistölle".

Ontario kärsii kuumuudesta ja kuivuudesta

Albertassa lunta ja pakkasta

TORONTO, syysk. 4. — Kuivuus ja kuumuus on vallinnut pidemmän aikaa yleisesti Ontariossa. Lämpömäärä on jatkuvasti kohonnut. Torontossa kohosi kuumuus eilen 94 asteeseen Fahrenheit-asteikkoa joka on kuumin mitä on Torontossa ollut syyskuulla sitten syyskuun 8 päivän 1919, jolloin kuumuus kohosi 94.7 asteeseen F., ollen seitsemän kymmenesosaa astetta korkeammalla, kuin eilen.

Ihmisiä pyörtynyt kuumuudesta

Andrew Maxwell pyörtyi kuumuudesta, loukaten päänsä kaatuessaan sementtikäytävälle Gladstonekadulla ja joutui kuljetettavaksi sairaalaan. Sairaalasta ilmotetaan hänen toipuvan. Ethel Skippen pyörtyi Gouldkadulla ja hänet kuljetettiin St. Michael's-sairaalaan, jossa hän toipui, ollen myöhemmällä kykenevä menemään kotiinsa. Katherine Boland pyörtyi asuntonsa porraskäytävässä, katkaisten niskansa, josta kuolema oli seurauksena silmänräpäyksessä. Mies ja tyttö, Mutual-kadulla putosivat alas verannalta, pelastuen kuitenkin pienillä vammoilla.

Albertassa satanut lunta

WINNIPEG, syysk. 4. — Raskas sade on ollut melkein yleinen aavikkomaakunnissa. Etelä-Albertassa on satanut useissa paikoin lunta ja Cardston-nimisen paikan ympäristössä on vallinnut pureva kylmyys.

Gastonian lakkolaisten juttu

Lautakunnan valinta on pian loppuun suoritettu

CHARLOTTE, N. C., syysk. 2. — Gastonian lakkolaisten jutun käsittely, joka alkoi Mecklenburgin kauntin oikeustalolla viikko sitten, on vieläkin alkuvaiheissaan. Lautakunnan jäsenten valinta on vieläkin kesken, mutta nyt otaksutaan pian siitä päästävän, sillä vain kaksi jäsentä enää puuttuu. Tämän päivän istunnon päätyttyä ilmotettiin, että 10 lautakunnan jäsentä on hyväksytty molemmin puolisesti.

Niinollen on uskottavaa, että varsinaiseen kuulusteluun voidaan ryhtyä tämän viikon alkupuolella.

Aineellinen avustus

Kansainvälinen Työläisten Puolustusliitto, joka huolehtii puolustustyöstä, kehoittaa kaikkia työväenjärjestöjä kiinnittämään huomiota aineellisien varojen keräykseen. Päivittäiset oikeuskulut puolustuksen osalle nousevat 2,000 dollariin, joka summa on kerättävä työläisten keskuudessa. Kun jutun käsittely kestää ainakin neljä viikkoa, niin tarvitaan huomattava määrä rahaa.

Poliisiterrori yhä riehuu Marionissa

KYMMENIÄ VANGITTU, VANKILAIN OLLESSA TÄYNNÄ LAKKOLAISIA

MARION, N. C., syysk. 4. — Tekstiilityöläisten lakon yhteydessä on täällä viime torstaista lähtien vangittu 76 lakkolaista, joista 26 on vielä vankilassa.

Marion ja lähitienoon Clinchfield-niminen kylä ovat pyssyhurttien, kansalliskaartilaisten ja poliisien miehittäminä. McDowell kauntin sheriffi Oscar Adkins antoi lakkolaisia vastaan 148 vangitsemismääräystä. Hän lakkasi kirjoittamasta vangitsemismääräyksiä vasta sitten, kun ilmoitettiin, että kauntin vankila on jo täynnä. Vangittuja syytetään "kapinoimisesta North Carolinan perustuslakia vastaan."

Yksistään Clinchfieldissä on neljä komppaniaa kansalliskaartilaisia. Vangitsemisten tarkotuksena on pakottaa United Textile Workers Union johdolla lakossa olevat työläiset takaisin työhön. Provokatsionitekoja lakkolaisia vastaan on odotettavissa.

Puhevapaustaistelu jatkuu Torontossa

Viisi lentolehtisten jakajaa ollut taas poliisioikeudessa tutkittavana

TORONTO, syysk. 4. — Viisi kommunistisen nuorisoliiton jäsentä oli tänään uudelleen tutkittavana poliisioikeudessa syytettynä lentolehtisten jakamisesta. Syytteessä olevien nimet ovat: Lily Himelfarb, Emily Weir, Dora Leibovorh, Rebecca London ja Anne Kohn. Kaikki kielttivät yleisensyyttäjän esittämän syytöksen ja vetosivat asiansa tuomioistuimeen valamiesoikeuden sijasta.

Valmistuvat kansainvälistä nuorisopäivää varten

Ensi perjantaina t.k. 6 p. on kansainvälinen nuorisopäivä. Tämän varalta ovat Toronton nuorisoliittolaiset ryhtyneet valmisteluihin. He tulevat edelleen jakamaan lentolehtisiä ja panemaan toimeen mielenosotuskokouksen Queen's-puiston lähettyvillä. Kommunistipuolue tulee myöskin jatkamaan edelleen puhevapaustaistelua.

Dawes ei olekaan Dawes-suunnitelman laatija

CHICAGO, Ill. — Dawes-suunnitelma, jonka mukaan uudelleen järjestettiin Saksan sotavelkaa koskeva juttu, ei ole nykyään Englannissa olevan Amerikan lähettilään Dawes'in laatima, sanoi professori Jacob Viner Chicagon yliopistossa poliittisen opiston edustajalle.

Dawes sai tämän ansaitsemattoman maineensa silloin kuin hän oli varapresidentin ehdokkaana.

"On yleisesti myönnetty", sanoi prof. Viner, "että Dawes-suunnitelma pääasiassa kirjoitettiin kahden englantilaisen, Sir Joseph Swampin ja Sir Arthur Salterin toimesta."

Kenraali Dawesin nimi, sanoi prof. Viner, annettiin suunnitelmalle siksi, koska haluttiin suunnitelmalle antaa amerikalainen maku, kaikesta huolimatta on Dawesilla ollut sangen vähän tekemistä suunnitelman laatimisen kanssa.

Karhu tappanut lapsen

WINNIPEG, syysk. 3. — Karhu tappoi viime perjantaina Lowlandissa asuvan Fred Grorrielcukin 3-vuotiaan tyttären. Karhu oli ajautunut metsäpalon johdosta Grorricicukin pihaan, murtaantuen siellä asuntoon ja vieden tytön mukanaan. Grorricicukin vaimo oli jättänyt 3 lastaan asuntoonsa ja mennyt viemään illallista miehelleen pellolle, jolla tämä työskenteli. Palattuaan pellolta huomasi hän asuntoon murtaannutun ja lapsen kadonneen. Huutaen miestään avukseen, joka tultuaan löysi lapsen asunnon läheisyydestä, revittynä ja osittain syötynä. Kaksi vanhempaa lasta 4- ja 7-vuotiaat oli päässyt pakenemaan naapuriin. Täällä saatiin, vanhemmalta lapselta, selvitys jonka mukaan karhu oli ensiksi hyökännyt hänen kimppuunsa, mutta hän ja nuorempi sisarensa olivat päässeet pakenemaan, nuorimman kuitenkin jäädessä karhun uhriksi.

Californian laivaonnettomuuden uhriluku nousee

Tähän mennessä on onnettomuuden uhrimäärä 74

SAN FRANCISCO, Cal., syysk. 1. — Los Angeles & San Francisco Navigation Co:n virkailijain taholta ilmotetaan, että viime perjantaiaamuna Californian rannikolla tapahtuneessa San Juan laivan haaksirikossa on hukkunut kaikkiaan 74 henkilöä, eikä vain 70, kuten ensimäinen tieto osotti. Myöhemmin toimitettu laskelma matkustajien lukumäärästä on osottanut, että uponneessa laivassa oli kaikkiaan 116 henkilöä, sen sijaan että niitä olisi ollut vain 110. Viimeisen tiedon mukaan laivassa oli 66 matkustajaa ja 50 laivamiestä.

Kuten ennemmin on kerrottu, Los Angeles & San Fancisco Navigation yhtiön vanha matkustajalaiva San Juan upposi viime perjantaiaamuna Californian rannikolla, 55 mailia etelään San Franciscosta, ajettuaan yhteen Standard Oil Co. suuren Dodd-nimisen öljylaivan kanssa.

Porvarit säikkyvät kommunistinuorten valistustyötä

TORONTO, syysk. 4. Nuorisoliiton jäsenet, jotka harjoittivat voimakasta kiihoitus ja kasvatustyötä lentolehtisten välityksellä kouluissa viimekesänä, ovat valmistautuneet jatkamaan työtään samalla tarmokkuudella, niinpian kuin koulut avataan, aloittaen ryntäyksen joukkokokouksella. Myöskin panivat he viime keväänä toimeen useita katukokouksia vaikuttaakseen suuriin työläisjoukkoihin. Kommunistipuolue tulee kaikella tarmollaan avustamaan heidän työtään. Porvarilehdet koittavat saada hälyytystä aikaan, kertomalla juttuja kuinka kommunistisen nuorisoliiton jäseniä on lähetetty kouluun Moskovaan, josta he palaavat takaisin Canadaan jatkamaan kiihoitustyötä.

Talvi toimintakauden lähestyminen tuottaa lisää päänvaivaa porvarilliselle lehdistölle.

Kaksi hukkui rahtilaivan upotessa

BALTIMORE, Md., syysk. 4. — Atlannin rannikolla rahtiliikennettä välittävä alus "Dorothy" upposi eilen Chesapeake-lahteen, törmättyään toiseen rahtilaivaan. Miehistöön kuului kaikkiaan kolmekymmentä miestä, joista kaksi hukkui, loppujen pelastuessa toiseen laivaan.

Uponnut laiva oli 2,8000 tonnin kantoinen teräsalus.

Poliisipäällikkö ajoi hevosen kuoliaaksi — Omistaja vangittiin

WINDSOR, syysk. 4. — Poliisipäällikkö H. A. Chenier, ajoi 1,600 paunan painoisen hevosen kuoliaaksi, joka oli irrallaan kuljeksimassa maantiellä. Hevosen omisti Sandwich-nimisessä paikassa asuva maanviljelijä. Poliisin kerrotaan ajaneen sellaisella nopeudella, joka vain poliiseille on sallittua. Kun maanviljelijä vaati korvausta hevosestaan, joutui hän vangituksi ja tuli asetettua syytteeseen huolettomuudesta antaessaan hevosensa kuljeksia vapaana yleisellä maantiellä.

Vastustavat Reininlaakson evakuointia

Kiivaita yhteenottoja odotetaan edustajakamarissa kysymyksen tullessa esille

PARIISI, syysk. 4. — Täkäläisissä poliittisissa piireissä kerrotaan, että ainekset, jotka vastustivat Haagin suunnitelmaa, sekä siihen sisältyvää Reininlaakson evakuointia, ovat nyt varmentaneet asemaansa siinä määrin, että kiivaita yhteenottoja on odotettavissa edustajakamarin ensi-istunnon aikana. Tällaisten ainesten selostetaan olevan valmiit taistelemaan viimeiseen saakka Ranskan otteen hellittämistä vastaan, vaatien sen tiukentamista.

Evakuointi on sopimuksen mukaisesti toimeenpantava heti Youngin sotakorvaussuunnitelman voimaanastuttua ja toteutettua.

MacDonald teeskentelee pasifismiä

SELOSTAA SUURBRITANNIAN JA YHDYSVALTAIN PÄÄSEVÄN YKSIMIELISYYTEEN UUDEN LAIVASTOSOPIMUKSEN SUHTEEN

GENEVA, syysk. 4. — Britannian pääministeri Ramsay MacDonald täällä kansainliiton kokouksessa pitämässään puheessa lausui Yhdysvaltain ja Englannin päässeen lopultakin yksimielisyyteen kaikissa muissa paitsi kolmessa kohdassa niistä kahdestakymmenestä pykälästä, jotka ovat kysymyksessä näiden kahden maan välisissä neuvotteluissa merivoimien "rajoittamisessa". Puhuessaan näistä kahden suurimman imperialistivallan "rauhanpyrkimyksistä", vetosi hän tekohurskaasti kaikkiin maihin kiinnittämään huomionsa maailman rauhan säilyttämiseksi, sen sijaan, että valmistuisivat sotaa varten. Tällaisen lausunnon naurettavaisuus tulee esille verratessamme sitä MacDonalddin hallituksen käytännöllisiin menetelmiin sotavarustelupolitiikassaan. Sosialireformistisille työväenpettäjille ominaisella tavalla on "työväenpuoluelainen" MacDonald harjoittamassa salakavalaa pasifistista propagandaa harhaanjohtaakseen työläisjoukkoja, ehkäistäkseen heidät näkemästä nykyistä tilannetta, joka tälläkertaa on todellisuudessa johtamassa sotaan millä hetkellä hyvänsä.

MacDonald edelleen toivoi, että se yhteisymmärrys, joka nyt ollaan mukana saavuttamassa Englannin ja Yhdysvaltain välillä, voitaisiin ulottaa viittä suurvaltaa käsittäväksi konferenssiksi, joka tekisi maailmanlaajuisen merivarustelun rajoittamisen mahdolliseksi!

MacDonaldinkaan kaltainen fakiiri ei kauan tule onnistumaan tämänlaatuisen propagandan levittämisessä, sillä tosiasiat alkavat entistä räikeämmin osottamaan kansainvälisen kapitalistiluokan ja sen lakeijain, sosialidemokraattien, todellisuudessa omaksuman suunnan, valmistautuessaan sotaan Neuvostoliittoa ja maailman vallankumouksellista työväenliikettä vastaan.

Canadan jauhotuotanto lisääntynyt

OTTAWA, syysk. 4. — Hallituksen tilastotoimiston julkaisemien tilastojen mukaan, jauhettiin Canadassa viimevuonna vehnää 94,795,316 bushelia, verrattuna edellisenä vuonna jauhettuun 86,842,296 busheliin. Tämä osottaa nousua yli 7,950,000 bushelia. Jauhotuotanto osotti 20,893,252 tynnyriä, verrattuna edellisen vuoden tuotantoon, joka oli 18,910,384 tynnyriä, osottaen lisäystä 1,982,868 tynnyriä. Samalla aikaa oli jauhojen ulosvienti 11,808,775 tynnyriä, verrattuna edellisen vuoden vientiin, joka oli 9,865,754 tynnyriä, lisäys ollen 1,943,021 tynnyriä.

Aikaisemmin saavutettu ennätys jauhotuotannossa oli 1924 jolloin jauhettiin 92,995,000 bushelia vehnää Canadan myllyissä; tuottaen 20,845,00 tynnyriä jauhoja. Vienti kuitenkin osotti v. 1924 olleen 11,990,842 tynnyriä, eli 182,000 tynnyriä enemmän kuin viime vuonna.

Kauroja jauhettiin vuoden kuluessa 11,487,683 bushelia, verrattuna 11,252,362 busheliin edelliseltä vuodelta. Muiden viljalajien jauhotuotanto osottaa vähäistä lisäystä.

Kuivuus vaivaa maitotaloutta

PETERBORO, syysk. 4. — Kuivuus, jonka moista ei ole nähty vuosikausiin on tällä alueella polttanut laidunmaat. Karja kärsii ruuan ja veden puutteesta. Maanviljelijät joutuvat ajamaan vettä pitkien matkojen takaa. Kuivuus ja kuumuus ovat vallinneet pitemmän aikaa, mutta viime viikkojen aikana on tilanne yhä pahentunut. Lehdet puissa alkavat kuivua ja varista äärimäisen kuivuuden vaikutuksesta. Peterboro Milk Products-yhtiön liikkeenhoitajan G. A. Gilespien ilmotuksen mukaan on maitotuotanto laskenut 50 prosentilla.

METSÄPALOT RIEHUVAT EDELLEEN MANITOBASSA

The Pas, syysk. 4. — Ilmailija W. J. Dean, joka saapui tänne tänään pohjoisesta, ollen jonkun aikaa eksyksissä savun vuoksi Cross Laken alueella, toi pätevät tiedot metsäpalojen leviämisestä pohjoisessa. Hänen kertomansa mukaan on metsäpalot yhä leviämässä pohjois-Manitobassa. Paloalueet ovat yleensä paksun savun peittäminä ja palo leviää voimakkaampana kuin koskaan ennen.

Columbia Phonograph Levyjä

Vapaudella on nykyään myytävänä Columbian levyjä. Hinnat ovat samat kuin kaikkialla muuallakin, nim. 75 senttiä levy.
Ostamalla levynne Vapauden kirjakaupasta, kannatatte omaa liikettänne.
Levyjä voidan tilata kaikkien Vapauden lukuisien asiamiesten välityksellä. Levyjä lähetetään kaikkialle Canadassa. Lähetyskulut maksetaan, olkoonpa tilaus isompi taikka pienempi.
Saadessanne levytilauspakettinne joko postissa taikka expressissä, avatkaa paketti heti konttorissa ja katsokaa, että kaikki levyt ovat eheitä. Jos ne ovat rikkinäisiä vaatikaa kuljettajayhtiö maksamaan korvauksen.
Vapaudella on toistaiseksi varastossa seuraavat levyt:

Hannes Saari
10 tuuman — 75c
3086F Punavangin Laulu / Volgan Lotjamiesten Laulu
3080F Proletaarit Nouskaa / Korven Raatajille
3078F Vanha Madrid / Lähtö
3076F Viivin Jenkka / Pois Sormet
3072F Sinikellot / Musta Ratsu
3065F Kehtolaulu / Meripojan Tervehdys
3064F Sonja / Raatajan Serenaadi
3062F Saukkosen Avioero / Oi Mistä Saataisiin
3059F Valko Tuomet / Ei Kyytimies Kiirettä
3036F Meripojan Heilat / Chrysantemum
3034F Volgan Aallot / Tämä Maa
3013F Iloinen Meripoika / Kulkurin Masurkka

Aino Saaren Laulamia
3075F Soita Mustalainen, Soita / Kuutamoyö
3044F Ingapien / Mustalaisruhtinatar No. 3
3039F Sorakumpujen Vainajille / Tehtaassa

Hilja Vilonen
3087F Vanha Sanna / Kaipaava

Otto Pyykkönen, Tenori
3026F Viaporin Valssi / Vangin Laulu
3009F Lemminkäisen Laulu / Pojat Kun Raitilla Laulelee
3008F Syystunnelma — Kuula / Yks' Lauantai-ilta
3007F Anssin Jukka ja Härmän Häät / Matalasta Torpasta
3005F Korjat Pojat ja Tytöt / Koskenlaskijan Morsiamet
3004F Laivapoikain Laulu / Yks Haamu Seiso / Marjanan Ovella
3003F Älä Itke Tyttöni Pieni / Vapaa Venäjä
3002F Aamulaulu / Lapsuuden Koti
3000F Isontalon Antti ja Rannanjärvi / Se Oolannin Sota

Martti Similä, Baritooni
3048F Aamutunnelma. Talon Tyttö ja Torpan Tyttö
3038F Hallin Janne / Ostron Tyttö

Jean Theslöf, Baritooni
3108F Nichavo / Mun Tieni Kulkee Mandaljaan
3028F Mustalaisen Surulaulu / Vanha Mustalainen
3019F Oulun Susiteetissa / Pohjolan Häät

Väinö Sola, Tenori
3100F Sinä Sanoit / Hyvästi
3097F Kaunihin Keljukainen / Sotamiehen Laulu
3022F Hellallein Minä Laulelen / Sain Paljon Luojalta Armahain

Saima Laurila-Newland, Sop.
3098F Oi Bajadeeri / Oikeaan ja Vasempaan
3066F "Vilja" Iloisesta Leskestä / Tuomien Valkoiset Tertut

Ida Lovarti
3063F Antti Tanssitti Mua / Paimenpoika

S. Mustonen, Soprano
3001F Kevätlaulu / Äiti, äiti älä soimaa

Adolf Hovi, Tenori
3105F Valtion Varsalla / Suruhan Se Sorti / Nuoren Pojan
3056F Vappulaulu / Orjan Kevät

Otto Laurinen, Baritooni
3091F Sireenien Kukkiessa / Minun Enkelini

Hannes Saari ja Columbian Mieskvartetti
3109F Priki Efrosiina, I osa / Priki Efrosiina, II osa
3082F Juomarin Laulu / Lontoon Jenny
3088F Laivan Kannella / Uskoton ja Petollinen Julia

HUMORISTISIA LEVYJÄ

Hiski Salomaa, Koomikko
3073F Vanhanpiian Polkka / Laulu Taiteilijoista

Muhoksen Janne
3024F Juomalaulu / Merimies Rakkautta

Leo Kauppi, Koomikko
10 tuuman — 75c
3106F Pikku Liisa / Yhteinen Susannamme
3101F Ma Odotan Sua / Mun Eukkoni On Maalla
3083F Aika Poika / Laivan Kannella
3079F Talkoo Polkka / Honolulu
3060F Renkjussi Palajaa / Sodasta / Herra Petteri
3052F Salkolan Syntymäkemut / Kallaves
3049F Laulu On Iloni ja Työni / Heitä Huolet Pois
3032F Maailman Matti / Rivakka Polkka

Matti Jurva, Baritooni
3096F Kylpymatka / Ilta pienessä kaupungissa

Akseli Vuorisola, Baritooni
3085F Katinka / Alaska

Jahri, Harmonikka soolo
3102F Vanhat Toverit, Marssi / Lundby, Valssi
3089F Päivänpaiste, Valssi / Syysaamuna, Masurkka
3057F Sorretun Elämä, valssi / Barrikaadeille, marssi
3033F Yli Aaltojen, valssi / Tonavan Aallot, valssi / E. Jahrl
3011F Vapaa Venäjä / Kulkurin Masurkka,

Willy Larsen, Harmonikka
3110F Muistoja Pohjolasta / Muistoja Synninlaaksosta, Willy Larsen
3035F Evelina Polkka / Unennäkijän Valssi,
3031F Helmi, schottise / Viimeinen Valssi
3030F Syystunnelma, Valssi / Hämärä, Polkka
3027F Rakkauden Kaiho, Valssi / Suomen Polkka
3020F Taikayö / Pohjalaispolkka,
3015F Kaipuu Valssi / Kerenski

Harmonikka ja Viulu
Viola Turpeinen ja J. Rosendahl
3074F Hollolan Polkka / Hämärä Sotilasi

Harmonikka-kvartetti
3023F Kaiho, Valssi / Vihuri, Polkka

Columbian Soitto-kvintetti
3068F Koster, Valssi / Muistoja Suomen Maasta, Sotilasi
3043F Kevät Suomen Metsässä, Valssi / Käki, Valssi
3025F Rauha Myrskyssä / Joulupukin Polkka

S. Sosialisti Orkesteri
3094F Venäläinen Surumarssi / Sonja, Valssi
3084F Kansainvälinen Marssi / Vapaan Venäjän Marssi

Stein Ostman Orkesteri
3099F Aamuinen Koi! / Hawaijan Yö, Valssi
3095F Suru, Valssi / Moskova, Marssi

ORKESTERI-KAPPALEITA
Columbia Orkesteri
12060F Löytölapsi, Valssi / Metsän Kaikuja, Valssi
12014F Kultainen Valssi / Venäjän Kaunotar

Uusivenäläinen Orkesteri
12072F Kevät Valssi / Orvokit, Valssi
12067F Kotimaan Ikävä, Marssi / Port Arthurin Marssi
12058F Mustalais-valssi / Volgan Valssi
12057F Muistoja Rivieralta, Valssi / Etelän Laineet, Masurkka
12053F Tummat Silmät, Valssi / Volgan Lauttamiehet
12050F Suutele Minua, Valssi / Luna (Kuu), Valssi
12049F Kosovo, Valssi / Runoilijan Näky, Vals.
12048F Iloinen Leski, Valssi / Carmen Sylva, Valssi
12033F Myly Synkässä Metsässä / Naurava Viheltäjä

Muita Soitinmusiikki-levyjä
Columbian Konserttiorkesteri
12 tuuman $1.25
59037F Koti-muistelmat, Valssi / Sininen Tonava, Valssi
59015F Tonavan Aallot / Unelmia Italiasta
53008D Finlandia / En Bateau

Tehkää tilauksenne nopeasti niin että saatte levynne ajoissa. Pyytäkää luettelo levyistä ja niiden hinnoista.
Tehkää tilauksenne allaolevilla osotteilla:

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.
VAPAUS MONTREAL BRANCH,
1196 St. Antoine St., Montreal, Que.

Rautatieliikenteen tärkeys sotateollisuutena

Sellaisessa maassa kuin Canadassa. pitkine matkoineen, koko teollisuus, ravintoaineet kansalle, koko nykypäivän sivistyselämä riippuu rautateiden sujuvasta toiminnasta. Kuvitelkaamme tämän liikenneteollisuuden tärkeyttä sota-aikana. Viime sota todisti tämän lopullisesti. Hallitus sodan aikana keskitti liikennetoimintansa dominionin rautatiekomissioniin, joka toimi Canadan kansallista puolustusta varten järjestetyn rautatieyhdistyksen yhteydessä, mikä järjestö muodostettiin eri rautatieyhtiöiden presidenteistä. Tämä viimeksimainittu muodostui vuonna 1918 canadalaisten rautateiden sotalautakunnaksi ja hallitus avusti sen toimintaa suuresti ostamalla aikuisin vuonna 1918 260 veturia, 17,000 rahtivaunua ja 100,000 tonnia kiskoja.

Tämä sodanaikainen rautatiekomissioni säännösteli koko maan liikennetoiminnan sodan aikana. Se kuljetti suuria sotilasjoukkoja pitkiä matkoja. Laivojen kysyntä siirsi rautateille suuren prosenttimäärän hiilestä, vehnästä ja sekalaisista tarvikkeista, jotka aikaisemmin oli kuljetettu Suurten järvien ja St. Lawrence-joen vesireittiä myöten. Vienti yli Atlannin nousi tällä ajalla miljoonasta tonnista vuonna 1915 yli viiden miljoonan tonnin vuonna 1918. Vienti Yhdysvaltoihin paisui suuremman canadalaisten raaka-aineiden kysynnän johdosta, joka johtui Yhdysvaltain sotatarveteollisuuden kasvusta ja merten takaisten raaka-aineiden saannin keskeytymisestä. Suuret määrät Canadassa itsessään valmistettuja sotatarpeita oli kuljetettava rautateillä. Tämä oli yksi vaihe "suunnattomasta teollisesta hyvinvoinnista Canadassa vuosina 1917 ja 1918", jota hyvinvointia merkitsi canadalaisten työläisten hirvittävä mieshukka, sotatila jatkuvien poikkeussäädösten kautta, lakkojen tukahduttaminen jatkuvien vainojen ja uhkailujen kautta (kuten esimerkiksi vuonna 1916 lännellä tapahtunut 8,000 C.P.R:n junailijan, konduktöörin ja vaihdemiehen lakko, jolloin hallitus ja työväen johtajat asettuivat väliin ja ehkäisivät työläiset jatkamasta lakkoaan). Tämä suunnaton kuljetusteollisuus, joka rikastutti rautatieyhtiöitä ja teki Canadan osan sodassa tehoisaksi, ei olisi ollut mahdollista ilman tuhansia rautatieläisiä. Jos rautatietyöläiset ainoastaan käsittäisivät mikä suunnaton voima he ovat kapitalistisen teollisuuden palveluksessa, he voivat joko tehdä tai tuhota teollisuuden. Jos he todellakin sen käsittäisivät he eivät käyttäisi voimaansa C.N.R:n ja C.P.R:n ja maailman sodanvalmistelijoiden eduksi, vaan oman luokkansa hyväksi. Rautatieyhtiöt puhuivat paljon korkeista palkoista sodan aikana, mutta korkeat elinkustannukset tekivät nämä korkeat palkat tuloksettomiksi. Työläiset joutuivat kurjimmalle osalle joka suhteessa sodan aikana. Eipä ottanut kauan ennenkuin nämä patrioottiset rahamiehet vaativat palkanalennuksia, ja sen rautatietyöläiset tietävät perin hyvin.

Naisten osuus teollisuudessa tulevassa sodassa

Kun sota syttyy miehet tullaan pakoittamaan armeijaan ja laivastoon ja naiset tehtaisiin tuottamaan sotatarpeita ja pitämään käynnissä kaikenkaltaisia sotateollisuuksia. Tehtaat tullaan muuttamaan kädenkäänteessä sotatarvetehtaiksi. Viime sodan aikana oli yksistään ampumatarvetehtaissa 6,000 naista työssä, saaden useimmissa tapauksissa korkeintaan 25 senttiä palkkaa tunnilta. Tähän ei sisälly kemikaalitehtaissa ja muilla sotateollisuusaloilla työskennelleiden naisten lukumäärä. Tulevassa sodassa teollisuuden palvelukseen asetettavien naisten prosenttimäärä tulee olemaan paljon suurempi. Aivan sodan alusta tulevat hallitukset epäilemättäkin värväämään armeijaan kaikki mahdolliset miestyöläiset. Tämä ei ole kaikki, vaan ei ole epäilystäkään etteikö yrityksiä tehtäisi naisten militarisoimiseksi. Ranskassa tällainen lakiehdotus on jo esitetty parlamentissa. Viime sodan aikana Montrealissa ja Torontossa tehtiin yrityksiä harjoittaa naisia "kotoista puolustusta" varten. Naisten isänmaalliset järjestöt työskentelivät naisten keskuudessa saadakseen nämä pakoittamaan miehet liittymään armeijoihin. Kaikki nämä seikat tullaan toistamaan tuhatkertaisesti seuraavassa sodassa. Meidän on myös käsitettävä, että tuleva sota tullaan etupäässä taistelemaan ilmassa, eikä niinollen tule olemaan suurtakaan eroitusta rintamalla olevien sotilaiden ja kotona olevan siviiliväestön välillä, sillä kaupunkien pommittaminen tulee olemaan päiväjärjestyksessä. Naiset tulevat täten vedettyä taistelujen tuleen.

Sallimmeko me sanottavan työläisnaisista tulevassa sodassa siten kuin englantilainen pastori Mann lausui viime sodan aikana: "Tuhannet nuoret naiset työskentelevät aikuisesta aamusta myöhäiseen iltaan hallituksen tehtaissa eikä kukaan ole kuullut työriitelöistä tai lakoista näiden rasitettujen ihmisten keskuudessa." Huomispäivän naisten ei tule olla ellisen orjia, valmiina ja aulliina antamaan kaikkensa valtaluokalle ja heidän sodilleen. Heidän on taisteltava sotaa vastaan tänään ja jos sota syttyy kaikista sitä vastaan käymistämme taisteluista huolimatta, naisten on kuljetettava vallankumousaate tehtaisiin ja kaduille, miestyöläisten ja itsensä armeijan keskuuteen.

Toinen Internationale hyökkää Neuvostoliittoa vastaan

Toinen Internationale on lausunut sanansa imperialistivaltain hyökkäyksestä Neuvostoliiton kimppuun, joka hyökkäyssuunnitelma sisältyy Kiinan kenraalien vehkeilyyn Itä-Kiinan rautatien jutussa. Se uudelleen alleviivaa lakeijaroolinsa imperialistien hyväksi. Se vaatii asian jättämistä "sovittelijain käsiin," s.o. imperialistien huostaan. Se edelleen haluaa sitoa Neuvostoliiton kädet, jotta valkoemigrantit voisivat vapaasti kulkea imperialistien hyökkäysarmeijan kärkenä Neuvostoliittoon tuhoja tekemään ja muuttamaan työväenmaan taantumusraivon vapaaksi teurastuskentäksi. Tätä tarkoittaa Toisen Internationalen julkaisema julistus, jonka inhottavuutta lisää juuri se, että se on puettu pasifistisiin verhoihin.

Tuo kavala lausunto sisältää seuraavaa:

On tuskallista ajatella, että 15 vuotta maailmansodan puhkeamisesta, kun miljoonat lesket ja orvot vaikeroivat sodan uhreina, kun miljoonat raajarikot vielä elävät kärsimysten ja puutteiden alaista elämäänsä, kun sodan taloudelliset seuraukset yhä raskaina painavat työläisiä laajalle levinneen työttömyyden kautta, että Mandshuriassa molemmin puolin kootaan sotajoukkoja rajoille, joiden yhteenotot voisivat taaskin sytyttää sodan liekit maailmassa.

On tuskallista ajatella, että yhteenotto Venäjän ja Kiinan välillä voisi johtaa taloudelliseen kaaostumaan ja sen kautta vastavallankumouksen voittoon.

Näiden vaarojen edessä Internationelen Toimeenpaneva komitea katsoo kaikkien maiden sosialistipuolueiden velvollisuudeksi käyttää vaikutusvaltaansa hallituksiin ja yleiseen mielipiteeseen, tehdäkseen sodan syttymisen mahdottomaksi, ja sodan tosivaaran tullessa estääkseen asianomaisissa maissa sotamuonan tuottamisen ja kuljettamisen.

Kiinan vallankumouksen alkamisesta asti Internationale on tunnustanut Kiinan kansan oikeudeksi kansallisen itsenäisyyden ja ulkomaalaisten etuoikeuksien lakkauttamisen Kiinan maaperällä; se tunnustaa Kiinan oikeudeksi vaatia venäläisen vallan poistamista sillä osalla Itäisen Kiinan rautatietä, mikä sijaitsee kiinalaisella maaperällä, kuten kaikkien muidenkin ulkomaalaisten rautatiekontrollien. Soviettihallitus, joka niin monasti on vaatinut ulkomaalaisten valtojen etuoikeuksien hävittämistä Kiinassa, ei ole oikeutettu loukkaamaan tätä periaatetta silloin kun sen omat etuoikeudet ovat kysymyksessä.

Mutta toiselta puolelta Internationale on sitä mieltä, ettei Venäjän kontrollin poistaminen Kiinan Itäiseen rautatiehen saa tapahtua väkivallalla, rauhan vaaraan saattamisella, mutta ainoastaan rauhallisen sopimuksen keinoin, joka vakuuttaa liikenneyhteyden Soviettihallitukselle Siperian ja Vladivostokin välillä, eikä salli tämän rautatien käyttämistä venäläisten valkokaartilaisten pesäkkeenä tuottaakseen vastuksia Neuvostoliitolle.

Näitten periaatteitten pohjalla Internationalen Toimeenpaneva komitea kehottaa sotilaallisten toimenpiteitten lakkauttamiseen Kiinan ja Neuvostoliiton välillä ja Itäisen rautatien hallintoa koskevan riidan järjestämiseen sopimuksella. Toimeenpaneva komitea kehottaa kumpaakin valtaa, jos ne eivät voi semmoista sopimusta aikaansaada, jättämään asian ratkaisemisen sovittelijoiden käsiin.

Toimeenpaneva komitea edelleen huomaa, että Mnadshurian hallitsijat ovat tässä riidassa Neuvostoliiton kanssa, käyttäneet hyväkseen ammattiunioitten lakkauttamista ja työläisten lakkoutumisoikeuden kieltämistä. Vaikka Toimeenpaneva komitea ei ole näkemättä sitä seikkaa, että Neuvostoliitto on antanut aihetta tähän työväenluokan ahdistamiseen., käyttämällä Kiinassa toimivia työväenjärjestöjä venäläisen politiikan välikappaleina Internationale lausuu protestinsa Mandshurian työväenjärjestöjen ahdistamista vastaan ja muistuttaa Kiinan hallitukselle siitä vaarasta. mikä sille voi koitua maailman työläisten myötätunnon menettämisestä taistellessaan Kiinan itsehallinnon puolesta, jos se tässä taistelussaan vainoaa työväenjärjestöjä ja tuhoaa työväenluokan oikeudet.

Sillä tavalla laulaa kansainvälisen imperialismin lakeija.

Tämän lausunnon takana on järjestö, jonka johtoherroja ovat Berliinin poliisipäällikkö, Englannin pääministeri MacDonald y.m. Toinen Internationale ei ole antanut mitään lausuntoa eikä neuvoa esim. MacDonaldille, jonka johtaman "työväenhallituksen" aikana Intian työläisiä ja talonpoikia vainotaan, että herra pääministeri julistaisi Kiinassa olevat brittiläisten hallussa olevat alueet luovutetuiksi Kiinan kansalle. Sen sijaan näkee Toinen Internationale paremmin kutsumuksensa mukaiseksi auttaa imperialisteja Neuvostoliiton kimppuun hyökätessä.

Työläiset ovat tämän kutsumuksen Toisen Internationalen omaksumaksi jo havainneet kauan sitte. Se on imperialismin koneiston elimellinen osa.

Työnjako noskelan ja ohranan välillä

Äskeinen Punaisen Päivän mielenosoitus ja sankkojen työläisjoukkojen siihen Suomessa osallistuminen, näyttää perin pohjin piruuttavan ei ainoastaan Suomen lahtariporvaristoa, mutta myöskin sen uskollisia hantlankareita, sosialidemokraatteja, sekä Suomessa että tällä mantereella.

Suomen työväenluokka lähti poikkeuksellisen suurilukuisena liikkeelle tuona päivänä mieltään osottamaan vallanpitäjien hyökkäyspuuhia vastaan, jotka hyökkäyspuuhat ovat suurvaltain imperialistisen politiikan mukaisesti tähdätyt maailman ensimäistä työläisten ja talonpoikain valtaa, Neuvostoliittoa vastaan. Vastoin Suomessa voimassa olevaa kirjoitettua lakia kiellettiin mielenosoitusten pito jo ennakolta, vanhoista tsaarinaikuisista kätköistä kaivettiin esille Bobrikoffin poikkeussäädökset ja käytiin niitä toteuttamaan valkoisen Suomen "vapaassa" tasavallassa työväenluokkaa vastaan; poliisiarmeija ja suojeluskunnat mobilisoitiin liikkeelle koko voimallaan; työväentalot — kuten esim. Helsingissä — piiritettiin niin tyysti, ettei ketään laskettu sisälle enempää kuin niistä uloskaan. Aseellisia hurttia riehui revolverejaan ja piiskojaan heiluttaen kaikkialla ilmeisesti päämääränään provosoida aikaan yhteentörmäys ja sen perusteella sitten hyökkäys Suomen kasvavassa määrässä kumouksellisiksi käyvää työväenjoukkoa vastaan. Kaikesta tästä huolimatta oli esim Helsingissä julkiset paikat sakeana työläisjoukkoja — ja kaikesta lahtariprovokatsionista huolimatta ne eivät antaneet provosoida itseään ennenaikaiseen taisteluun. Ei edes sittenkään, vaikka rauhallisesti kaduilla liikkuvia ihmisiä lahtarit ja heidän hurttansa pahoinpitelivät ja vangitsivat. Kaikki tämä kuului lahtarien ja heidän ohranoittensa osaan tässä työväenluokkaa vastaan tähdätyssä hyökkäyksessä.

Mitä niitten renkeihin — Suomen sosialidemokraatteihin ja niitten Amerikan mantereella olevaan veriveljeen, Fitchburgissa, Mass., ilmestyvään Raivaajaan tulee, niin — heidän ja lahtareitten välillä syntyneen työnjaon mukaisesti — ne nyt jäljestä päin purkavat pahaa sisuaan oikein olan takaa parjaamalla, räkyttämällä ja haukkumalla Suomen kommunisteja! Miksi? Siksi, että ne eivät minkään provokatsioniyrityksen sallineet itseään provosoida ennenaikaiseen taisteluun, siksi että ne valmistivat Suomen lahtariporvaristolle täyden mahdollisuuden repiä työväenluokan silmistä pois kaikki harhakäsitykset niin kutsutusta "kansanvallasta" fascistiporvariston diktatuurin vallitessa. Ja siksi ja sen vuoksi Suomen sosialidemokraattinen lehdistö ja sen veriveli amerikalainen Raivaaja tekee nyt kaikkensa yrityksissä leimata Suomen kommunistit "pelkureiksi", "kansan oman onnensa nojaan. ilman johtajia" jättäjiksi, j.n.e., j.n.e.

Oliko noissa mielenosoituksissa johtoa vaiko ei, siihen vastaa parhaiten se tosiseikka, että karkeimmistakaan lahtariston provokatsioniyrityksistä huolimatta Suomen mieltään ilmaiseva työväenluokka pysyi tyynenä, ei antanut itseään provosoida ennenaikaiseen taisteluun, mutta näytti kaikesta huolimatta suunnattoman miesvoimansa ja rekisteröi mielipiteensä Suomen lahtareitten ja niitten renkien, sosialidemokraattien, Neuvostoliittoa vastaan tähdättyjä sotapuuhia vastaan. Ja, mitä Suomen työväenluokan traditsioneihin tulee, niin se tietää ja osaa taistella silloin kun siihen on aika. 1918 traditsiot eivät Suomen työväenluokalta ole unhottuneet. Mutta myöskään ei Suomen työväenluokalta ole unohtunut tuolloin, sekä monasti sen jälkeen sosialidemokraattien työväenluokkaan nähden harjoittama petos. Ja mitä tervetulleinta on se, että juuri nyt jolloin luokkataistelut kärjistyvät kohden vallankumouksellisia joukkonousuja, sosialidemokraatit itse yhä uudelleen ja uudelleen työväenluokalle paljastavat itsensä fascistiporvareitten pihakoirina. Se kaikkein parhaiten takaa sen, että tulevien kumouksellisten nousujen aikana Suomen työväenluokka ei niille tule antamaan minkäänlaista uutta työväenluokan asian pettämistilaisuutta.

Kuvaavaa sosialidemokraattien petturuudelle on se, että samalla kun ne tekevät kaikkensa mustatessaan Suomen työväenluokkaa ja sen taisteluitten johtajaa, Suomen Kommunistipuoluetta siksi, että kumpikaan ei Helsingissä sallinut lahtariston provosoida itseään ennenaikaiseen taisteluun, niin ne tiukasti vaikenevat siitä tosiasiasta, että Pohjois-Suomen työläiset tuona päivänä laskivat työaseensa seisauttivat kaikki työt ja marssivat lippuja kantaen täysilukuisina kaupunkeihin mielipidettään ja taisteluvalmiuttaan osottaen. Mutta tietenkään ei ole lahtareiden, enempää kuin heidän sosialidemokraattisten renkiensäkään, etujen mukaista tällaisesta "pikku" seikasta mainita. Ja juuri tämä vaikeneminen se erehtymättömällä tavalla alleviivaa sen tosiasian, että sosialidemokratia Suomessa samaten kuin sen veriheimolainen, Raivaaja, Amerikassa, ovat lopullisesti ja päättäväisesti siirtyneet työväenluokan vihollisten puolelle ja esittävät nyt sosialifascistien roolia. — SKT.

SOSIALISMIN RAKENNUKSELTA

Mitä osotti johtavien toverien tarkastus Neuvostoliitossa

Moskovan Pravda-lehti kirjoittaa:

Nyt jo voidaan katsoa pääpiirteissään päättyneeksi puoluejärjestöjen johtavan osan tarkastus. Tosin ei ole vielä tarkkoja tietoja, jotka antaisivat täydellisen kuvan johtavan osan sosialistisesta kokoonpanosta, puoluestaashista j.n.e. Mutta nekin tiedot, joita jo on olemassa, sallivat tehdä muutamia erikoisen tärkeitä johtopäätöksiä.

Ennenkaikkea tämä KK:n ja KKK:n jäsenten toimittama tarkastus suuresti kohotti puolue- sekä puolueettomien joukkojen aktiivisuutta. Puolue teki aivan oikein käyttäessään johtavien tovereiden tarkastuksessa samaa metoodia kuin rivijäsentenkin tarkastuksessa, nimittäin avonaisissa kokouksissa, työtätekevien joukkojen läsnäollessa suoritettua tarkastusta ja arvostelua. Tämmöinen tarkastus vielä enemmän lujitti luottamusta johtavia tovereita kohtaan. Monet nuoret toverit vasta ensikerran tutustuivat vanhojen puolueenjäsenten elämäkertoihin ja mikä tärkeintä, puolueen työhön ja taisteluihin menneinä vuosina. Vanhat toverit muistivat ne menneet ajat, jolloin kuumien vallankumouksellisten taisteluiden johdossa oli bolshevistinen vanha kaarti. He näkivät ajatuksissaan vielä kerran oman menneen toimintansa rinnan tarkastettavien johtavien tovereiden kanssa ja olivat nyt tilaisuudessa avoimesti, bolshevistisella suoruudella huomauttamaan johtaville tovereille heidän erehdyksistään ja virheistään. Nuoriso näki edessään kommunistisen puolueen taistelutien sen kaikessa vaikeudessa ja monipuolisuudessa.

Yleensä harvoja oli tapaukset, jolloin tarkastus joutui yksityiselämän pikkuasioihin. Päinvastoin on tapauksia, kun työtätekevät itse torjuivat tämänsuuntaiset yritykset eri henkilöiden taholta. Työläisiä ja talonpoikia enimmäkseen kiinnosti yhteiskuntapoliittisen ja taloudellisen työn kysymykset. Niinpä tehtaan tirehtöörille annettiin kysymyksiä tuotannon 15 prosenttisesta halventamisesta ja kylässä olivat esillä köyhälistökysymykset, kollektivisoiminen osuuskuntien kautta, y.m. tärkeät maaseutupolitiikan kysymykset. Yleensä kylän köyhä ja keskivarakas osa ei osoita puoluepuhdistukselle missään määrin pienempää huomiota kuin kaupungeissa osoitetaan. Erikoisen suurta mielenkiintoa osoittivat köyhät, etenkin entiset punaiset sissit. Monia tovereita talonpojat arvostelivat esimerkillisiksi puolueenjäseniksi, rinnastivat heidän työhönsä toisten virheitä ja kehoittivat ottamaan esimerkkiä lujista puoluetovereista. Jos työtätekevien joukkojen silmien editse kulki joukko kelvottomia puolueenjäseniä, jotka tulivat eroitetuksi (KK olevien tietojen mukaan hiukan yli yhden prosentin) niin valtava johtavan osan enemmistö (yli 90 prosenttia) lujasti ja hyvin kesti tämän tarkastuksen.

Mutta tietysti kaikkialla tarkastus ei mennyt yhtä hyvin. Noin seitsemän prosenttia kaikista tarkastetuista sai erilaisia puoluerangaistuksia, muistutuksia, ankaria muistutuksia y.m. Heikommiksi tässä suhteessa osoittautuivat rajaseutujärjestöt. Niin esim. Ashabadissa 170 tarkastetuista 87:lle on tehty huomautus poliittisen tietoisuustason kohottamisesta, 4:lle ehdotettiin parantaa toverisuhtautumista toisiin kommunisteihin, kaksi on erotettu puolueesta. Kaikkein terveemmäksi ja lujemmaksi kaikkialla osoittautui puoluekomiteoiden byroiden, puhemiehistöjen ja kontrollikomiteoiden byroiden, puhemiehistöjen ja kontrollikomiteoiden puoluekollegioiden kokoonpano. Mutta samanaikaisesti suhteellisesti heikoksi osoittautuivat näiden puolue-elinten täysistuntojen kokoonpanot. Tarkastus osoitti nostokastoiminnan ja puolue-elinten muodostamistyön heikkoudet: joskus satunnainen valinta, ei "paras parhaista" vaan valitseminen paikkakunnittain ja "edustajina" vahingoittaa valinnan laatua. On aikaista vielä tehdä lopullista

Erinäisten työväenjärjestöjen osotteita

CANADAN KOMMUNISTIPUOLUEEN SIHTEERIN OSOTE
Kommunistipuolueelle lähetettävä kirjevaihto on osotettava allaolevalla osotteella: Mr. J. McDonald, Room 15, 163½ Church St., Toronto 2, Ont.

I. W. I. U. of CANADAN, Pohjois-Ontarion aluekomitea, Porcupine, Ont.

BEAVER LAKEN s. osaston kokoukset joka kuun ensi sunnuntai kello 1 päivällä osaston talolla. Osaston osote: Box 87, Worthington, Ont. — Voimisteluseura Jehun osote on sama.

CANADAN SUOMALAISEN JÄRJESTÖN, laillistetun, sihteerin osote on: A. T. Hill, 957 Broadview Ave., Toronto, Ont.

CANADAN SUOMALAISTEN TYÖLÄISTEN URHEILULIITTO. Liittotoimikunnan kotipaikka on Sudbury, Ont. Liiton sihteeri on P. Ruohonen, os. Box 69, Sudbury, Ont.

COBALTIN s. s. osaston osote on: Box 810 Cobalt, Ont.

S. J. CREIGHTON MINEN OSASTON kokoukset ovat joka kuukauden toinen sunnuntai, klo 2 ip. Kirjevaihto-osote on: S. S. Osasto, Box 92, Creighton Mine, Ont.

S. J. COLEMANIN osaston kokoukset pidetään joka toinen ja viimeinen sunnuntai klo 1 i.p. Kirjeenvaihto-osote: S. J. Osasto, Box 81, Coleman, Alta.

S. J. FINLANDIN osaston kokoukset pidetään joka ensimäinen sunnuntai kuussa, kello 11 päivällä. Osote: Finland, via Barwick, Ont.

S. J. FORT WILLIAMIN osaston työkokoukset ovat jokaisen kuun ensimäinen ja kolmas sunnuntai kello 8 illalla. Johtokunnan kokoukset edellisenä tiistaina, omalla huoneustolla 211 Robertson St., Fort William, Ont.

CANADAN KOMMUNISTIPUOLUEEN NUMMOLAN osaston työkokoukset pidetään kerran kuussa, viimeinen sunnuntai, kello 1 j.p.p. Osote: Box 29, Shaunavon, Sask., Canada.

S. J. NIPIGON osaston työkokoukset pidetään joka kuun 2:n ja 4:s sunnuntai. Kirjevaihto-osote on: S. J. Osasto, J. Nevala, Box 51, Nipigon, Ont.

S. J. LAKE COTEAU osaston No. 41 kokoukset pidetään osaston haalilla joka kuun toinen sunnuntai kello 1 päivällä. Postiosote: Box 87, Dunblane, Sask.

S. J. LADYSMITHIN osaston kokoukset pidetään joka kuun neljäs sunnuntai, alkaen klo 7 illalla. Kirjeenvaihto-osote: Box 153, Ladysmith, B. C.

S. J. LONG LAKEN osaston kirjeenvaihto-osote: Victor Hänninen, Rheault, via Sudbury, Ont. Kokoukset on jokainen 1:nen sunnuntai kuussa kello 1 ip.

LUMBER WORKERS INDUSTRIAL UNION OF CANADAN itäinen piiri. Kirjevaihto-osote on Alf. Hautamäki, 223 Secord St., Port Arthur, Ont. Rahalähetykset on tehtävä ylläolevalle osotteella.

S. J. KIRKLAND LAKEN osaston osote on: Box 240, Kirkland Lake, Ont.

S. J. LEVACKIN osaston No. 33 kokoukset pidetään joka kuukauden toinen sunnuntai. Sihteerin osote: Box 41, Levack, Ont.

S. J. NOLALUN osaston kokoukset on jokaisen kuukauden 2:nen sunnuntai kello 2 i.p. Kirjevaihto-osote: Frank Nurmi, Nolalu, P.A.D., Ont.

S. J. MONTREALIN OSASTON työkokoukset pidetään osaston huoneustolla 1445 Notre Dame St. West, jokaisen kuun ensimäinen sunnuntai kello 3 iltapäivällä. Johtokunnan kokoukset samana päivänä kello 2 iltapäivällä. Kirjeenvaihto-osote: S. J. Montrealin Osasto, 1445 Notre Dame St. West, Montreal, Quebec.

S. J. PORT ARTHURIN OSASTON kokoukset joka kuukauden ensimäinen sunnuntai, johtokunnan kokoukset joka kuukauden toinen ja viimeinen maanantai, näytelmäseuran kokoukset joka toinen keskiviikko, naisjaosto kokoontuu joka ensimäinen ja kolmas tiistai kuukaudessa. Kaikkien kokousten aika on kello 8 illalla. Kirjeenvaihto-osoite 316 Bay St., Port Arthur, Ont.

S. J. POTTSVILLEN osasto No. 14, Porcupine, Ontario.

TYÖLÄISNAISTEN LIITON POTTSVILLEN OSASTON kokoukset pidetään kaksi kertaa kuussa, ensimäinen ja kolmas keskiviikko. Työkokoukset ollen ensimäinen keskiviikko kello 1 päivällä ja ohjelmakokoukset joka kolmas keskiviikko klo ½8 illalla. Osoite C. Tn. Liiton Suomalainen Osasto, Porcupine, Ont., Can.

S. J. ROJE GROVEN osaston kokoukset pidetään joka kuukauden toinen sunnuntai klo 2 j.pp.— Kirjeenvaihto-osote: T. Kokkonen, Rose Grove, P.O. Ontario.

S. J. SAULT STE. MARIEN OSASTO NO. 5 työkokoukset pidetään joka toinen maanantai, alkaen kello 8 j.p.p. omalla haalilla. Osote: 126 Thompson St., Sault Ste. Marie, Ont.

S. J. SOUTH PORCUPINEN osaston työkokoukset pidetään joka kuukauden kolmantena sunnuntaina, kello 2 i.p. Osote: Box 528.

SOINTULAN OSASTO (Canadan Suomalaisen Järjestön Osasto 56) kokoontuu omalla Haalillaan joka kuukauden ensimäisenä sunnuntaina kello 1 päivällä. Osote: Sointula, B. C.

SUDBURYN OSASTON NO. 16 kirjeenvaihto-osote on: S. Osasto, Box 26, Sudbury, Ont.

S. J. TIMMINSIN osaston kokoukset pidetään joka toinen sunnuntai. Osaston kirjevaihto-osote: S. Osasto, Box 1090, Timmins, Ont. Paikkakunnalla on edistymässä järjestäytyminen kaivanto- ja metsätyöläisten järjestöön.

S. J. TORONTON osaston työkokoukset pidetään Toronton Suomalaisen Seuran huoneustolla, 957 Broadview Ave., jokaisen kuukauden ensimäinen ja kolmas sunnuntai-ilta, alkaen kello 8.00. Ohjelma- ja keskustelukokoukset pidetään jokaisen kuukauden toinen ja neljäs sunnuntai-ilta, alkaen kello 8.00. Osote: K. S. Osasto, 957 Broadview Ave.

S. J. WEBSTER'S CORNERIN osaston kokoukset pidetään ensimäinen sunnuntai kuussa. Kirjeenvaihto-osote: O. Salmi, Webster's Corner, B. C.

S. J. WANUPIN osaston kuukausikokoukset pidetään joka kuukauden 3:s sunnuntai klo 2 i.p.p. Postiosote: Quartz, Ont.

S. J. VANCOUVERIN OSASTON No. 53 kokous on jokaisen kuukauden toisena keskiviikkona kello 7.30 illalla Clinton Haalilla, 2605 Pender Street East.

V.- ja U.-SEURA "JYMYN" osote: Box 240, Kirkland Lake, Ont.

AMERIKAN WORKERSPUOLUEEN Suomalaisen Toimiston, Suomalaisten Työväenyhdistysten Keskuksen ja Näyttämöliiton osotteet ovat: Finnish Federation, 35 East 125th St., New York, N.Y. Kaikki kirjeenvaihto ja rahalähetykset on tehtävä yllämainitulla osotteella.

SUURI JOULU HUVIMATKA SUOMEEN MONTREALISTA MARRASKUUN 22 PAIVANA 1929, LONTOON KAUTTA CUNARD LINJAN KUULUISALLA "ASCANIA" LAIVALLA, MINKA MATKAN HYVIN TUNNETTU MATKAJOHTAJA

MR. EINAR LINDBLAD

HENKILOKOHTAISESTI TULEE JOHTAMAAN

10053 Jasper Ave. EDMONTON
100 Pinder Block SASKATOON
401 Lancaster Bldg. CALGARY
270 Main St. WINNIPEG, Man.
36 Wellington St. W. TORONTO, Ont.
227 St. Sacrament St. MONTREAL, Que.

Käyttäkää hyväksenne tämä erinomainen tilaisuus matkustaa kotiin Suomeen muiden suomalaisten ja suomenkielisen, pätevän matkajohtajan seurassa.

Matkustamalla Montrealista on Teillä Canadassa lyhyt rautatiematka ja kahden päivän laivamatka luonnonihanalla St. Lawrence joella.

Matkalla olette tilaisuudessa nähdä Lontoon ja saavutte hyvissä ajoissa kotiin Jouluksi.

Kolmannen luokan menomatka Montrealista Helsinkiin y.m. maksaa $106.50, meno—ja paluumatka $180. Turisti kolmannen Cabin luokan menomatka maksaa $121.50, meno—ja paluumatka $215.

Järjestäkää siten että Mr. Lindblad tuo Suomesta mukaansa sukulaisenne tahi ystävänne, jotka haluavat tulla Canadaan. Lähempiä tietoja varten kirjoittakaa suomeksi osoitteella.

Finnish Department

Cunard LINE

yhteenvetoa puolueen johtavan osan tarkastuksesta. Mutta olevien tietojen perusteella voi tehdä seuraavia johtopäätöksiä:

1) On välttämätöntä puolue-elinten tarkempi ja vakavampi valinta ja ohjaaville paikoille ehdotettavien kandidaattien ennakkotarkastus ja niihin tutustuminen.

2) Puoluejärjestöjen on päättävästi taisteltava järjestöjen edustamista ja "paikkakuntalaisuutta" vastaan, sillä ohjaavat elimet kokoonpannaan kaikkein parhaista, lujista ja tarkastetuista kommunisteista.

3) Monien tovereiden johtavilta paikoilta poisottamisen johdosta on tehtävä vissejä muuttoja puoluevoimissa. Näiden muuttojen ei ole heikennettävä, vaan lujitettava puoluejärjestöä.

4) Pitää vielä päättävämmin taistella perheryhmien muodostamista vastaan johtavia elimiä kokoonpannessa. Tämmöisissä järjestöissä tavallisesti kovia vaikeuksia kohtaavat itsekritiikin ja puoluedemokratian toteuttaminen. 5) Puolue on vakuutettu, että johtavat perusjoukot ovat täysin terveitä, bolshevistisia, leniniläisiä joukkoja, mutta näiden joukkojen lujittamiseksi on huomaavaisemmin ja vakavammin toteutettava johtavan osan nuoren vaihdon kasvatusta. 6) On vielä suurennettava johtavan osan vastuunalaisuuden tunnetta puolueen linjan oikeasta toteuttamisesta ja sosialistisen rakennustyön menestyksestä sekä epäkohdista. 7) On vielä päättävämmin toteutettava itsekritiikkiä ja puolueen sisäistä demokratiaa. 8) Johtavien elinten jäsenten on muistettava, että tämän tarkastuksen jälkeen vaatimukset yksilöllisen sekä yhteiskunnallisen käytöksen, — kommunistin yksilöllisten ja yhteiskunnallisten ominaisuuksien alalla tulevat paljon suurenemaan.

Ja on tuiki välttämätöntä, että tällä ensimäisellä etapilla tarkastuksessa ilmenneet epäkohdat, seuraavalla asteella tulisivat huomioonotetuksi ja korjatuksi tähän saakka liian heikko työläisten, batrakkien ja kyläköyhälistön puolueeseen vetäminen. Ainoastaan täyttämällä nämä ehdot, puolue voi oikein ja täydellisesti käyttää hyväkseen johtavan osan tarkastuksen antamat opetukset.

Ukrainan maatalouden kollektivisoimisen viisivuotissuunnitelma

Maatalouden kollektivisoimissuunnitelma on irroittamaton osa yleisestä taloudellisesta suunnitelmasta Neuvostoliitossa.

Kollektiivisia talouksia kehittämällä vasta voidaan maaseudun tuotantovoimia kohottaa.

Tuotantovoimien jatkuvasti kasvaessa kohoaa köyhien ja keskivarakkaiden mielenkiinto kollektiivisiin talouksiin ja vähitellen he huomaavat välttämättömäksi kollektiiviseen talouteen siirtymisen maataloudessa.

Nyt jo havaitaan maayhteisöjen ja kylien joukkosiirtymisiä kollektiivisiin tuotantomuotoihin. Maaseudun köyhän ja keskivarakkaan talonpoikaiston tuotannon kollektivisoimispyrkimyksen tulee olla päälinjana maatalouden kollektivisoimisessa. Sosialistisen teollisuuden nopea kasvu on takeena siitä, että maatalouden uudelleenrakentaminen tullaan toteuttamaan. Kollektivisoiminen on vielä tärkeä siksi, että työväenluokka voi sen kautta vaikuttaa maatalousteknikkaan ja sen uusien kollektiivisten muotojen kehittämiseen. Traktorikolonnien ja asemien järjestäminen ei ole ainoastaan sitä, että teollisuus antaa maataloudelle tuotantovälineitä, vaan myös suunnitelmallisuuden aikaansaamista maataloudessa ja sen kohottamista uudelle korkeammalle teknilliselle tasolle.

Kollektivisoimisen viisivuotissuunnitelma tulee lujittamaan sosialistisen teollisuuden ja maatalouden välisiä siteitä ja antamaan niille perustavimmissa taloudellisissa piireissä vallitsevan taloudellisen aseman.

Ukrainassa viiden vuoden kuluttua tulee olla 2700 kollektiivista taloutta. Samoin tullaan kollektiivisia talouksia suurentamaan. Viisivuotiskauden ensimäisenä vuonna tulee taloutta kohti olemaan 108 hehtaaria, mutta sen lopulla 350 hehtaaria. Taloutta kohti ensimäisenä vuonna tulee olemaan 55 henkeä ja 11 taloutta, mutta viisivuotiskauden loputtua tulee kussakin olla keskimäärin 265 henkeä ja 60 taloa.

Viiden vuoden kuluttua tulee kollektiivisiin talouksiin kuulumaan 1600 tuhatta taloa, joihin kuuluu yhteensä yli 7 miljoonaa henkeä, siis 30 pros. koko väestöstä. Kollektiivisten talouksien maa-ala tulee käsittämään 95,000 tuhatta hehtaaria, siis 26 pros. koko maa-alasta. V. 1933 tulee kylvöala olemaan 7 miljoonaa hehtaaria, siis 27—28 pros. koko Ukrainan kylvöalasta.

Viiden vuoden päästä tullaan teknilliset kasvit saamaan etupäässä maatalouden sosialistisesta sektorista. Katsoen siihen, että viiden vuoden kuluessa kollektiivisissa talouksissa satoisuus tulee kohoamaan 57 pros., tulee kokonaistuotanto olemaan 1400 miljoonaa ruplaa ja sen tavaraosa 750 miljoonaa ruplaa eli 42 pros. maatalouden tavaratuotannosta. Viljakasvien tavaraosa muodostaa yli 30 pros. koko Ukrainan tavaratuotteista. Kollektiivisten talouksien eri haarojen kehittyminen ja osaksi viljapulan ratkaiseminen on kiinteässä yhteydessä karjatalouden kehittämisen kanssa. Kollektiivisilla talouksilla on suuria mahdollisuuksia kehittää karjanhoitoa markkinoita varten. Ennen kaikkea tulee hevosten lukumäärää supistaa. Nykyään kollektiivisissa talouksissa 100 hehtaarin kylvöalaa kohti on 11 hevosta, mutta viisivuotiskauden loppuun mennessä suunnitelman mukaan tulisi 100 hehtaarin kylvömaata kohti olemaan vain 6 hevosta. Talonpoikaistaloudessa tulee viisivuotiskauden lopussa olemaan 100 hehtaaria kohti 17—18 hevosta. Hevosten supistaminen antaa kollektiivisille talouksille mahdollisuuden hankkia enemmän traktoreita ja kehittää karjanhoitoa markkinoita varten.

Nykyään on 100 hehtaarin kylvöalaa kohti eläimiä seuraavasti: lehmiä 10, tulee olemaan 5-vuoden päästä 23; sikoja 18, tulee olemaan 459; lampaita 15, tulee olemaan 29. Karjatalouden kokonaistuotanto tekee 440 miljoonaa ruplaa ja sen tavaraosa 240 miljoonaa ruplaa, josta kollektiivisten talouksien karjanhoidon tavaratuotteet tekevät 32 pros.

Kollektiivisiin talouksiin tullaan sijoittamaan varoja seuraavasti: kaikkiaan viisivuotiskautena 863 miljoonaa ruplaa, joista valtion luottolaitoksilta 396 milj. rpl. eli 45 pros., maan sisäisen pääoman kasaantumisen avulla 200 milj. rpl. eli 24 pros., väestön varoja keräämällä 268 milj. rpl. eli 31 pros. Nämä sijoitukset tullaan tekemään etupäässä kahtena viimeisenä vuonna.

Yhtenä huomattavana osana kollektiivisessa rakennustyössä on agronoomien ja työntekijäin valmistaminen kollektiivisia talouksia varten. Viisivuotiskauden lopussa tulee agronoomien lukumäärä suunnitelmien mukaan olemaan 4,500 henkeä, joista kollektiivisissa talouksissa tulee suoranaisesti toimimaan 2,200 henkeä. Eri keskuksissa tullaan järjestämään kursseja työntekijäin valmistamiseksi kollektiivisia talouksia varten.

Viiden vuoden aikana tulee Ukraina saamaan noin 40 tuhatta traktoria. Tämä kaikki edistää sosialistisen teollisuuden säännöstelevää vaikutusta maatalouteen. Viimeiset tiedot osoittavat, että kollektivisoimisliikkeen kehitystempo on kiihtynyt. Edistyäkseen mahdollisimman esteettömästi on kollektiivisten talouksien otettava kiinteä yhteys osuustoiminta- ja valtioelimien kanssa.

Kollektiivisten talouksien täytyy tulla todellisiksi maatalouden sosialistisen uudelleenrakentamisen aatteen kehdoiksi ja toteuttajiksi.

Mummojen ekskurssi

Karjalan kehityshistoriallista pakinaa

Jo vuosi sitten herätettiin toive siitä, että autobussiliikenne järjestettäisiin Petroskoin ja Porajärven välille. Kun siitä muun pakinan puutteessa talvella noin niinkuin vihjaistiin talonpojille, oli moni sitä mieltä, että parasta jo alunperin olisi järjestää lentoliikenne, sillä ilmassa ei ainakaan olisi kiviä, eivätkä mutkaiset tiet tulisi haittaamaan kulkua.

— Tyhjää tolkutetaan! Kun edes puhuttaisi jostain sellaisesta, jonka voi toteuttaa, niin kuuntelisihan sitä. Mutta lähteä nyt tuollaisesta, joka ei koskaan tule toteutumaan!

— Totta, veli. Kenpä mutkat oikoo, kivet kaivaa, kuopat tasottaa! E-hei, veli!

Rospuutto vahvisti ukkojen väitteen ja todella näyttikin aivan mahdottomalta sellainen liikenne.

Tulivat kuitenkin kauniit säät. Aurinko lämmitti, tuulet puhaltelivat, ja niin kuivuivat tietkin. Lapiot, miehet hevoset heiluivat teillä. Tiet kunnostuivat. Kuopat tasoitettiin soralla ja hiekalla ja eräänä omituisena päivänä kuului tieltä kummallista huminaa joka ei ollut oikeen tykytystä, eikä huminaa, mutta siltä väliltä. Neljän paksun kumipyörän päälle oli asetettu jonkunmoinen laite, joka kiiti huimaavaa vauhtia Porajärveä kohti. Se oli niinkuin laatikko ja sen laatikon sisään oli ahdettu ihmisiä aivan täyteen toinen toisensa syliin.

— Nygöi kumma rodiu, tuumailivat ihmiset. Itse biessa ilmestyi ristirahvaan keskelle.

Mutta biessa vain kiiti eteenpäin. Jos sattui joku kuoppa vältti se sen tai sitte hyssäytti sen yli niin kevyesti kuin orava hyssäyttää puusta toiseen itsensä. Suorat paikat se lensi kuin kotka, mutkissa hiljensi vauhtiaan niin tavattoman nätisti ja kaartoi kuin kukko kanaa kaartaa. Siinä sitte oli erinomainen vehje!

Viesti tästä ihmeellisestä vehkeestä oli saapunut Korpisuun mummojen korviin ja he päättivät tehdä matkan nähdäkseen vielä ennen kuolemaansa sen kummallisen vehkeen, jonka avulla pääsee Petroskoista Porajärvelle kymmenessä tunnissa silloin, kun he hevosilla — hyvilläkin — saivat olla matkalla kolme vuorokautta, kuormien kanssa neljä. He siis pukivat päälleen pyhäiset vaatteensa.

Kaikin puolin suorittuaan itseään ja lyötyään muutaman ristin rintaansa, läksivät he matkalle. Heidän laskelmien mukaan piti tämän kummallisen laitteen ilmestyä kylään jossa sen tapaisi tuossa neljän aikana. Tämän laskelman he taas olivat tehneet tosi tietojen pohjalla.

Hiljakseen ja hartaasti astutaan. Ollaanhan matkalla katsomaan jotain ennen kuulumatonta. Pitkän äänettömyyden jälkeen sanoo toinen:

— Se kuuluu piestävän plenen ienen matatessaa.

— Niihää kuuluu —!

Taas mentiin eteenpäin. Hiljainen metsä heikosti humisi. Kotvan kuluttua taas puhuttiin:

— Kuuluu krakauttavan lähtiessään.

— Niihää sanotaa.

Tuossahan on jo kylä. Mummot menivät tuttaviensa luo odottelemaan.

— Vai autopussia työ läksittä. Tästähää se matkaa piakkoi, sanoivat tuttavat. Mummot tiedustivat missä sen pitäisi pysähtyä ja saatuaan sen tietää asettuivat siihen odottamaan. Mutta määräajallaan se ei kuitenkaan tullut. Se myöhästyi ja myöhästyikin oikein rutkasti. Monta pitkää tuntia odotettuaan läksivät he pettymyksestä huokaisten pois.

— Eipä saanut — e-hehei!

— Ei tuota saanut nähda. Ho-hohoi!

Pettymyksen masentamina kävelivät he kotiopäin, kun yhtäkkiä kaikui kylän lasten riemullinen huuto:

— Nyt se tulee! Hoi! Tulkaa takaisin!

Oletteko nähneet huonon purjehtijan tekevän sellaisen lehmänkäännöksen, että vene menee nurin? Jos olette, niin sitten voitte kuvitella mummojen käännöksen. Se oli niin äkkinäinen että iskivät nenänsä vastakkain ja lensivät molemmat nurin. Vanhat raajat eivät toimineet kyllin nopeasti. Kuitenkin he jotenkuten pääsivät auton luo. Siinä se nyt seisoi heidän edessään.

— Ja rahvas vain istuu, eikä vareu, ihmetteli toinen.

— Tuo se on suurin herra, joka istuu ensimäisenä tuossa edessä, päätteli toinen autonkuljettajaa.

— Na verna enämpi nää biletastaki maksanee.

— Neljä pyörää! Biessallako pyörittänee.

— Kuottele — ruohtiko kuotella!

— Mintää en ruohi. Katso — ruohin.

— Kuinpa käynöö mitäpä syönöö? A-voi-voi!

— On se rahvas! Kaikkia se roatau. Ei ni meijän neitsyenä ollessa moisia retelilöi ollut.

Autolla ei ollut aikaa kuitenkaan seisoa mummojen tutkittavana, vaan piti sen matkata eteenpäin. Se töräytti torveensa lähtömerkin. Mutta mummotpa tuosta säikähtivät. Heidän vanhat sydämensä olivat haljeta. Samassa kun torvi törähti, krakautti joku sielä sisällä ja auto läksi liikkeelle liidellen pitkin tasaista maantietä kohti Porajärveä.

— A-voi-voi!

— Biessa oli miut tappaa!

— Mutta itsekin pölästyi. Katsohan miten matkaa tuolla! Mitähän lie vareutunut?

— Nuuhtelehan — mittumoisen hajun laski pölästyksissään! U—hu.

Molemmat mummot ottivat nenäliinansa ja niillä tukkivat sieramensa.

— Jo biessa on otus. Vain on hajukas! Ynnä kylät sisuu! Ja rahvas vain nagretaa sydämessä.

— A-voi-voi!

Mummot olivat saaneet nähdä ja haistaa tarpeekseen. — O. J—n.

"Non-Co-operation"

Ghandismin saarna ja Intian työväenluokka

"Non-Cooperation" — tämä englantilainen ilmaisu on nykyisin tunnettu Intian kaikkein kaukaisimmassakin kolkassa. "Non-Cooperation" merkitsee "ei mitään yhteistyötä", s.o. kaikenlaisesta yhteistyöstä kieltäytymisen Intian englantilaisten valloittajain kanssa — kieltäytyminen käymästä englantilaisia kouluja, ostamasta englantilaisia tavaroita, saapumasta englantilaisiin tuomioistuimiin, työstä englantilaisissa laitoksissa j.n.e. Tämä on — Ghandismin päätunnus, tuon Mahatma Ghandin, joka vähän aikaa sitten tuomittiin englantilaisvastaisesta hyökkäyksestään 75 kopeekan rahasakkoon, oppien mukaan.

Vuonna 1922 suljettiin Ghandi vankilaan. Samalla pyysi tuomari Broomfield syytetyn edessä anteeksi sen vuoksi, että hänen oli tuomittava tämä vankeuteen Englannin lakien mukaan.

Mistä johtuu sellaisen huolenpidon salaisuus?

Romain Rolland, joka on kirjoittanut Ghandista innostuneen kirjan, selittää tämän salaisuuden johtuvan englantilaisten pelosta tämän johtajan vallan edessä. Rolland esittää Ghandin epätavallisten voimien julistajana. Rolland on esityksessään antanut Ghandille voiman saattaa miljoonia liikkeelle. Suunnattomat joukot ovat asettuneet hänen käskystään englantilaisten kiväärien ja konekiväärien suiden eteen. Miljoonat ihmiset olivat Ghandin vaatimuksesta valmiita syöksymään taisteluun englantilaisia vastaan.

Mutta salaisuus on juuri siinä, että Ghandi ei ole antanut tätä käskyä. Hän ei voinut sitä antaa: Intian pikkuporvariston johtaja ei ollut kykenevä ottamaan sellaista vallankumouksellista askelta. Englantilaiset eivät tartu minkäänlaisiin raakoihin toimenpiteisiin Ghandia vastaan, koska he hänessä eivät näe mitään vakavaa vihollista. Enemmänkin: englantilaiset tarvitsevat häntä johtaakseen työläis- ja talonpoikaisjoukkojen huomion pois vallankumouksellisista tehtävistä, he tarvitsevat häntä korvatakseen vallankumouksellisen taistelun "luokattomalla pasifismilla".

Ghandi itsekään ei enää usko "Non-Cooperatsiooniinsa" ja on siitä kieltäytynyt, niin pian kun hän on nähnyt, että Intian suurpääoma ei ole ollut ehdottoman halukas kieltäytymään yhteistyöstä Englannin kanssa. Intian sivistyneistön naiset ovat jonkun aikaa koettaneet istuutua kutojan tuolille ja kutoa itselleen intialaisia vaatteita, mutta sitten saivat he tarpeekseen ja sylkivät ghandismille.

Ghandismin luokkaluonne ilmeni terävänä vallankumouksellisten yhteentörmäysten vuosina 1919—1922, kun Ghandi ja kannattajansa kansalliskongressissa toivat julki "valittelunsa viranomaisia vastaan suunnattujen ryöstönhaluisten kohtausten vuoksi" ja vaativat koko väestöä alistumaan väsymättä englantilaisten virkamiesten vallan alle.

Swaradshistien puolue (taistelee autonomiasta), joka alussa hyväksyi Ghandin tunnuksen, on muuttunut aivan päinvastaiseksi: "se on mitä laajimmin osallistunut englantilaisiin laitoksiin niiden täydellisen valtaamisen tarkoituksessa!"

Tällä tavoin on ghandismista jäänyt jäljelle kaksi tunnusta: kotikudonta ja lehmän palvonta (uskonnollisen taikauskon traditsioni, josta ghandismi edelleen keskustelee).

Yhä nousevan vallankumouksellisen liikkeen tuomissa olosuhteissa Intiassa tulee ghandismista taantumuksellisen teoriansa kautta täydelleen Englannin imperialismin apuri. Se on syynä siihen, minkä vuoksi Intian työläisjoukot käyvät taistelua ghandismia vastaan. — Elde.

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!

PORT ARTHURIN JA FORT WILLIAMIN LIIKEMIESTEN ILMOITUKSIA

Farmi myytävänä

4½ eekkeriä raivattua maata, 4 huoneen talo ja kanahuone, kaikki asuttavassa kunnossa, sekä joku määrä kanoja. Jos haluaa saa irtaimiston samassa kaupassa. Onion Laken tien varrella, 1 maili.
A. K.
316 Bay St., Port Arthur, Ont.

Jos haluatte parasta saatavissa olevaa työtä soittakaa
S. 302 eli N. 743
VÄRJÄYS- ja PUHDISTUSLIIKE
(THE BRILLIANT)
230 Simpson St., FORT WILLIAM, ONT.
226½ Arthur, St., PORT ARTHUR, ONT.
Me olemme henkilöt palvelemaan henkilöitä.

HUOM.!
Siistejä kahden miehen huoneita vuokrattavana 145 S. Algoma St., Port Arthur, Ont. (K
K. Immonen

Huomatkaa!
Ajanmukaisia huoneita saatavana, vasta valmistuneessa talossa.
E. ja A. RANTA,
350 Bay St., Port Arthur, Ont.

KALEVA SUOMALAINEN APTEEKI

Kaikki meidän suomalaiset kotilääkkeemme ovat valmistettu Suomen yliopistossa käytännössä olevain oppikirjain mukaan, sekä K. G. K. Nyman'in erikoiskatsannon alaisina. Me käytämme ainoastaan parhaita rohtoja valmistukseemme.

KUMMITAVAROITA
- Kuumavesipussia, hinta $1.25 $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00
- Kuumavesipussin letkuja, hinta $1.00
- Ruiskuja naisille, hinta $3.50
- Ruiskuja miehille, hinta $1.00
- Ruiskuja lapsille, hinta .35
- Korvaruiskuja, hinta .... .35
- Nenäruiskuja, hinta .... .35
- Varmuusesineitä naisille, hinta $3.50
- Varmuusesineitä miehille, hinta .... $3.00 tus.
- y.m., y.m.
- Kääreitä, Plaastaria, Haavapumpulia 25c, 40c, 75c, $1.50.
- Haavakääreitä 1' 20c, 2' 25c
- Exemasalvaa, hinta 75c

- Hoffmanin tippoja, sydänaluskipuun .... 50c ja $1.00
- Selkäplaastaria .... .35
- Rintaplaastaria .... .50
- Munuaisplaastaria .... .50
- Eetteritärpättiä, yskään ja hengenahdistukseen .50
- Halvausvettä, hinta .... .50
- Hiusöljyä, hinta .... .50
- Hammastippoja, hinta.... .25
- Hammaskittiä, hinta .... .10
- Hammasharjoja, hinta 25c, 40c, 50c ja 75c.
- Hemoroidesalvaa, hinta 75c
- Hajupihkaa, hinta 25c unssi
- Intinlinjamenttiä, hinta .50
- Snellmanin kolilkkitippoja .50
- Kamferttiviinaa, hinta .... .50
- Kamferttiöljyä, hinta .... .50
- Emätippoja, kolikkiin ja sydänaluskipuun, hinta .50

- Hammaspulveria, 25c ja 50c
- Ihosalvaa, hinta .... .35
- Kamferttia, kuivaa 25c unssi
- Kamferttilinjamenttia .... .50
- Kummiplaastaria .... .25
- Kolmenlaisia tippoja .... .50
- Luulinjamenttia .... .50
- Nervin tippoja .... .50
- Parranajosaippuoita .... .50
- Päänkivistyspulveria .... .50
- Pihiöljyä .... .50
- Puunöljyä .... .50
- Puhdasta, Norjan kalanmaksaöljyä, hinta .... 50c ja $1.00
- Prinssintippoja .... .50
- Preserveeraavia tippoja .50
- Riigapalsamia .... .50
- Silmävettä .... .60
- Silmäsalvaa .... .50
- Suu- ja hammasvettä .... .50

TILATKAA meiltä lääkeluettelo. Meillä on saatavana kaikkia Suomen, Canadan ja Amerikan lääkkeitä, kummitavaroita, naamiaismaaleja y. m. Me maksamme postirahan kaikista $5.00 tai sitä isommista tilauksista. — Erikoislääkeluettelot asiamiehille.

KALEVA APTEEKI
K. G. K. NYMAN, Omistaja.
Suomessa ja Canadassa tutkinnon suorittanut apteekkari.
PORT ARTHUR, Ont.

POJAT
Kun tulette rantoihin niin pistäytykää Kurikan palloruumassa.
294 Bay Street,
PORT ARTHUR ONTARIO

John Aarnion LIHAKAUPPA
319 Bay Street — Port Arthur, Ont. — Puhelin 1724 N.
Tuoretta ja savustettua lihaa. Ruokatavaraa, hedelmiä, juurikasveja. Kalaa tuoretta ja suolasta, sillit, silakat, anjoviskiat, suolakurkut y.m. saatte päivänhinnoilla soittamalla puh. 1724 N.

ALGOMA STEAM BATH AND BOTTLING WORKS
146 Algoma St., South. — Port Arthur, Ont.
— Suositellaan —
HÖYRY-, SUIHKU-, AMME- JA HÖYRYKAAPPIKYLPYJÄ
Auki joka arkipäivä kello 1—12 yöllä
Virvotusjuomatilaukset lähetetään kotiin tilattaessa
PUHELIN 2400 N.

KIVELÄN LEIPURILIIKE
Tarjoaa teille ainoastaan ensiluokan aineista valmistettuja tuotteita. Käyttäkää meidän tuotteita. Linjoille lähetetään.
KIVELÄN LEIPURILIIKE
Puhelin 1618 N. — 111 Second St. — Port Arthur, Ont.

BAY ST. MEAT & FISH MARKET
SUOMALAINEN LIHAKAUPPA
Ensiluokkaista tuoretta ja savustettua ja keitettyä lihaa ja kalaa.
Phone N2713 — Huolellinen palvelus — 288 Bay St.
H. KANTOLA
PORT ARTHUR ONTARIO

ASIOITSIA
Pitempiaikaisen kokemuksen kautta, tarjoan palvelustani kansalaisille. Voitte kääntyä luottamuksella puoleeni, kaikissa alaani kuuluvissa asioissa, kuten käännös- ja tulkkityössä; vakuutushankinnassa; ulosperimisessä y.m. Rahaa lainataan. Lainopillisia neuvoja. Kiinteimistöä. Suomen kielinen konttoriapulainen takaa teille nopean palveluksen.
RUDOLF E. HULKKO — ASIOITSIA
282 BAY ST. — PORT ARTHUR, ONT. — PUHELIN N. 911

PORT ARTHURIN OSUUSRUOKALA
Työläisten perustama, ylläpitämä ja kontrolleeraama liike. Vaivaisella vartilla saatte siellä kunnollisen aterian. Mitä suuremman kannatuksen annatte omalle liikkeellenne, sen paremmin ja sitä kunnollisemmin se silloin kykenee teille antamaan palvelustaan.
Kannatus omalle ruokalalle merkitsee teidän oman toimintanne voimistamista.
VIGOR CO-OPERATIVE SOCIETY LIMITED,
316 Bay Street — — Port Arthur, Ont.

Hedelmien säilykeaika on käsillä
Nyt on aika jolloin tulee laittaa valmiiksi persikat, päärynät, luumut, viinirypäleet. Tomaatti sekä suolakurkku pikkelsit y.m. Toivomme että teette tilauksenne meiltä.
The International Co-Operative Trading Co. Ltd.
176 S. Algoma St., Port Arthur, Ont. Phone N. 305
513 Simpson St., Fort William, Ont. Phone S1326
LEIPOMO: Phone S. 3788

Fort Williamin liikemiesten ilmotuksia

Tohtori
J. C. Diamond
MD., L.M.C.C., M.C.P. & S.
KIRURGI JA SPECIALISTI SUKUPUOLITAUDEISSA
Erikoisala: parantaa katkenneet verisuonet, verenvuoto ja peräpukamat, ruiskutus-systeemillä.
Konttori 12-14 Ross Blk.,
Simpson ja Victoria katujen kulmassa
Puhelin 2077 S. Kotiin 2077 K.
FORT WILLIAM, ONT.

WORKMEN'S RESTAURANT
624 SIMPSON STREET,
FORT WILLIAM, ONT.

Hammaslääkäri
Toht. ELGIE
Clinic Block,
FORT WILLIAM, ONT.
McCartney & Burke's juvelikaupan yläkerrassa
Tunnit: 9 a.p. kello 6 j.pp.
Puhelin S. 1008
Otetaan X-Ray kuvia hampaista.
Kaasun avulla poistetaan hampaita.

ILMOITTAKAA VAPAUDESSA

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ontario, kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

TOIMITTAJAT:
S. C. NEIL, A. VAARA, B. TENHUNEN, M. POHJANSALO, A. PÄIVIÖ.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:
Kirjevaihtoilmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoon menneille onnentoivotukset 50c palstatuuma. — Nimenmuutosilmotukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta $2.00 3 kertaa. — Asuntoetsimisilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $1.00 kerta. — Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, 50c lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärsyltä. — Halutaantietoja ilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. — [illegible]

TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50, 3 kk. $2.00 ja 1 kk. $1.00.

Lehteen aiottujen ilmotusten pitää olla konttorissa kello 4 ip. ilmestymispäivää edellisenä arkipäivänä.

General advertising rates, 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion, 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish people in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä: J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Vapauden toimitus: Huoneusto 207, Mackey Building, 4 Durham St. Puhelin 536W.
Vapauden konttori: Liberty Building, 37 Lorne St. Puhelin 1032. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.
Vapauden paino ja latomo: Liberty Building, 37 Lorne St. Puhelin 2287W.

Taisteluun poliisihirmuvaltaa vastaan

Taistelu poliisihirmuvaltaa ja kommunistipuolueen kokouksien ja mielenosotuksien tukahduttamista vastaan, joka on tähän mennessä keskittynyt Torontoon, on kehitettävä koko maata käsittäväksi. Se on laajennettava koko maata käsittäväksi tarmokkaaksi mielenosotusryntäykseksi. Tämä tulee tehdä kuluvan syyskuun ensimäisen ja toisen viikon ajalla. Mielenosotusryntäyksen saattamiseksi mahdollisimman tehokkaaksi täytyy sen järjestämisessä ryhtyä visseihin toimenpiteihin.

Ensiksikin täytyy järjestää mielenosotuksia kaduille ja yleisiin kokouspaikkoihin ulkoilmassa.

Toiseksi, mielenosotuksilla täytyy olla mahdollisimman laaja järjestöllinen pohja, jonka laskemiseksi puolueen täytyy hankkia mielenosotuksille mahdollisimman suuri työväenluokan järjestöjen kannatus.

Kolmanneksi, näiden mielenosotuksien tulisi mahdollisimman vähä törmätä yhteen kansainvälisen nuorisopäivän mielenosotuksien kanssa, joille puolueen tulisi antaa täyden tukensa ja joiden tulisi muodostua osaksi tästä mielenosotusryntäyksestä.

Neljänneksi, ryntäykseen ja mielenosotuksiin täytyy vetää työttömät ja järjestymättömät työläiset.

Viidenneksi, erikoisia vastalauseponsia täytyy esittää ammattiyhdistysten hyväksyttäväksi.

Kuudenneksi, ryntäys täytyy yhdistää Toronton taisteluissa vangittujen toverien puolustamiseen. Näistä Stewart Smith ja Meyer Klig ovat syytteessä laittomasta kokoontumisesta, poliisin häiritsemisestä, irtolaisuudesta ja epäjärjestystä tuottavasta käyttäytymisestä, Anne Kohn, Dora Leibovitz, Beckie London, Lily Himmelfarb ja Emily Weir "kapinallisen kirjallisuuden" levittämisestä ja Abie Pearlin "epäjärjestystä tuottavasta käyttäytymisestä" saama tuomio tulee hetimiten esille vetoomusoikeudessa. Tässä yhteydessä tulee ponnistella Canadan työväen puolustusliiton tunnetuksitekemiseksi ja rakentamiseksi sekä rahallisen tuen kokoomiseksi puolustusliitolle.

Seitsemänneksi, ryntäyksen yhteydessä suoritettavassa puoluejärjestöjen ja puhujain kiihotustyössä täytyy paljastaa kommunistipuoluetta vastaan kohdistetun hyökkäyksen nykyisen terävöitymisen syyt, jotka ovat kasvava sodanvaara, lisääntyvä työttömyys, työläisten lisääntyvä vastarinta järkiperäistyttämiselle ja palkanalennuksille j.n.e. Täytyy paljastaa reformistien osuus kommunistipuolueen tukahduttamisessa, osottaa mitä työläisillä on edessään taistelussa imperialistista sotaa vastaan ja Neuvostoliiton puolustamiseksi, paljastaa kapitalistisen kansanvallan todellinen luonne, todeta kommunistipuolueen johtava osuus työläisten kaikissa taisteluissa, varsinkin taistelussa sotaa vastaan, ja osottaa työläisille ainoa keino puhe-, kokoontumis- ja painovapauden säilyttämiseen, s.o. taistelu näiden oikeuksien puolesta!

Kahdeksanneksi, tämän ryntäyksen aikana täytyy tehdä tehokasta henkilökohtaista kiihotus- ja valistustyötä uusien jäsenten saamiseksi puolueeseen.

Yhdeksänneksi, mielenosotuskokouksien, ammattiyhdistyksien ja joukkojärjestöjen hyväksyttäväksi esitettyjen vastalauseponsien tulee vaatia peruutettavaksi Toronton poliisikomissionin määräykset, joilla on kielletty kommunistipuolueen kaikki kokoukset yleisissä kokoushuoneissa, kaduilla ja puistoissa ja puheitten pitäminen muilla kuin englannin kielellä, panna tarmokas vastalause työläisten alkeellisimpien oikeuksien, puhe-, kokoontumis- ja painovapauksien, sortamisyritystä vastaan ja vaatia vangituita tovereita vastaan nostettujen syytösten viipymätöntä peruuttamista ja heidän vankilasta vapauttamistaan.

Läheinen imperialistisen sodan vaara erikoisesti Neuvostoliittoa ja koko maailman vallankumouksellista liikettä kohtaan ja imperialistisen kapitalismin työläisten luokkataisteluliikettä vastaan kohdistama fascistinen tukahduttamishyökkäys asettaa vallankumouksellisten työläisten velvollisuudeksi väsymättömän ja järjestelmällisen riistettyjen ja sorrettujen voimain kokoomisen, josta tämän mielenosotusryntäyksen tulee muodostua tärkeäksi osaksi.

Koko Canadaa käsittävään taisteluun poliisihirmuvaltaa ja työläisten puhe-, yhdistymis- ja painovapauden polkemista vastaan!

Fascistinen sortokausi Ranskassa

Ranskan kommunistipuolue on antanut julistuksen, jossa lausutaan, että hallituksen vainotoimenpiteet elokuun ensimäisen päivän johdosta, varsinkin määräys kommunistipuolueen keskuskomitean kaikkien jäsenten vangitsemisesta, puolueen kaikkien toimeliaiden jäsenten vainot ja syytökset heidän salaliitostaan valtion turvallisuutta vastaan osottavat, että Ranskan työväenliike on joutunut poikkeuksellisen tilanteen ja fascistisen sorron kauteen.

Tämä työväenliikettä ja sen johtavaa osaa, kommunistipuoluetta, vastaan tähdätty sorto johtuu niistä vaikeuksista, joita porvaristo kohtaa ulko- ja sisäpolitiikassa. Haagin sotavelkaneuvottelut, joka paljasti sovittamattomat kansainväliset ristiriidat ja varsinkin mitä syvimmän ristiriidan Englannin ja Yhdysvaltain välillä, on asettanut päiväjärjestykseen sodan imperialististen valtojen välillä. Samanaikaisesti lisääntyy Mantshuriassa sodanuhka Sosialististen neuvostotasavaltojen liittoa vastaan.

Ranskan sisäisessä tilanteessa on luonteenomaista luokkataistelun suuri kärjistyminen. Voimiensa kokoomishetkeksi työväenliikettä vastaan valitsi porvaristo elokuun ensimäisen päivän, yrittäen väärien asiapaperien perusteella todistaa salaliiton olemassaolon valtion turvallisuutta vastaan.

Todellisuudessa on olemassa porvariston salaliitto kommunistipuoluetta vastaan, joka suojelee työväenluokan etuja ja agitatsionillaan on avannut työtätekevien silmät näkemään imperialistisen sodan yltyvän vaaran. Tämä oli kommunistipuolueen perustehtävänä elokuun ensimäisenä päivänä ja tämän tehtävän kykeni puolue suorittamaan täydellisesti.

Lopuksi keskuskomitea kehottaa kaikkia työläisiä vainoista huolimatta tiivistämään rivinsä kommunistipuolueen ympärille porvariston hyökkäyksen torjumiseksi ja poliittisten vankien vapauttamiseksi.

Taisteluun Kiinan kansan pyöveliä -- Kuomintangia vastaan

Kiinan kommunistisen puolueen keskuskomitea on antanut julistuksen kaikkien kapitalististen maiden ja siirtomaiden työläisille ja sorretuille joukoille sekä Neuvostoliiton proletariaatille ja talonpoikaistolle. Julistuksessa sanotaan:

Kiinan kuomintangilainen hallitus, joka edustaa Kiinan porvariston ja kartanoherrojen taantumuksellista blokkia, on jo aikoja sitten muuttunut kansainvälisten imperialistien agentiksi. Kaikki voimansa suuntaa se Kiinan työläisten ja talonpoikain, jotka taistelevat vapautuakseen "omien" ja vieraiden orjuuttajien ikeestä, vallankumouksellisen taistelun tukahduttamiseksi. Nyt on se imperialistien määräyksestä ryhtynyt myös provosoimaan sotaa Neuvostoliittoa vastaan, vallaten väkivaltaisesti Itä-Kiinan rautatien ja mobilisoinut sotaväkeään Mantshurian rajalle.

Itä-Kiinan rautatien valtauksella ei ole muuta tarkoitusta kuin saada syntymään imperialistinen sota Neuvostoliittoa vastaan. Nankingin hallitus samalla valmistelee ehtoja Itä-Kiinan rautatien "kansainvälistyttämiseksi" tai "amerikalaistuttamiseksi". Myytyään kaikki Kiinan rautatiet kansainvälisille imperialisteille Kuomintang kiiruhtaa luovuttamaan heidän käsiinsä myöskin ItäKiinan rautatien, siten ei ainoastaan edistäen yhä enemmän Kiinan muuttumista siirtomaaksi, vaan myöskin auttaen imperialisteja niiden neuvosto vastaisissa hyökkäyssuunnitelmissa. Kaikkia tätä tehdään antaakseen mahdollisimman suurta apua imperialisteille, tukahduttaakseen ulkomaisen rahan avulla "menestyksellisemmin" Kiinan työläisten ja työtätekevien talonpoikien vallankumouksellisen liikkeen.

Kiinan työläiset ja vallankumoukselliset talonpojat eivät salli maailman imperialismin kahlekoirien pettää itseään. He tietävät, että ainoastaan kansainvälisen proletariaatin johdolla, Kominternin lipun alla, läheisessä liitossa neuvostojen maan kanssa Kiinan työtätekevät joukot voivat saavuttaa vapauden niin kuomintangilaisen taantumuksen kuin imperialistienkin ikeestä.

Käydessämme Kiinassa laajaa kamppailua kuomintangin suorittamaa Itä-Kiinan valtausta vastaan ja sen Neuvostoliittoon kohdistettuja sotilastoimenpiteitä vastaan Mantshuriassa, me kehoitamme kaikkien maiden ja siirtomaiden työläisiä ja sorrettuja joukkoja taisteluun Kiinan kansan pyöveliä — Kuomintangia ja sen II ja Amsterdamin internatsionalien leirissä olevia liittolaisia vastaan.

Alas imperialistit! Alas imperialistinen sota! Eläköön Neuvostoliitto — kansainvälisen proletaarisen vallankumouksen voimakas tuki, koko maailman sorrettujen kansojen ainoa puolustaja!

Englanti ja Egyptin "riippumattomuus"

Suhteiden palauttamiskysymyksessä Neuvostoliiton kanssa MacDonaldin hallitus kulki vainukoiran uskollisuudella Chamberlainin jälkiä. Mutta suhteiden säännöstelemiskysymyksessä Egyptin kanssa se on osoittautunut tavattoman "rohkeaksi". Se on nim. julkaissut 16 pykälää käsittävät ehdot, jotka sen mielestä tulevat poistamaan ristiriidat Englannin ja Egyptin välillä, asettaen sopimuksen pohjaksi "Egyptin riippumattomuuden tunnustamisen".

Jos ottaa huomioon, että Egyptin natsionalistit viimeisten kymmenien vuosien aikana nimenomaan ovat taistelleet riippumattomuuden saavuttamisen puolesta, niin voi näyttää siltä, ikäänkuin "työväenhallitus" olisi rikkonut Suurbritannian maailmanvallan perinnäistapoja. Sillä sisältyyhän Hendersonin Egyptin hallitukselle esittämään 16 ehtoon m.m. Englannin sotilaallisen miehityksen peruuttaminen, lähettiläiden vaihto ja Egyptin hyväksyminen kansainliittoon.

Kun syvällisemmin tarkastelee Hendersonin "jalomielisiä" ehdotuksia, niin johtopäätökset jonkunverran muuttuvat. Englannin ja Egyptin välillä solmitaan "liitto" 25 vuodeksi. On selvää, minkälaiset liittosuhteet voivat tulla kysymykseen suuren, kiirestä kantapäähän aseistetun Britannian maailmanvallan ja pienen, heikon ja köyhän Egyptin välillä. Egyptin sotilaallinen valtaus peruutetaan, mutta englantilaiset sotajoukot jäävät Egyptiin, niitä vain siirretään puolitoista kilometriä itäänpäin, Suezin kanavan vyöhykkeelle. Egyptin satamista ja lentoasemilta siirretään englantilainen varusväki pois. Mutta sodan syttyessä on vain Englannilla oikeus käyttää näitä satamia, lentoasemia ja kulkuneuvoja. Egyptin armeijan instruktoreina voivat olla vain englantilaiset upseerit, ja jos Egypti tahtoo kutsua palvelukseen ulkolaisia spesialisteja ja neuvonantajia, on sillä oikeus kutsua niitä vain Englannista. Vakavimpia riitakysymyksinä Englannin ja Egyptin välillä on kysymys Sudanista, jota sopimuksella v:lta 1899 molempien maiden hallituksien pitäisi hallita. Hendersonin "ehdotuksien" mukaan voivat asianomaiset maat kuitenkin tehdä muutoksia tähän sopimukseen. Englanti puolestaan on jo tehnyt muutoksensa karkoittamalla v. 1925 Sudanista egyptiläiset sotajoukot. Sanallakaan ei "ehdotuksissa" mainita entisen järjestyksen palauttamisesta.

Kaikki ne vapaudet ja etuoikeudet, joita Englanti tähän saakka Egyptissä on nauttinut, nojautuen sotavoimaansa, saa se nyt vapaaehtoisesti solmitun "liiton" tuloksena. Tässä on "työväenhallituksen menestyksen" ydin ja merkitys. Kun Englannin parlamentissa väiteltiin MacDonaldin hallituksen esityksen johdosta, koskeva Egyptin ylikomissaari lordi Lloyd'in erottamista, kävi ilmi, että jo Chamberlain oli pitänyt välttämättömänä hänen erottamisensa, koska hänen politiikkansa Egyptissä ei ole riittävän joustava eikä hän käsitä, että Egyptin kansalliselle porvaristolle on annettava vissejä myönnytyksiä saadakseen siitä Englannin liittolaisen taistelussa työtätekevien kansallista vapausliikettä vastaan.

Työväenpuolueen hallitus täyttää tässä, kuten muissakin tapauksissa, historiallisen tehtävänsä: ajaa Suurbritannian maailmanvallan tarkoitusperiä; verhoten toimintansa pasifistisilla ja "kansan oikeuksia puolustavilla" fraaseilla. Tämä hallitus tekee sopimuksen Egyptin suurporvaristoa edustavan Mahmudin hallituksen kanssa, joka hallitsee maata ilman parlamenttia, tyydyttää sen vaatimuksen näennäisestä "riippumattomuudesta" ja samalla asettaa uusia esteitä kansalliselle vapausliikkeelle. joka hallitsee maata ilman parlamenttia, tyydyttää sen vaatimuksen näennäisestä "riippumattomuudesta" ja samalla asettaa uusia esteitä kansalliselle vapausliikkeelle, joka yhä enemmän saa joukkojen kapinanluonteen imperialistisia sortajia vastaan.

Saksan tasavalta 10-vuotias

11 p. elokuuta tuli kuluneeksi 10 vuotta siitä, kun Saksa julistettiin Weimarin perustuslailla tasavallaksi. Tosiasiallisesti muuttui Saksa tasavallaksi jo 9 p. marraskuuta v. 1918, mutta virallisesti juhlitaan tätä päivää "vallankumouksellisena" pyhänä, sillä Weimarin teatterissa kansalliskokous hyväksyi Saksan perustuslain.

Saksasta siis tuli "demokraattinen tasavalta". V. 1848 Saksan porvaristo antautui Itä-Preussin kartanoherrojen, Hohenzollernien edessä, se muuttui vastavallankumoukselliseksi luokaksi. Saksan porvaristolla ei ollut tasavaltalaista puoluetta ja Saksan sosialidemokratiakaan ei tahtonut kukistaa monarkiaa. Sosialidemokraattisen puolueen johtajat pelkäsivät sekä porvarillista että demokraattista tasavaltaa. Sykyllä v. 1918 sosialidemokraatti Scheidemann meni Wilhelm II hallitukseen pelastaakseen monarkian. Ja Wilhelm teki sovinnon sosialidemokraattiensa kanssa. Hän ilmoitti Scheidemannille: "Minä mielelläni työskentelisin yhdessä myöskin herra Ebertin kanssa. Minulla ei ole mitään sosialidemokratiaa vastaan, vain, nähkääs, puolueen nimeä pitäisi muuttaa."

9 p. marraskuuta, kun vallankumoukselliset työläiset menivät kaduille ja sotaväki liittyi työläisiin, imperaattorisen Saksan viimeinen valtiokansleri, Badenin prinssi Max selosti keisarille, että Köln on työläisten ja sotilaiden edustajain neuvoston käsissä, että Braunschweigin palatsissa liehuu punainen lippu, että Munchenissä on julistettu tasavalta ja Schwerinissä muodostettu työläisten ja sotilaiden neuvosto, lisäten tähän: "Sosialidemokraattien avulla voitaisiin tilanne pelastaa, muuten tasavallan julistaminen on kiertämätöntä."

Sosialidemokraatit olivat valmiit auttamaan. Mutta parin tunnin kuluttua sosialidemokraatti Scheidemann kuitenkin julisti tasavallan ilmoittaen, että "kansa on voittanut koko linjalla". Scheidemann itse paljastaa muistelmissaan sen salaisuuden miksi sosialidemokraattisen puolueen johtajat niin nopeasti muuttivat kantansa. Työläisjoukot menivät kaduille. sotilaat yhtyivät vallankumouksellisiin työläisiin, tehtaissa muodostettiin vallankumouskomiteoita, pohjoisessa, etelässä ja lännessä liehui vallankumouksen lippu, työläiset vaativat neuvostotasavallan julistamista. Ehkäistäkseen neuvostotasavallan julistamisen, bolshevismin voiton, Saksan sosialidemokratian johtajat päättivät julistaa "demokraattisen" tasavallan.

Porvarillinen tasavalta, demokraattinen tasavalta muodostui taistelussa neuvostotasavaltaa vastaan. Weimarin perustuslaki oli pelastusankkuri bolshevismia vastaan. Eihän voinut taistella vallankumouksellisia työläisiä vastaan Wilhem II nimessä. Sen takia Noske muodosti upseerijoukkoja ja vei vastavallankumouksellisen sotaväen vallankumouksellisia työläisiä vastaan tasavallan nimessä. Demokraattisen tasavallan nimessä tukahdutettiin veriin työläisten kapinat, demokratian nimessä sosialidemokratia järjesti verilöylyt Kielissä, Berlinissä, Hampurissa ja melkein kaikissa muissa Saksan teollisuuskeskuksissa. Demokratian nimessä murhattiin Karl Liebknecht ja Rosa Luxemburg, demokratian nimessä ammuttiin spartakuslaisia, valeltiin työväen verellä koko Saksa.

Mutta Saksan sosialidemokratia ei ole tahrannut itseään työväen vereen ainoastaan tasavallan ja demokratian nimessä, vaan myöskin — sosialidemokratian nimessä. Kun Noske julisti Berlinin kaduilla: "Joka menee eteenpäin, tulee ammutuksi"; kun kaartin upseerit ampuivat vallankumouksellisia työläisiä, silloin sosialidemokratia ilmoitti: "sosialismi tulee!" Kautskyn komissia "laati" kysymyksen "sosialisoimisesta", tehdaskomiteat laillistutettiin itse Weimarin perustuslaissa, sosialidemokratia lupasi "laillistuttaa" jopa neuvostotkin. Sosialidemokraatit väsymättä puhuivat, että ero heidän ja bolshevikkien välillä on ainoastaan menettelytavoissa, mutta ei periaatteessa, että sosialidemokratia myös haluaa sosialismia, mutta sosialismia demokratian kautta, eikä diktatuurin kautta, että tukahduttavat työläisten kapinat proletariaatin diktatuurin puolesta ainoastaan sen takia, että voisivat johtaa työläiset sosialismiin demokratian kautta.

Miten syntyi Weimarin perustuslaki, tuon porvarillisen demokratian myöhästynyt lapsi?

Weimarin perustuslain sanat muistuttavat Ranskan vallankumouksen ja Amerikan riippumattomuustaistelun suuria papereita, monet Saksan työläiset — työväenluokan enemmistö — silloin vielä uskoivat Weimarin sanoihin, he uskoivat, että Weimarista tulee lähtökohta tiellä demokratiasta sosialismiin. He ovat puolustaneet tätä perustuslakia avointen monarkistien esiintymisiä vastaan. Kappin kapinaa vastaan. Mutta tosiasiassa Weimarista tuli lähtökohta trustiutuneen pääoman vallan toteuttamiseen täydessä mitassa; siitä tuli porvariston diktatuurin ase proletariaattia vastan. Weimar määräsi sosialidemokratian antautumisen imperialismin edessä: sosialidemokraatti Hermen Muller allekirjoitti Versaillesin sopimuksen. Weimar määritteli Dawesin suunnitelman ja myöhemmin Youngin suunnitelman. Weimar määritteli, että porvaristo hävittää imperialistisen sodan koko taakan, miljaardien sotakorvausten koko taakan proletariaatin hartioille. Weimarin perustuslain sanojen ja tekojen vertaaminen todistaa oikeaksi Leninin teesin siitä, että porvarillinen demokratia on porvariston diktatuuria. Ja jos 10 vuotta sitten Weimar peitti porvariston diktatuurin, niin nyt porvariston diktatuuri alkaa olla jo ilkialaston.

Työläisten harhakäsitys Weimarin demokratiaan nähden, sosialismiin kulkemiseen demokratian kautta, on nopeasti poistunut. Kun sosialidemokraatit kukistivat työläisten maaliskuun kapinan v. 1921, niin he eivät puhuneet enään sosialismista. He puolustivat porvarillista tasavaltaa neuvostotasavaltaa vastaan vain demokratian nimessä ja perusvirhe kommunismin luopioiden, Brandlerin ja Tahlheimerin strategisessa kannanotossa v. 1923 oli juuri siinä, että he halusivat mobilisoida työläiset "demokraattisen tasavallan" puolustamisen tunnuksella ja vetää työläiset pois taistelusta neuvostojen puolesta. Sosialidemokraatit järjestivät "vasemman" siiven joukkojen pettämiseksi, "vasemmisto"-sosialidemokraatit menivät Saksassa yhteisrintamaan kommunistien kanssa murtaakseen vallankumoustaistelun suurimman kriisin hetkellä, antautuakseen oikeistolaisten edessä ja pelastaakseen porvariston vallan. Silloin ei puhuttu enää sosialismista, tehdaskomiteoiden ja neuvostojen laillistuttamisesta, ei puhuttu edes demokratiastakaan. Kokoomushallitus harjoitti avointa diktatuuria sosialidemokratian avulla. Reichwehr (sotaväki), poliisi, fascistijoukot, vankilat, työläisten murhat, kompuolueen julistaminen laittomaksi olivat taistelukeinoja työväenluokkaa vastaan. Sosialidemokratia pelasti Saksan kapitalismin, Saksan porvariston.

V. 1923 kriisin jälkeen sosialidemokratia jo hylkää sanatkin sosialismista. Siitä tulee kapitalistisen stabilisoitumisen puolue. Dawessuunnitelman puolue, kapitalistisen ratsionalisoinnin puolue. Ohjelmassaan, joka hyväksyttiin Herlitzin edustajakokouksessa, sosialidemokratia ilmoittaa, että se ei ole proletariaatin luokkapuolue, vaan "kansan", s.o. pikkuporvarillinen puolue. Yhteistoiminta porvariston kanssa ei ole nyt enää taktiikkaperiaate, vaan — proletariaatin diktatuurin asemasta — tie sosialismiin. Weimarin tasavaltaa ei julisteta enää porvarilliseksi, vaan proletaariseen valtioon siirtymiskauden tasavallaksi. Kansainliittoa ei julisteta imperialismin aseeksi, vaan rauhan järjestäväksi keskukseksi. Weimar antoi vallan porvaristolle. Järjestäessään taloutensa porvarillinen Saksa on jälleen muuttunut imperialistiseksi vallaksi.

Saksan imperialismi on lujittunut, vaikka sillä ei ole siirtomaita. On muodostunut työväen aristokratia. Makdeburgin edustajakokouksessa Saksan sosialidemokraattinen puolue ylpeillen ilmoitti, että valtiokoneistossa yksin poliittisesti vastuunalaisilla paikoilla on 47 tuhatta sosialiemdorkaattia. Ammattil. koneisto kasvaa yhteen työnantajayhtymien koneiston kanssa. Kunnallishallinnoissa, valtion ja muissa laitoksissa istuu satoja sosialidemokraatteja. Valtiokoneiston alemmissa renkaissa, myöskin poliisissa, on kymmeniä tuhansia sosialidemokraatteja. Pakollinen arbitraashi (välitysoikeus työpalkkakysymyksessä) työnantajain eduksi, yhteiskunnallisen lainsäädännön suuri huonontuminen, elintarpeiden tuontitullien kohoaminen, verohelpotukset suurpääomalle, kaikki nämä ovat tulleet periaatteeksi sosialidemokraattiselle politiikalle. On syntynyt sosialifascismi.

Sosiali-fascistinen puolue hyväksyy sotilasohjelman, valmistelee lakia vallankumouksellisten työl. kokoontumis- ja liittymisoikeuksien rajoittamisesta, valmistelee sotaa SSSR:ää vastaan, vappu-juhlan 40:nä vuosipäivänä ampuu työläisiä Berlinin kaduilla on valmis antamaan keisarille luvan palata Weimarin tasavaltaan, auliisti täyttää turstien, pankkien ja suurten kartanoherrojen käskyt, tukee Tshankaishia SSSR:ää vastaan, mobilisoi "tasavallan lipun" fascistisia joukkoja työläisiä vastaan, valmistelee työttömyysavun pienentämistä, tukee porvariston pyyteitä siirtomaihin nähden, jopa julistaa sotakorvaus-ylipankin sosialismin osastoksi ja Makdeburgin edustajakokouksessa avoimesti asettuu diktatuurin kannalle — sosialidemokraattisen puolueen diktatuurin kannalle porvariston etujen suojelemiseksi, sosiali-fascismin diktatuurin kannalle Saksan uuden imperialismin etujen suojelemiseksi.

10 vuotta sitten sosialidemokraatit julistivat Weimarin perustuslain tieksi sosialismiin demokratian kautta. 10 vuotta on kulunut ja Weimarin tasavallasta on tullut sosiali-fascismin avoin areena, areena, jota ei mikään verhoa imperialistisen porvariston diktatuurilta. Weimarin ja sosialidemokratian paljastusprosessi päättyy. Harhakuvat ovat hävinneet. Weimarin tasavalta on jäänyt tasavallaksi ilman tasavaltalaisia. Porvaristo sitä ei enää tarvitse, työläiset ovat kääntäneet selkänsä sille. Sen 10:ttä vuosipäivää juhlii vain virallinen Saksa.

Weimarin tasavalta on vielä kerran loistavasti vahvistanut marxilais-leniniläisen opin valtiosta. Porvarillinen demokratia on porvariston diktatuuria. Tie sosialismiin demokratian kautta on johtanut trustien, konsernien, pankkien valtaan, ratsionalisoituneeseen imperialismiin. Mutta Weimarin tasavallan syvyyksissä kasvavat voimat, jotka johtavat Saksan sosialismiin proletariaatin diktatuurin kautta, neuvostotasavallan kautta.

Toronton uutisia

Näyttämöuutisia

Lauantaina syysk. 7. p. esittää näyttämömme suurta suosiota saavuttaneen operetin "Mustalaisruhtinatar" viimeisen kerran. Näyttämömme kesäkiertue esitti mainittua operettia kymmenisen kertaa ja joka paikassa sai operetti suurenmoisen kannatuksen. Joutukaa siis torontolaiset ja täyttäkää katsomo viimeistä sijaa myöten, ja viettäkää yksi nautintorikas ilta kauniin musiikin ja laulun parissa. Siis haalille, ken vaan kynnelle kykenee. — S.

Timminsin uutisia

Täytyy vähän ilmottaa

niistä naisosaston kaksipäiväisistä juhlista, jotka tulevat olemaan Timminsissä 7 ja 8 päivä syyskuuta.

Lauantaina 7 päivä ne alavat rymyillä tansseilla ja jatkuvat sunnuntaina ohjelmailtamilla, muun muassa hauska yksinäytöksinen kappale ja paljon muuta ohjelmaa. Tulkaa siis joukolla katsomaan, niin sitten näette ja kuulette. Tulot näistä iltamista käytetään nuorisokurssien menojen peittämiseksi. — S.

Kirkland Laken uutisia

S. järjestön osaston asioita

T.k. 1 p. kokouksessa hyväksyttiin 9 uutta jäsentä. Luettiin Timminsistä tullut kirjelmä koskien avunpyyntöä tov. Aaltolle, joka päätettiin ottaa huomioon ja valittiin kerääjä. Organiseeraajan raportissa ilmeni että on laitettu vähän taloudenhoitajan huoneita, paperoitu ja maalattu. Johtokunta on luovuttanut $35.00 näytelmäkalustoon. Kuultiin järjestysvaliokunnan raportti ja annettiin ero kahdelle järjestysmiehelle heidän pyynnöstään ja heidän tilalleen valittiin uudet. Johtokunann taholta tehtiin ehdotus että koitettaisiin saada kirjanpitokurssit, että saataisiin henkilöitä opetettua edes alkeellisestikaan. Valittiin kaksihenkinen komitea tiedustelemaan josko olisi mahdollisuu saada opettajia ja tuotava tiedot seuraavaan kokoukseen.

Työnpäivän iltana päätettiin pitää perheiltama, joka on samalla jäsenryntäys, sillä meidän tulee saada paljon uusia jäseniä S. järjestöön. Oskar Hakala on jäsenkirjuri, jolle voitte antaa hakemuksen, jonka johtokunta lopullisesti hyväksyy. Pitäkää velvollisuutenanne yhtyä C. S. järjestöön, sillä joukkona voimme toimia eikä yksilöinä.

Naisliiton

kokouksessa elok. 26 p., luettiin Timminsistä sihteeristöltä tullut kirjelmä koskien edustajakokouksen siirtämistä. Oltiin yksimielisiä siitä. Organiseeraja tiedottaa sihteeristölle, että järjestävät miten heille parhaiten sopii. Luettiin Rosegrovesta tullut kirjelmä koskien pioneerikämppäysmaksuja. Päätettiin että maksetaan oma osuutemme, vaan jäätiin odottamaan sihteeristön lopullista määräystä. Tyyne Neil pyysi, että Kirkland Laken naisliitto lainaisi sähkölyhtyjä Sudburyn naisliitolle. Päätettiin että lainataan ilman vuokraa, kunhan saadaan lähetyskulut. Jäi organiseeraajan huoleksi lähettäminen. Naisliitosta valittiin henkilö agit.-propagandakomiteaan.

Kuultiin iltamakomitean raportit v.k. 14, 17 ja 18 p:n iltamista. Hyvä kaikille. Päätettiin pitää onkimailtamat tiistaina syysk. 10 p. pioneerikämppäysvelan lyhentämiseksi. Valittiin 5-henkinen komitea järjestämään lopullisesti. Tuotiin huomautus, että kun naisliitto tai mitkä alaosastot tahansa järjestää jotakin haalille, niin myöskin puhdistaa jälkensä heti seuraavana päivänä, ettei jää viikkokausiksi roikkumaan. Päätettiin ottaa tästä lähtien huomioon. Tuotiin KKKomiteasta tulut raportti, että ei saa tehdä mitään hajaannusta eikä riitaa lasten eikä kenenkään keskuudessa, vaan jätetään kaikki sellaiset syrjään ja toimitaan hyvässä yhteisymmärryksessä kaikki yhteisen asiamme eduksi.

Naisliiton kokous

on ensi maanantaina tk. 9 p. Tervetuloa runsaslukuisina, vanhat sekä uudet jäsenet.

Ensi sunnuntaina

t.k. 8 p. timminsiläiset tulee vierailemaan täällä näytelmäkappaleen kanssa, joten annamme heille kannatuksen ja täytämme haalin ääriään myöten.

Valittu.

TILATKAA VAPAUS!

JÄRJESTÖN ASIAT

KAIKILLE S. JÄRJESTÖN, PORT ARTHURIN ALUEEN OSASTOILLE

Alueen laajennetun aluekomitean kokous pidetään maanantaina 16 p. syyskuuta Port Arthurissa, 316 Bay st. kello 8 ip. Laajennetun komitean kokoukseen on jokaisella ympäristön osastolla oikeus lähettää yhden edustajan, osastojen omilla kustannuksilla. Kauempana olevat osastot voivat tarpeelliseksi katsomistaan kysymyksistä, joista toivoisi otettavan kokouksessa keskustelun, lähettää kirjallisen alustuksen yllä olevalla osotteella.

Kokouksessa tullaan keskustelemaan ja päättämään kaikista esille tulevista, toiminnalle edullisista asioista. Aluekomitea puolestaan esittää seuraavat kysymykset kokouksessa otettavaksi käsiteltäväksi: Osastojen raportit, jäsenryntäyksen järjestäminen, Vapauden asiamies ja kirjeenvaihtaverkon järjestäminen ja alueen agitatsioni työn järjestäminen. Kokouksen pidosta ei lähetetä osastoille erikoista kutsua, vaan osastojen on otettava tämä huomioon ja toimittava siten, että aikanaan tulee valituksi edustaja ja että alustukset myöskin ovat kokoukseen mennessä valmistetut. Jokaisen osaston kirjeenvaihtajan tai johtokunnan jäsenen on huolehdittava siitä, että tämä kirjelmä tulee osastojen vakinaisessa tai ylimääräisessä kokouksessa käsiteltäväksi.

Toverit. Kesä viehätyksineen on mennyt, joten on tarpeellista järjestää talvitoiminta eheäksi, luokkataistelua hyödyttäväksi toiminnaksi. Toivon runsasta osanottoa kokoukseen ja että jokainen osasto tekisi voitavansa kokouksen onnistumiseksi.

Toveruudella — A. Kari,
sihteeri.

Luokkarajat selvenevät Itävallassa

"Sosialistit" yhtyneet fascisteihin

WIENI, Itävalta. — Eilen pidetyssä konferenssissa Etelä-Itävallan Baurenbund, joka on Kristillisen Sosialistipuolueen talonpoikaisryhmä, päätti yhtyä Itävallan fascistien järjestöön, kotikaartiin. Fascistien voimat täten lisääntyvät noin 100,000 jäsenellä. — Itävallassakin rivit käyvät yhä selvemmiksi.

Viikon tapahtumista

Puolueen päämajaan murrettiin,
kun "tokumenttikätköjä" etsittiin;
sieltä Lovestonen gängsterit
"aiheita" sai
sekä New Yorkin poliisitkin
osansa kai.

Ovat "jutkut" jo Palestiinassa
nyt arabien kanssa riidassa,
siellä ollut on tappeluhulinaa,
ei "gesähtäys" tahtone luonnistaa.

Ja ammukeräjähdys Nankingin
toi kiinuille jäniksen housuihin,
jo Neuvostoliitolle kumartavat,
muuten varastot kaikki
kun "paakahtavat".

Taka-askeleen syyttäjät Gastonian
näkyi "sähkötys-asiassa" ottavan,
kun on heillä ne syytökset
kehnoja vaan,
niitä kohta käy puolustus
kumoamaan.

Siirtolaisten tuottaminen
edukasta ois,
niillä töitä jos ilmaiseksi
teetättellä vois.
Mutta emämaahan toisia
nyt karkoitellaan vaan,
kun ei saatu niitä
palkatta raatamaan.

Rahapula on Suomessa vallalla,
sillä pelastus
on uudella lainalla,
kun virkakunta vaatii
palkan nostoja
ja valtio sotalaivojen ostoja.

"Lex Kallio" hallitusohjaksiin
nyt sakkinsa kanssa asetettiin,
kun on manttaalipapoilla
valta jo maass'
siksi kunnes sen toiset
ottavat taas.

Turun hovi sai uusia juttuja,
kun taas oli "kiihoitettu"
solttuja,
ja ohrana vetänyt on apajaa,
joista "kurituskandidaatit"
valmistetaan.

MAGNUS RAEUS.

Elämä on taistelua Canadassakin

Lueskelin houkuttelevia riveijä kapitalististen lehtien palstoilta, noin vuosi sitten, vanhassa maassa, joissa selitettiin olevan työläisillä hyviä mahdollisuuksia toimeentulon suhteen Canadassa. Niinpä minä, samoin kuin toisetkin hoopot, parin kaverini kanssa pistin toimeksi lähteä tänne luvattuun Caanaan maahan, otettiin onnea, joten ei suinkaan isiemme maa näyttänyt lupaavan. Paljon siinä varoja tarvittiin ennenkuin tuumasta tuli tosi. Ja olisikin se omiin varoihimme nähden voinut jäädä sikseen, vaan satuimme saamaan velkaa eräältä onnellisemmalta sukulaiselta Amerikasta, ja niin sitä tultiin sitte Canadaan. Ensimäinen paikka oli Montreal, jossa olimme sitten tarkastella niitä hyviä elämisen mahdollisuuksia. Vaan heti saimme huomata, että kaikki sentään aivan niin hyvin olekaan. Työn saanti näytti olevan aivan mahdotonta. Viimein onnistuin saamaan työn, josta sain neljäkymmentä dollaria kuulta ja ruan, asunnon ja työvaatteet. Samoin toinen kavereistani onnistui pääsemään metsätöihin, jossa joutui elämään mitä kurjimmissa olosuhteissa, vilu ja nälkäkin ainaisena seuralaisena. Vaikka ruokaa oli ollut, niin sillä tavalla laitettu että sitä ei voinut syödä. Täytyihän hänen siellä talvi virua, päivän sairaana, toisen vähän terveempänä. Poispääsyn mahdollisuutta ei näet ollut, sillä, paikka oli saari, josta ei ollut mitään yhteyttä muun maailman kanssa. Tosin kävi laiva siellä joskus, vaan jos siihen olisi lähtenyt, niin vähäiset palkkapennit olisi jäänyt saamatta. Vakituista kulkuvuoroa ei laivalla ollut. Olihan kaveri siellä koettanut parhaansa tehdä, vaan ei maksua heltikään kaikesta saanut, varsinkin kun ei ollut kielentaitoinen; sellaisethan ne täällä aina joutuu pahemmin kynittäväksi. Kurjassa kunnossa, muutamia dollareita taskussa hän sitten keväällä palasi. Ei ollut kyllä kehuttavassa kunnossa itsekään, sillä jouduin sairastamaan parisen kuukautta kovaa kuumetta. Enkä muutenkaan kovin kukoistavalta näyttänyt, kun en pystynyt ostamaan vaatteita päälleni vaikka olin työssä joka päivä ja vieläpä sairastusajalleen sain täyden palkan (henkilö, jonka työssä olin, oli ensimäinen ihmillinen olento mitä olen yläluokassa koskaan tavannut, vaikka olen maailmaa paljon kulkenut). Näet rahat, mitä ehdin saamaan, meni kaikki jälestä, kun jouduin hoitelemaan toisen kaverin, joka oli ollut nälkäkuoleman mitä elämästä koko pitkän talven. Keväällä jouduin pois työstä. Ei ollut paljon säästöjä ja olimme taas kaikki työtönnä. Vihdoin kovan etsinnän perästä pääsi koko talven levännyt kaveri työhön ja me toisen kanssa tulimme Torontoon, koska kuultiin että siellä muka on paremmat palkat. Ja aivan totta, siellä kyllä oli vähän paremmat palkat jos sai työn, vaan siinäpä se juttu oli. Työnvälitystoimistot vieläpä kadut niiden edustalla oli niin tungokseen saakka täynnä työttömiä että oli vaikea edes niiden sivu päästä. Näytti työnsaannin toivo olevan aivan turhaa. Yksi työmaa oli auki; sen ilmoitus oli erään työnvälitystoimiston akkunassa seisonut pari viikkoa. Tuumimme, että jos otetaan tuo, niin ehkäpä sitten myöhemmin saa parempia, ja niin sitä mentiin sitten puskemaan töitä 25 dollarin kuukausipalkalla. Työ ei kyllä ollut erittäin raskasta, vaan tahtoi väkin "hävettää" tehdä työtä niin pienellä palkalla. Olimme siinä kaupungin laidassa lähes kaksi kuukautta. Sitten taas ostimme piletit North Bayhin. Tuo kaupunki näytti aika siistiltä. Katselimme kaupunkia ja samalla yökortteeria ja satuimme huomaamaan erään vanhan näköisen heinälatoa muistuttavan talon, jonka oven päällä riippui ilmoitus: Suomalainen matkustajakoti. Päätimme mennä kysymään yösijaa. Avasin oven ja vastaani lemahti inhoittava väkijuomien ja oksennuksen löyhkä. Puolikymmentä juopunutta miehen renttua katsoi minua inhoittavasti kiiluvin silmin aivan kuin susi väijyessään saalista, kuolan valuessa molemmista suupielistä. En voi olla hieman pysähtymättä tähän asiaan.

Olin kuullut usein suomalaisten miesten puhuvan halveksivasti suomalaisista naisista, jotka seurustelivat mieluummin toiskielisten kanssa. Sanovat syyn olevan siinä, että kun on "kielisten" kanssa, niin saa tiedoksi tulematta eikä vapaammin. Vaan hyvät herrat kansalaiset, asia ei monesti riipu siitä, vaan itsestänne. Sillä jos nainen tahtoo siveyttä noudattaa, ei hän ainakaan halua sellaista eläintä seuraansa kuin on sellainen mies joka reuhaa kadulla humalassa ja syytää rivoja huomautuksia ohikulkeville. Luulempa että ei niin kansalaisrakasta ihmistä kunnollisten Suomen tyttöjen joukosta löydy, joka ei sitä halveksi oikein sydämensä pohjasta. En nyt sentään rupea sitä käsittelemään pitemmästi, palaan asiaan ja North Bayn matkustajakotiin. Kysäsin huonetta muutamalta, joka näytti olevan isäntä. Hän vastasi, että ei ole, vaan samalla tarjosi ostettavaksi koko kökötystä. Lähdin kävelemään ulos ja mennessäni sanoin tulevani ostamaan sen huomenna. Kaiketipa ne kurjat tie inhoni huomanneet koska kuulin takaani kiroilua perässäni. Olin kiitollinen saadessani täyttää keuhkoni raittiilla ilmalla ja toivoin että ei ikänä tarvitsisi syöpyä niin kurjien kansalaisten asuntoihin. Muuten hyvin useissa täällä näkemissäni niiden kansalaisten röyhkeyden, joka tosin ei liene kunnon työläisille kuulee pöyhkeilevän juuri sellaisten kunnossa ollessaan työväen aatteen häpeätahroja. Niin, viimein löysimme yösijan ja aivan oikean ihmisasunnon. Seuraavana aamuna aloimme katsella työtä, vaan kun näytti sekin turhalta, niin jatkoimme vielä matkaa ja tulimme Sudburyyn, koska kuulimme tätä kehuttavan. Ja niin täällä taas alkoi sama työ, nimittäin työn etsintä. Tarkoitus meillä oli päästä kämpille keittäjiksi, koska esim. minä olin ollut keittäjä ja toinen apulaisena. Olin kyllä ollut jo viikon päivät kun työnvälitystoimistosta saatiin kutsu työhön ottamaan työ, ja niin sitä mentiin P. Donovan työnvälitystoimistoon. Ja olihan sillä siellä työ, nimittäin keittäjän ja apulaisen paikka sekä parempaa tukkipomon Ole Johnssonin kämpälle, vaan sitä työtä oli vielä vartottava kolme päivää ennenkuin sen sai. Tietenkin sitä vartottiin, sillä olihan parempi sitä sen edes sitten saa, kuin jos ei ollenkaan. Rahavaramme olivat lopussa kun määräpäivänä menimme konttoriin, josta oli kuljettava junalle. Vaan entäs sitten — toimisto oli kiinni. Vartoimme yli kahden tunnin ja viimeinkin ukko näyttäytyi silmät unisena, katsoi kelloa ja hommaili jotakin turhan päiväistä puhumatta sanaakaan, ja sitten sitä lähdettiin taas kuljettamaan reppuja asemalle. Siellä saimme kuulla junan menneen jo pari tuntia sitten. Ainoa lohdutus konttorissa oli siinä, että kun odotamme taas toisen päivän, niin seuraava juna sinne menee. Meillä oli nikkeli taskussa ja olimme vailla ruokaa ja kortteeria. Halutti antaa kunnon opetusta ukkoluriselle, vaan kun se ei olisi hyödyttänyt, niin annoimme olla ja mietimme miten päästä vielä ne kolme päivää. Viimeinkin löytyi ajatus, mennä lainaamaan eräältä tuttavalta, jolta apu tosin ei lujassa ollutkaan. — No, niin, viimein päästiin kun päästiinkin kämpälle. Pomot oli meille niin herttaisia kuin osasivat ja selittivät, että heillä on rakenteilla myös toinen kämppä ja että meillä on sitten valta mennä siihen, kun se on valmis, tai olla siinä, ja että he lähettää myös toisen keittäjän siihen, ja niin sitten meidän kanssa niin kauan kun uusi kämppä on valmis; sitten muuttivat toiseen päällikkö kämpälle. Molempien pomojen mielestä asui silloin siellä kämpällä, niin neljäkymmentä miestä. Laitoimme hyvää ruokaa ja järjestimme kämpän mahdollisimman kodikkaaksi. Ruuan laitoimme niin hyvin kuin niistä aineista pystyi laittamaan. Työskentelimme seitsemäntoista tuntia päivässä, ja vielä sittenkin sai miettiä päänsä pyörälle, mitä niille ruaksi antaa, kun ei siellä ollut mistä kunnollista ruokaa laittaa ja pääukko lähetti aina vaan kaupungista lisää miehiä. Tosinhan niitä aina poiskin lähti, sillä kelläpä haluttaa tehdä työtä dollarin päiväpalkalla.

Olimme olleet kämpällä yhden viikon, kun toinen keittäjä, jonka ukko Johnsson oli sinne lähettänyt, tuli tarkoituksella, että saa mennä uudelle kämpälle. Ukko ei tiennyt että toinen pomo oli jo ottanut itselleen keittäjän omasta kängistään, joten sille vastatulleelle ei ollutkaan paikkaa. Vaan nämäpä röyhkeät kansalaiset, joita uudet tulokkaat sattui olemaan, vaativat tietysti työtä, koska heidät oli sinne lähetetty, sen sijaan että olisivat vaatineet matkakulunsa. He eivät arkailleet siepata leipäpalasta meidän suusta. Niinpä seuraus oli, että meille annettiin kolmetoista dollaria seitsemän päivän työstä yhteensä, vaikka kuukausipalkkana oli $100. Siitä saimme vielä maksaa junalipun, joka maksoi $6.00. Menin samaan paikanvälitystoimistoon uudelleen vaatimaan takaisin offiisimaksua, joka oli neljä dollaria, jonka pomo oli meidän palkasta lyhentänyt, vaan ukko vain nosti olkapäitään ja sanoi, että ei hän ole sitä saanut ja niin ei myös voi sitä takaisin antaa.

Ihmettelen, että sitä Suomen verenimuhalua on täällä niin suuressa määrässä. Sillä uskon että kukaan järkevä työläinen ei alenna itseään sellaiseen roistomaisuuteen, ainoastaan ne korpimaisen sivistyksen saaneet pöyhkeilijät voi alentua sellaiseen, menevätpä joskus niin pitkälle kiihkossa, että ryntäävät oikein käsiksi sellaisiin jotka epäilevät heidän olevan "työväenaatteen" miehiä ja eivät pysty itseään puolustamaan enempää kuin tässä hiljan eräs mies, jolla oli jalka neljästä kohti poikki ja ainoastaan kainalosauvojen avulla kulkemaan pääsi, — hänelle oli Suomen lahtari pystynyt isänmaallisuuttaan näyttämään.

Eiköhän meidän, työläistoverit, olisi myöskin aika heittää koiratorpparien piiri ja viinilasit, ja koettaa tositeolla nousta ylös tästä kapitalistisesta mädännäisyydestä, poistamaan yhteisvoimin kurjuutta jota olen minä ja tuhannet minunlaiseni saaneet ja yhä saavat kärsiä niin kauan kunnes työläiset itse sen lopettavat. — Itse kokenut.

Neuvostoliitosta

Oikeistolaisuuden ilmenemismuotoja maaseudulla

Leningradin Vapaus-lehti kirjottaa yliäolevalla otsikolla seuraavan mielenkiintoisen ja opettavan kirjotuksen:

Inkeri on niitä seutuja, joissa kulakki-ideologialla on syvälle syöpyneet juuret. Sen vivahdeilmaukset ovat mitä erilaisimpia. Aina, varsinkin nyt, jolloin luokkataistelu Inkerissäkin kärjistyy, jolloin hyökkäyksemme taloudellisella ja poliittisella rintamalla tehostuu, on kulakkiideologian kahleisiin joutumisen, puolueen linjalta horjahtelun vaara tavattoman suuri sekä puolueen jäsenille että nuorisoliittolaisille.

Että tällainen vaara on olemassa, siitä puhuvat muutamat lehtemme toimitukselle saapuneet kirjeet. Esitämme niistä muutamia kuvaavimpia otteita:

"Eihän nyväkään maa kasva hyvästi, jos sitä ei lannoiteta ja tarpeeksi muokata... Köyhät luottavat vanhaan sananlaskuun: 'maa kasvaa maatessakin', mutta varakkaat luottavat tuohon vanhaan sananlaskuun vasta senjälkeen, kun ovat maan muokanneet, lannoittaneet ja vastaavalla tavalla järjestäneet vuoroviljelyksen..." "Aina katsotaan kateellisesti niihinkin talouksiin, joissa ahkeruudella, työllä ja järjestelyllä kohotetaan yksityistalouksia, niitä aletaan solmata kulakeiksi, keinottelijoiksi ja vaikka miksi tahansa."

Ja koko tämä hyökkäysryöppy on kulakkimielialan läpitunkemaa ja kohdistuu köyhiä talonpoikia vastaan, ollen sen välittömänä alheena lendessämme julkaistu uutinen, jossa moitittiin kyläneuvostoa varakkaiden etujen ajamisesta. Kyläneuvoston puolustamistarkoituksessa luisuttiin toiseen äärimmäisyyteen, nimittäin avonaiseen hyökkäykseen köyhälistöä vastaan.

Ylläesitetyt lainaukset puhuvat selvää kieltä siitä, miten jotkut aktiiviset työntekijämme voivat luisua pois oikealta luokkalinjalta. Uhkuen palavaa luomisintoa, pyrkien tarmokkaalla kaikinpuolisella toiminnalla kohottamaan maamme taloudellista hyvinvointia he helposti unohtavat talouselämämme kohottamistehtävien sokaisemina ja pikkuporvarillisen ilmapiirin ympäröimänä selvän luokkalinjan ajamisen, joutuvat esittämään pikkuporvaristolle ominaisia ja neuvostovallalle kokonaan vieraita käsitteitä. Ajatus, että köyhyys johtuu laiskuudesta (näiden otteiden ydinajatus), siitä, että työläiset, batrakit ja talonpojat ovat köyhiä siksi, etteivät tee eivätkä tahdo tehdä työtä, on kokonaan virheellinen, harhaanjohtava. Johonkin yksilöön nähden se meillä pitää sikäli paikkansa, että hän vanhan kapitalistisen yhteiskunnan kasvattina, tiedoista osattomana omaa vanhoja tottumuksia, paheita, jotka hänestä eivät vielä ole karsiutuneet pois ja jotka vaikuttavat rakennustoiminnassamme kielteisesti. Mutta käyttää näitä uirteitä köyhien työtätekevien mustaamiseksi, yleistää ne, merkitsee kulakkien asian ajamista.

Köyhyys ei johdu laiskuudesta eikä haluttomuudesta tehdä työtä. Se on yhteiskunnallisen kehityksen tuote. Meille se siirtyi perintönä kukistetulta tsaristiselta järjestelmältä. Eikä neuvostovaltamme ole vielä, kaikista ponnisteluistaan huolimatta, kyennyt laskemaan sitä vankkaa taloudellista perustaa, joka poistaisi köyhyyden. Se ei ole vielä kyennyt varustamaan köyhiä talonpoikaistalouksia, vaikka tehtaamme työskentelevät paria, jopa kolmeakin vuoroa vuorokaudessa, tarpeellisilla tuotantovälineillä. Se ei ole vielä kyennyt liittämään niitä kollektiivisiksi yhtymiksi, joilla on kaikki suurtalouden edut puolellaan.

Toisaalta on taas syvästi painettava mieleen, että omaisuuden lisääntyessä, hyvinvoinnin kohotessa voimistuvat myös keskivarakkaissa aineksissa omaisuuden kasaamispyrkimykset (kulakki-ideologian alkuaste). Niillä on taloudelliset edellytykset ja samalla suuri kiusaus solmia varallisuutensa kartuttamistarkoituksessa mitä hienoimmissa muodoissa esiintyviä riistosuhteita ympäristöönsä. Näiden huomaaminen ja paljastaminen edellyttää useimmissa tapauksissa laajoja tietoja ja tarkkaa poliittista silmää.

Tässä esitettyjä y.m. samanluontoisia kulakkiliukumisen ilmenemismuotoja vastaan on säälimättä taisteltava. Ne on päättävästi torjuttava, tulkoonpa ne sitten miltä taholta tahansa. Luokkataistelua maaseudulla ei missään tapauksessa ole heikennettävä eikä hämättävä. Sitä on käytännöllisten kysymysten pohjalla yhä vain terästettävä, muttei köyhien ja keskivarakkaiden välillä, vaan köyhien ja keskivarakkaiden toiselta puolen ja kulakkien — toiselta puolen.

Neuvostoliiton nainen

Eräs berliiniläinen kuvalehti, Berliner Illustierte Zeitung, julkaisi äskettäin tohtori Roste Graefenbergin kirjoituksen naisen asemasta Neuvostoliitossa. Tässä kirjotuksessa tunnustetaan suoraan, että nainen on vapautettu vasta Neuvostoliitossa eikä missään muualla. Julkaisemme tässä osia tuosta kirjoituksesta osoittaaksemme, miten paljon on eroa Saksan ja esimerkiksi Suomen porvarilehtien kirjoituksilla Neuvostoliitosta. Kysymyksessäoleva kuvalehti on näet porvarillinen. Kirjoituksessa lausutaan m.m. seuraavaa:

"Jokaisen keittäjättären täytyy oppia hallitsemaan valtiota, jokaisen työläisnaisen kyetä rakentamaan sosialistista valtiota, jokaisen talonpoikaisnaisen ymmärtämään kansantaloudellisia probleemeja". Niin innosti Lenin vallankumouksen alussa venäläistä naista ottamaan vastaan kansalaisoikeuksia ja -velvollisuuksia. Naisen vapauttaminen ei ollut hänelle päämäärä itsessään, vaan keino bolshevismin lujittamiseksi.

Hän ei voi tässä vedota sivistyneistöön, joka oli hyvin valmistautunut; sillä koko 19 vuosisadan oli venäläinen vallankumouksellinen nainen näytellyt ratkaisevaa osaa. Hän oli osallistunut attentaatteihin ja kapinoihin. Hän istui Shlusselburgin ja Pietari-Paavalin linnan kauheissa poliittisissa vankiloissa. Hänet karkoitettiin Siperiaan, ja hän eli maanpaossa Länsi-Euroopassa. Hän on oppinut — enemmän kuin kukaan muu nainen maailmassa — antamaan uhreja ihmisyyden ja vapauden puolesta. Venäläinen nainen oli aina sankarillinen. Sankarillinen oli venäläinen ylioppilasneitonen, jonka lyhyttä tukkaa ja miehekästä olemusta aikoinaan niin paljon naurettiin, ja joka kuitenkin on vaatimattomuudessaan valloittanut itselleen ihmisarvoisen elämän henkiset aseet.

Aina oli venäläisellä naisella ihmeteltäviä sielunvoimia, jalo sydän ja ehtymätöntä energiaa. On itsestään ymmärrettävää, että henkisesti hyvin sivistyneet venäläiset naiset ottivat voimakkaasti osaa uuden valtion rakentamiseen, ja että he suurin joukoin ja aivan itsestään ymmärrettävästi toisin kuin missään muualla maailmassa valloittivat korkeita paikkoja maansa hallituksessa ja diplomatiassa. Siten tuli rouva Kollontay lähettilääksi Osloon. Rouva Kamenjew, Trotskin sisar, johtaa Neuvosto-Venäjän kulttuuripropagandaa. Rouva Krupskaja, Leninin leski, työskentelee sivistysasiain kansankomisariatissa. Naiset ovat koulun johtajattaria, lääkäreitä, puoluetoimittajoita, tehtaiden johtajattaria. Jokaista koskeva kommunistinen työvelvollisuus on lahjoittanut myöskin naiselle oikeuden työhön. Sosiaalinen, ammatillinen ja poliittinen naisen tasa-arvoisuus ei ole täällä ainoastaan paperilla, vaan todellisuutena. Nainen saa samanlaisesta työnsuorituksesta samanlaisen työpalkan kuin mies. Mutta avioeron tapahtuessa jää materiaalisesti voimakkaampi elatusvelvolliseksi materiaalisesti heikommalle siksi, kunnes tämä voi huolehtia itsestään — samantekevää, onko kysymyksessä mies vai nainen. Kommunistinen maailma ei tunne miehiä eikä naisia. Se tuntee vain työtätekeviä. Voidaan epäillä, täyttyykö Leninin unelma korkeampiin hallintotoimiin kykenevästä keittäjättärestä. Joka tapauksessa on naisen vetäminen politiikkaan edistynyt laajoissa kansankerroksissa. Lasketaan, että kommunistisen puolueen jäsenistä on 25 prosenttia naispuolisia. Hämmästyttävän paljon naisia on kyläneuvostojen jäseninä ja puheenjohtajina. Piirineuvostoihin, käytännöllisesti vaikutusvaltaisimpiin hallintovirkoihin, kuuluu naisia. Erilaisiin neuvostokongresseihin otti v. 1926 noin 25,000 naista osaa. Neuvostopropaganda pyrkii kaikin keinoin voittamaan naiset ja samassa yhteydessä nuorison puolelleen. Heidän propagandansa kohdistuu ensikädessä talonpoikaisnaiseen. Hänen avullaan he koettavat valloittaa kylän bolshevismille. Alkaen luokkatietoisen kaupunkilaisen kommunistinaisen, joka julistaa kylissä kommunismin pyhää oppia, välittömästä vaikutuksesta radioon asti, joka levittää poliittisia puheita ja kokousselostuksia suuren valtakunnan kaukaisimmillekin seuduille, kaikkialla pidetään naista uuden elämän kantajana ja välittäjänä. Kaukaisimmissa kylissä suodaan pienimmillekin talonpoikaisnaisille edesvastuullisia tehtäviä julkisessa elämässä. Vielä omalaatuisempaa kuin edesvastuullisten paikkojen täyttäminen korkeastisivistyneillä naisilla on tämä suurten naisjoukkojen politiikkaan vetäminen Neuvosto-Venäjällä.

SUOMESTA

PIENIÄ UUTISPOIMINTOJA

Suomalainen merimies murhattu Hampurissa.

Ulkoasiainministeriön Hampurista saaman sähkösanoman mukaan on Hampurin satamasta löydetty ammuttuna merimies Toimi Heikki Tainio. Hän oli syntynyt Virroilla 27 p:nä marraskuuta 1902. Vainajan omaisia pyydetään hautausta varten ilmoittautumaan ulkoasiainministeriön korvaus- ja perintöasiainjaostolle.

Porvariston valtavälineiden tuhoaminen

Polvijärven pitäjän Martovaarassa hävitettiin v.k. 7 p:nä tilallisen Heikki Willmanin aitasta viinatehdas. Willman tunnusti rikoksensa ja joutuu oikeuteen.

Rääkkylän Jokikummunsalolla hävitettiin v.k. 9 p:nä viinatehdas. Paikalla tavattiin 3 tynnöriä valmista rankkia, joka kaadettiin maahan.

Vaasan työläisnuorten järjestämille Opintopäiville

on saapunut tavattoman paljon juhlavieraita ympäri maan. Varsinkin Etelä-Suomesta on saapunut runsaasti. Lisää sitäpaitsi on vielä tulossa joka puolelta autoilla sekä polkupyörillä.

Yövahti hukkunut työssä ollessaan. —

Kun Puuliike Supinen oy:n yövahti Lehtonen meni v.k. 12 p. Makslahdessa vuorolleen, ei hän tavannutkaan paikalla edellisen vuoron yövahtia. Etsinnän jälkeen löysi hän eräästä proomusta lakin ja laiturin vierestä löydettiin hukkuneen Stolin rumis.

Hukkunut oli kotoisin Vemmelsuusta ja oli hän ollut vahdissa vasta toista vuoroa.

Paperipölkky ruhjoi murtajan kuoliaaksi

V.k. 12 p:nä klo 14 ajoissa putosi Makslahdessa Stevedoring oy:n lastaamassa olleessa rahtialus Ernst Hugo Stinnesissä 2-metrinen paperipölli ruumassa työskennelleen Koiviston Humaljoelta kotoisin olevan Adolf Hietasen päähän, ruhjoen sen. Viipurin sairaalaan vietäessä mies kuoli.

Mainitulla laivalla ovat kaikki olleet viime kesäisiä lakonmurtajia. Yhtiö ei näytä — lakon lopettamissopimuksesta huolimatta — ottavankaan työhön lakossa olleita ammattitaitoisia työläisiä. Työnjohtaja on ylimielisesti sanonut: "Ei sinua näkyvät täällä viime kesänä. Et pääse nytkään töihin.

Oulun työväki pitää kiinni oikeuksistaan.

V.k. 13. p. on Oulussa ollut suuri työväenkokous, jossa on käsitelty "punaisen päivän" tapahtumia ja yleistä poliittista tilannetta. Yksimielisesti päätettiin tiivistää työväen luokkataistelurivejä poliisimielivallan ehkäisemiseksi ja työväen kansalaisvapauksien puolustamiseksi sekä kaikkien imperialististen sotien ehkäisemiseksi.

Mies ammuttu Asikkalassa.

Asikkalan Pulkkilan kylässä löydettiin v.k. 8 ja 9 päivän välisenä yönä kuulan lävistämänä henkensä menettänyt räätäli Antton Taitonen. Hänen vieressään oli puukko. Hänen toverinsa Pentti Viitanen on pidätetty ja tunnustaa hän aseensa laukenneen taskussa, kun olivat painiskelleet.

Kolme poikasta hukkunut

Jo heinäkuun 29 p:nä oli Oulusta lähtenyt leipuri Salopuron pojat Viljo ja Yrjö sekä Mikko Pirttilahti purjehtimaan. Kun poikia ei ole kuulunut takaisin, arvellaan heidän hukkuneen.

OIKEA FARMARIEN KIRJA ILMESTYNYT!

Lehtiliikkeittemme kustannuksella on valmistettu käytännöllinen

Maataloudellinen

Käsikirja

Toimittanut MARTTILA

Ensimäinen osa 256 sivua sisältää täysipainoista tietoa maanviljelijöille ja jokaiselle aikaansa seuraavalle työläiselle, sillä se käsittelee myöskin yhteiskuntataloutta.

Hankkikaa itsellenne tämä kirja. Hinta kovissa kansissa $1.25.

Ostakaa asiamiehiltämme tai tilatkaa suoraan kirjakaupastamme.

VAPAUS,

Box 69, Sudbury, Ont.

Salama tappanut miehen Pudasjärvellä

V.k. 16 p. tappoi salama Pudasjärven Sotkajärvellä talollisen Aukusti Parkkilan, joka oli korjannut erään ladon kattoa.

Poika hukkunut Lapualla.

V.k. 9 p:nä illalla hukkui Lapuan Liuhtarinkylässä seppä Laitisen 5-vuotias poika.

Raittiusvalvoja saanut kirveestä Ensossa.

Ensossa on eräs Toivo Hallikas yrittänyt puukollaan raadella työmies Arvi Vepsää, mutta sai viimeksimainittu puukon pois. Kun paikalle saapui muitakin ihmisiä, meni Hallikas hakemaan kotoaan kirveen, jolla iski raittiusvalvoja Grundellia rintaan. Hurjimus on pidätetty.

Verikosto kohdistettu lehmään.

V.k. 12 p. vasten yöllä ampui Hausjärven Puujaan kylässä talollinen Kustaa Kuusisto kostoksi naapurinsa Aarre Suontaustan lehmää, jonka nylki ja hautasi sekä lihat että nahan maahan. K. on vangittu.

Ohranalla kiirettä Tornion seuduilla

Ohranat ovat Kuusiluodolla pidättäneet puuteollisuustyöväen ammattiosaston puheenjohtaja V. Keinäsen ja nuuskittuaan perinpohjaisesti hänen kotinsa, vieneet miehen tullimoottorilla Tornioon. Samat ohranat ovat Röyttän työväentalon vahtimestari P. Kaurasen luona pitäneet perinpohjaisen kotitarkastuksen, saamatta muuta kelvollista kuin Kaurasen, joka niinikään vietiin Tornioon. Ammattiosastojen asiapapereita on nuuskittu. Suomalaista kansalaisvapautta.

Joukkotappelu Johanneksessa.

V.k. 11 p. vastaisena yönä syntyi Johanneksen Kukkolan kylän sosdem yhdistyksen iltamista palaavien juopuneiden miesten kesken tappelu, jossa Eino Kolkrein-niminen mies löi Armas Roinista tikarilla selkään ja käteen. Roinisen kaverit iskivät kivellä Kolkreinia kasvoihin ja jättivät hänet tunnottomana tappelutantereelle.

Verinäytelmä Suistamolla.

V.k. 10 p. löi talollinen Ivan Karjalainen Suistamon Loimolassa talollista Arssin Boljoa kivellä päähän, mistä kostoksi Boljo asettui veljensä kanssa väijymään Karjalaista ja hyökkäsi K:n ja hänen mukanaan olleen V. Plattosen kimppuun. He löivät puukolla Plattosta selkään sekä muihin osiin ruumista ja samoin Karjalaista selkään ja käsivarteen. Puukottajat on pidätetty.

Junamies ruhjoutunut kuoliaaksi.

V.k. 12 p. jäi Maaskolan ratapihalla junamies Adam Halinen kahden vaunun puskurien väliin murskautuen heti kuoliaaksi. Vainaja oli syntynyt vuonna 1894, ja jätti hän jälkeensä vaimon sekä 3 alaikäistä lasta.

Ukonilman tuhoja.

V.k. 9 p. vastaisena yönä iski salama Lumivaaran Kesvalahdella talollisen Leo Tirrin karjakartanorakennukseen ja poltti sen. Elävää ja kuollutta irtaimistoa paloi myös.

Ruumiita Vuoksessa.

Äskettäin löydettiin Vuoksesta Enson luona miehen ja toisesta paikasta mädäntyneessä tilassa ollut naisen ruumis.

Suojeljarikokset ja nimismiehet.

Salmin piirin nimismies Bertel Karlsson, joka selvittäessään eräitä suojeluskuntalaisten tekemiä rikoksia, joutui joku aika sitten fascistipiirien taholta raivokkaiden hyökkäysten kohteeksi, on nyttemmin nimitetty Käkisalmen ja Kaukolan piirin nimismiehen virkaan. Avoimeksi tullutta Salmin nimismiehen virkaa on väliaikaisesti määrätty hoitamaan lakit. ylioppilas Vilho Pasanen.

Kylmäverinen paimenpoika.

Muutamia päiviä sitten puri käärme Saimaan kanavan Lietjärvellä Tyynelän talon paimenpoikaa Eino Paalasta käteen. Poika, joka on vasta 11-vuotias, leikkasi haavan ympäriltä lihaksen pois ja esti siten myrkyn leviämisen. Nyt voi poikanen verraten hyvin.

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Suomen Markkaa

39.40

Canadan Dollarista

Lähetyskulut:

40c lähetyksistä alle $20.00, 60c lähetyksistä $20.00—$49.99, 80c lähetyksistä $50.00—$79.99 ja $1.00 lähetyksistä $80.00—$100.00 sekä 50c jokaiselta seuraavalta alkavalta sadalta dollarilta.

Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetykseltä.

Suomen rahaa ostetaan. Kurssi $2.45 sadasta Smksta.

Tehkää lähetykset osotteella:

VAPAUS,
Box 69, SUDBURY, Ont.

Laivapilettejä myydään.
Tiedustakaa pilettiasioita.

Vapaudelle ottavat rahavälityksiä vastaan myöskin:

VAPAUS PORT ARTHUR BRANCH
316 Bay Street,
Port Arthur, Ontario

VAPAUS MONTREAL BRANCH
1196 St. Antoine St.,
Montreal, Que.

AARO KIVINEN,
Kirkland Lake, Ont.

JOHN VUORI,
South Porcupine, Ont.

CHARLES HAAPANEN,
Osuuskauppa, Timmins, Ont.

JOHN WIRTA,
957 Broadview Ave., Toronto, Ont.

DAVID HELIN,
eri paikkakunnilla Pohj.-Ontariossa

Miesmurha Savonlinnassa.

Äskettäin syntyi Savonlinnan laivalaiturissa olevassa Susanna-nimisessä asuntolotjassa tappelu, jossa Toivo Sairanen iski puukolla Otto Pykäläisen kuoliaaksi. Murhaaja, joka on pidätetty, on 30-vuotias. Murhattu oli saman ikäinen.

Koirien tuhotyöt Lappeella.

Kuluneen kesän aikana ovat koirat raadelleet Lappeella noin 150 lammasta. Näin suuri vahinko yhden pitäjän osalle kehoittaa ryhtymään tarmokkaisiin toimiin.

Sotilaat "harjoitelleet" Viipurissa.

V.k. 13 p. puukotettiin sotilaitten keskeisessä tappelussa kahta kaartilaista.

Raittiuden valvonta.

Räisälän pitäjän Kiisanlahden kylästä olevalle talolliselle Vilho Katelukselle on maaherra myöntänyt oikeuden toimittaa kotietsintöjä kieltolakirikosten selvillesaamiseksi Räisälän kunnan alueella 2 vuoden aikana.

Mies murskautunut Suojärvellä.

V.k. 10 p:nä jäi Suojärvellä Viborg Woodin laatikkotehtaalla Niilo Lauronen koneen hammasrattaisiin saaden pahoja ruhjevammoja.

Pirtukaappaus Vehkalahdella.

V.k. takavarikoitiin Vehkalahdella lappeenrantalainen vuokra-auto, jossa oli spriitä 300 litraa. Kuljettaja pääsi pakenemaan. Auton omistaa lappeelainen Kääpä.

Myytävänä

neljän huoneen kalusto sekä huoneet voi vuokrata samasta paikasta.

16 Augusta Avenue, Toronto, Ont.

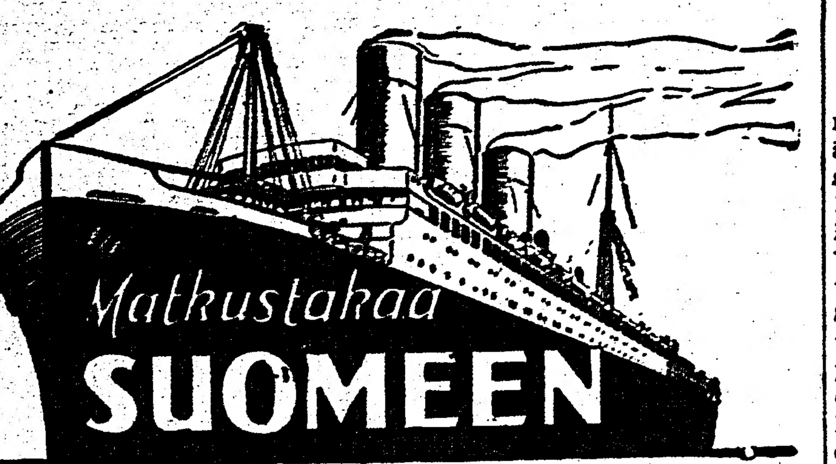

CHERBOURGIIN—SOUTH HAMPTONIIN

Syysk. 17	MONTROYAL
Syysk. 18| Lokak. 17| Marrask. 14	MONTCALM
Syysk. 26| Lokak. 24	MONTCLARE
Lokak. 10| Marrask. 7	MONTROSE
LIVERPOOLIIN	
Syysk. 4| Syysk. 27	DUCHESS OF YORK
Syysk. 11| Lokak. 4	DUCHESS OF ATHOLL
Syysk. 14| Marrask. 8	MELITA
Syysk. 18| Lokak. 11	DUCHESS OF BEDFORD
Syysk. 21| Lokak. 18	DUCHESS OF RICHMOND
Syysk. 28| Lokak. 26| Marrask. 26	MINNEDOSA
Lokak. 25| Marrask. 22	DUCHESS OF YORK
GLASGOWIIN—BELFASTIIN	
Syysk. 13	METAGAMA
Syysk. 21| Lokak. 18	DUCHESS OF RICHMOND
Syysk. 28| Lokak. 26| Marrask. 26	MINNEDOSA
Lokak. 4| Marrask. 1	DUCHESS OF ATHOL
Lokak:. 10| Marrask. 8	MELITA
EMPRESS PALVELUS — CHERBOURGIIN—SOUTHAMPTONIIN	
Syysk. 3| syysk. 24	EMPRESS OF AUSTRALIA
Syysk. 6	EMPRESS OF CANADA
Syysk. 10| Lokak. 1	EMPRESS OF SCOTLAND
Lokak. 31	EMPRESS OF SCOTLAND

Yhteys Hullista Suomeen joka keskiviikko

Lähempiä tietoja hinnoista sekä purjehduksista halutessanne kääntykää kenen tahansa Canadian Pacifin Laivayhtiön asiamiehen puoleen tai C. H. White, District Passenger Agent, North Bay, Ont.

Canadian Pacific
Maailman suurin matkustus Järjestelmä

Pitäkää aina mukananne Canadian Pacific Express Companyn matkustajain maksuosoituksia. Vaihdetaan missä tahansa.

Suomen-kirje

(Omalta kirjeenvaihtajalta)

Poliittisesta tilanteesta

Nykyisen poliittisen tilanteen Suomessa voisi oikeastaan hahmotella sanalla: sekava. Vaalien jälkeen, joissa, kuten tunnettua, maalaisliitto ja kommunistit saivat vaalivoiton, ovat muut puolueet olleet näihin saakka ikäänkuin hiukan puulla päähän lyötyjä. Itsekukin tappion kärsineistä puolueista ovat tyytyneet vain vaatimattomasti selittelemään tappionsa syitä ja valamaan kannuja maalaisliiton vastaisista edesottamisista eri kysymyksiin nähden.

Vaikkakin eri puolueiden suhtautumisessa toisiinsa nähden esiintyy vielä n.s. tunnusteleva sävy, niin yhdessä kysymyksessä kuitenkin näytään porvarien ja sosialidemokraattien leirissä oltavan yhtä mieltä: kommunisteja on lyötävä. Siinä asiassa ovat veljellisen yksimielisiä niin oikeistoporvarit kuin myöskin sosdemit. Eikä näille herroille kuulosta riittävän tähänastiset toimenpiteet vasemmistolaisen aatekannan omaavien jahtaamiseksi, mutta heidän mielestään olisi vainotoimenpiteitä vieläkin kiristettävä. Nykyisin ovatkin eri porvarilehdet alkaneet järjestelmällisen propagandan, muokatakseen "yleistä mielipidettä" suotuisaksi suuremman leikkauksen teolle vasemmistolaisten toiminnan tukahduttamiseksi. Kuvaavana piirteenä porvariston harjottamasta likaisesta propagandasta valtiollisia vastustajiaan kohtaan ja osotuksena kuinka surkuteltavan alhaiselle tasolle Suomen porvariston moraalinen taso on laskenut — joka ei erittäin korkealla ole koskaan ollutkaan — voi mainita, että porvarillinen lehdistö on alkanut tekemään agitationia poliittisesti tietämättömän maalaisväestön keskuudessa, yhdistämällä kysymyksen kommunismin vastustamisesta — huliganismin vastustamiseen! Sanotut henkiset lokatorvet nim. kirjottavat, että seurauksena kommunismin leviämisestä ja vaikutusvallan suurenemisesta on lisääntyvä huliganimaisuus. Ja tämän perusteella yllytetään sitten valtiovaltaa käymään kommunistien kimppuun entistä navakammilla otteilla.

Jokainen siellä Canadassa ja Yhdysvalloissa oleva järjestynyt suomalainen työläinen käsittää kuinka äärimmäisen ruokoton ylämainittu porvarilehtien tekemä rinnastus kommunismista ja huliganismista on. Teillä siellä on omakohtaisia kokemuksia siitä, ketkä esim. Canadassa suomalaisten keskuudessa ovat huliganeja — ovatko ne kommunisteja, vaiko valkoisia. Täällä Suomessa, samoin kuin sielläkin, eroitetaan kaikki huliganiainekset työväenjärjestöjen jäsenyydestä, jos sellaisia on jollakin tavalla päässyt niihin pujahtamaan. Sen tietävät hyvin porvaritkin, mutta heillehän ei olekaan totuus mistään arvosta, ei ainakaan silloin kun on kysymys kommunismin kukistamisesta. Jokainen lukijahan muistaa m.m. vilmetalvisen "Vapauden" jutun, jossa ei Canadan porvarien taholta suinkaan tosiasioihin perustuviin tietoihin nojattu. Ja suomalainen porvari ei näytä jäävän jälkeen canadalaista veljeään, päinvastoin, se on monessa suhteessa huimasti edelläkin, varsinkin mitä tulee työväenliikkeen vainoamiseen.

Niinkuin jo edellä mainitsin, näyttää Suomen poliittinen tilanne jossakin määrin sekavalta. Epävarmuus johtuu siitä, että fascistiainekset ovat ryhtyneet viimeaikoina aivan avoimesti puhumaan parlamenttarismin epäonnistumisesta, "kansanvaltaisen" järjestelmän arvovallan alenemisesta jne. Tämä seikka tietää sitä, että näiden ainesten taholta valmistellaan vähitellen siirtymistä vallankaappaukser tielle ja sitä tietä luonnollisesti avoimeen fascismiin. Minkään muunlaista "parempaa" ja "arvovaltaisempaa" järjestelmää ei näillä Mussolinin ihailijoilla ole luonnollisesti tarjottavana.

"Kansanvallan" aseenkantajien, sosialidemokraattien ja maalaisliiton, taholta ei tähän mennessä ole tehty mitään näiden fascistiain...sten ilmeisesti valtiopetoksellisten puuhien ehkäisemiseksi. Asiassa ei suinkaan mitään ihmettelemistä olekaan, sillä sanotaanhan "ettei koira koi...n hännälle astu". Kommunistien jahtaamiseen sensijaan [illegible] veljillä on riittänyt huomiota aivan hyvin. Sitäkään ei sovi ihmetellä, sillä kommunistit todellisuudessa ovatkin ainoita kapitalistisen järjestelmän leppymättömiä vihollisia. Siitä johtuu, että "hyvin järjestetyn yhteiskunnan" kaikki porvaripuolueet — sosdemit mukaan luettuna — käyvät yhteisesti taistelua kommunisteja vastaan myöskin Suomessa.

Punainen päivä

Punaisen päivän vietto onnistui suurin piirtein katsottuna hyvin, vaikka valtiovallan taholta oli tehty kaikki mahdollinen työläisjoukkojen pelottelemiseksi pois kaduilta. Ennen elokuun ensimäistä päivää antoi "edistysmielisen" hallituksen sisäministeri määräyksen, ettei Punaisena päivänä sallita mitään mielenosotuksia eikä kokouksia, ja jos siitä huolimatta niitä yritetään toimeenpanna, on poliisiviranomaisten ne hajotettava. Määräys oli lyhyt ja selvä: ellei muuten totella, on käytettävä väkivaltaa. Poliisiviranomaiset täyttivätkin tämän määräyksen loistavasti. Toisissa paikoin maata kiellettiin sanottuna päivänä järjestämästä yksimpä tavallisia iltamia, tansseja y.m. Kaiken kukkuraksi oli suojeluskunnat mobilisoitu osittain päivän varalle ja nähtiinkin näitä useissa paikoissa poliisien apuna väkijoukkoja hajottamassa, jopa suorastaan provoseeraamassa, käyttämällä m.m. ampuma-aseita väkijoukkoja hajottaessaan. Poliisien ja suojeluskuntalaisten ärsyttävä esiintyminen ei kuitenkaan saanut työläisiä harhaanjohdetuksi, vaan suhtautuivat he kylmän rauhallisesti virkanyrkkien mellastukseen ja provokatioon. Punaisen päivän vietto osotti, kuinka äärettömän korkealla tasolla henkisesti Suomen työväenluokan valveutunein osa on valkoisia vallanpitäjiä. Työläiset tiesivät ennen liikkeelle lähtöään Punaisena päivänä että virkavalta tulee sisäministerin määräyksen mukaan hajottamaan pienemmätkin ryhmät kaduilla, mutta siitä huolimatta lähtivät he sankoin joukoin kaduille ja maaseudulla työväentaloille, osottamaan mieltään sotaa vastaan. Tämän päivän vietto osotti, että Suomen työväenluokan tietoisuus proletaarisista tehtävistään on viime vuosien aikoina suuresti syventynyt. Se näytti, että vaikeimmillakin hetkillä osaa työläisjoukot pää kylmänä harkita tilanteen, osottaen, että porvaristolla on todellakin jotain peljättävää siinä kylmän rauhallisessa joukossa, joka Punaisena päivänä uskaltautui mielenosotuksille.

Siirtolaisten rahat talletettavaksi Suomeen"

Suomen porvarillisissa ja sosialidemokraattisissa sanomalehdissä on äskettäin kirjotettu yllämainitusta kysymyksestä, vaatien asiaankuuluvia hallintoelimiä y.m. tekemään voimakasta agitationia, että Canadassa ja Yhdysvalloissa olevat suomalaiset siirtolaiset tallettaisivat säästörahansa Suomen pankkeihin. Onpa näiden lehtien taholta jo tehty laskelmia kuinka paljon siitä olisi hyötyä Suomelle, jos edes osaksikaan siirtolaisten säästörahoista saataisiin kotimaahan. Mutta ennenkaikkea on mainituissa kirjotuksissa tehostettu siirtolaisille sitä seikkaa, kuinka paljon he muka voittavat korkoina, jos lähettävät rahansa "kotimaahan".

Allekirjoittaneen mielipide kuitenkin on mainitusta "säästämiskysymyksestä", että niin Canadassa kuin myöskin Yhdysvalloissa olevien suomalaisten siirtolaisten on paras pitää rahat omassa taskusaan, jos jollakin sattuu muutamia dollareita säästöjä olemaan, tai sijoitta ne siellä johonkin varmaan paikkaan. Suomen porvariston johtamaa taloutta ei siirtolaisten ole syytä rahoillaan pönkitää, sillä sitähän tällainen porvariston mielenkiinto siirtolaisten dollareihin tarkottaa. Suomi on huonossa taloudellisesa asemassa ja varsinkin ulkomaalaisesta valuutasta on huutava puute. Tätä valutan puutetta pitäisi siirtolaisten auttaa. Porvarit hyvin tuntevat raha-asiat ja tietävät, että jos siirtolaisten säästöt saataisiin Suomeen edes osiksikaan, niin niistä dollareista karttuisi huomattava summa "Härmän markkoja".

Suomalaiset siirtolaiset, varsinkin sellaiset, jotka ovat viime vuosina muuttaneet, tietävät varsin hyvin mihin Suomessa kansan varat käytetään. Ne käytetään asekaartien ylläpitämiseen ja yleensä sotavalmisteluihin. Juuri äskettäin annettu hallituksen esitys menoarvioksi vuodelle 1930 osottaa m.m. sotilasmenoissa kokonaista 11,250,000 mk:n lisäystä. Kun kansa huokaa raskaan verotaakan alla jo ennestäänkin suunnattomien sotilasmenojen vuoksi, niin nyt olisivat porvaristolle tarpeen siirtolaistyöläisten varat. Näitä koetetaan pyydystellä, lupaamalla runsaat korot rahoille. Kenenkään kunnon työläisen ei kuitenkaan pitäisi lähettää liikoja rahojaan Suomeen talletettavaksi. Sillä teollaan auttaa vain kapitalisteja, mutta ei hätääkärsivää kansaa. Lähettäkää siis mitä haluatte omaisillenne lähettää ja heitä auttaa, mutta älkää tehkö säästöjä Suomen pankkeihin. Meidän työläisten kurjuus ei teidän tänne säästönne lähettämisellä yhtään pienene.

Lauwrence Reynolds.

Loiseläjäin mässäilyt pelihelveteissä

(Saksalaisen "Die am Abend" lehden kirjeenvaihtajalta Cannes'issa.)

Jos haluaa tutustua siihen prameuteen ja höpeltyneisyyteen joka on seurauksena riistosta joka ei tuota rasitusta, on sitä tutkittava vasten muutamien kevätkuukausien vaikuttavaa taustaa Rivieralla.

Kaikki nuo pienet ja suuret kaupungit Ranskan Rivieralla, kuten Nizza, Villefranche, Antibes, San Remo, Cannes, eivät näkemältä voi salata katkerinta inhimillistä kurjuutta niiden jättimäishotellien ja puistojen loistossa. Ei missään maailmassa vaikuta vastakohdat niin katkeroittavasti ja niin suututtavasti kuin juuri täällä. Tehdäkseen jokaisen elämän nautinnon mahdolliseksi vaaditaan rahaa, rahaa ja taas rahaa.

Täällä näkee englantilaisia ja tietää että savupiiput Manchesterissa ja Sheffieldissä saastuttavat maisemat ja että miljoonien täytyy tukehtua niiden savuun jotta Riviera on tilaisuudessa nauramaan!

Täällä näkee amerikalaisia ja tietää että samaan aikaan on miljoonia tehtaiden porteilla kaupiten käsivarsiaan.

Täällä näkee saksalaisia, suoravartaloisia miehiä ja naisia, jotka pysyvät kauniina karkeloiden ja urheillen, kukoistavaa, huoletonta nuorisoa ja tietää että heidän takia ahertaa Martin- ja Thomas-sulimoilla Westfalin ja Reinin teollisuusalueilla kymmenestä kahteentoista tuntiin päivässä kymmeniä tuhansia nuoria työläisiä, joiden täytyy turmeltua kovassa työssä.

Saksalainen pelaa! Se pelaa kaksikymmentäneljä tuntia. Saksalainen järjestää vieläpä

pelipöydänkin työpajaksi!

Tämä on puheenparsi, jonka kuulee Rivieralla kaikilla maailman kielillä, kunnioittavasti jos se sanotaan jollain balkanilaisella kielellä, halveksuvasti, jos sen sanoo englantilainen tai amerikalainen, pahoitellen jos sen sammaltaa joku espanjalainen tai etelä-amerikalainen.

Nuo pelihelvetit suorittivat Ranskan valtiolle veroja viime vuotisista voitoistaan, jotka olivat 388 miljoonaa frangia. Vuosikertomuksissaan osakkeenomistajilleen sekä valtiolle sanotaan, että saksalaiset edelleenkin muodostavat runsaimman tulolähteen ja että on hienotunteisella menettelyllä yhdistettävä saksalaiset Rivieraan jotta he eivät vetäisi pois kaikkia rahojaan Monte Carlosta.

Saksalaiset yksistään ovat päästäneet käsistään enemmän kuin puolet tästä suunnattomasta lähes 400 milj. käsittävästä pelihäviöstä yhdessä vuodessa — tuo tappio ollen pelihelvettien puhdas voitto!

Ja kun huvikseen kävelee Rivieralla ja käy Nizzan ja Cannesin kilpa-ajoradalla, käsittää ensi näkemällä miten jättiläismäisiä tappioita saksalaiset voivat kestää.

Ne ovat poikia ja tyttäriä suurteollisuuden ja kauppa-alan porhoille. Berliinistä, Hampurista ja ennen kaikkea Kölnistä, Dusseldorfista, Dortmundista, Essenistä ja Duisburgista saapuvat ne niin ja niin monen hevosvoiman parhaimmilla kansainvälisesti tunnetuilla automobiileillä tänne ihanaan taivaansinirannikolle ja heillä on raskaissa nahka-arkuissaan ei vain juhlapukuja mutta myöskin shekkikirjat.

Kilparadoilla he rohkaisevat mieltänsä kasinossa kärsimistään häviöistä, jossa hävisivät lyöntinsä baccaratissa, trente-etquarante ja hopeapallon pyöriessä. Ja kasinossa he jälleen yrittävät korvata häviönsä kilpa-ajoradalla.

Se tahtoo sanoa, he tekevät kouristuksentapaisia yrityksiä siihen suuntaan. Ja tulos on 388 miljoonaa pelivoittoja kasinolle, puhdasta voittoa, sitten kun kymmenen miljoonaa on poistettu pelisalien ylläpitoa varten. Ilman 24-tuntista "työpäivää" pelihelveteissä olisi tällainen tulos mahdottomuus.

Se joka näkee teollisuusporhojen poikia Rivieralla, näkee nuo pikemminkin näivettyneet kuin muhkeat olennot Reinin ja Ruhrin alueilta, nuo entisten reserviupseerien esikuvat, näkee heidät kilpa-ajoradalla ja pelipöytien ääressä kasinossa, tietää että he eivät välitä kahdeksan- eli kymmenentuntisesta työpäivästä — että heitä ei huolestuta tappiot kilpa-ajoradoilla eikä pelisaleissa.

Niin kauan kuin uunit hehkuvat Ruhrin alueella kannattaa heidän rähmästellä.

Kätten laulu

Aina kun juhlimme työlle, kädet näen ma edessäin,
Samaten kuin monet kerrat työn ankaran ääressä näin.
Ne kädet, mi perkasi pellot ja elävöittivät maan,
Joit' ilman maailma kaikki ois rannaton autius vaan.

Ne nostatti upeat linnat ja palatsit harjoineen,
Kaiken min maailma kantaa, ne muovasi paikoilleen.
Ne rakensi kaiken, kaiken—niitä ilman mitään ei ois,
Ja ihminen kuin avunhuuto, se yöhön kuolisi pois.

Ne aloitti aamulla varhain, lopetti saapuissa yön,
Ne raatoivat päivästä päivään, ne suoritti suuren työn,
Ja tullessa väsymyksen, rahan pakon ne tuntea sai,
Oli niillä ainainen arki—ja toisilla sunnuntai.

Kaikki se suuri ja kaunis, jota kiittäen kutsutaan
Ylistykseksi valtakunnan tahi ylpeydeksi maan,
On tekemä kätten näiden, mutta kätten osana ain
Oli kiitoksen asemesta työ raaka ja julma vain.

Kuka laulaisi kätten laulun ja niiden tekemän työn,
Pisaroissa hien ja veren ken näkisi kyynelvyön?
Ois laulu tuo liian raaka ja kärsimystäyteinen,
Sen kurjuutta kuunnellessaan voisi itkeä ihminen.

Työn romantiikka on kuollut—sitä koskaan ei ollutkaan,
Vain orjapiiskurit oli eläimelliset paikoillaan.
Ja moraali—niinkuin nytkin—oli petos ja valhe vain.
Kuin voipala leivättömälle, ja ankara pakko lain.

Aina kun juhlimme työlle, minä tunnen kaiken tään,
Ja käsien valtavan voiman taas edessäni ma nään.
Ah, niitä on paljon, paljon—kuka arvata voisikaan,
Mihin kaikkeen pystyvät kädet, mi rovoilla ostetaan!

Ne voivat vuoretkin siirtää ja maailman rakentaa
Nuo halvat, karheat kädet, kun kerran hetkemme saa.
Ne solmivat punaisen vaulan, sun kunniaksesi, työ—
On silloin alkanut aamu ja poissa on yrmeä yö.

VENNI KUUSIO.

Kotimaassa käymässä

Kirj. Mustavelí

Rajan yli kulkevaa etappitietä hyväkseen käyttäen tuli Antti Heimonen eräänä pilvisenä syysyönä kotimaassaan käymään. Kuinka hänen rinnassaan riemu ailahtelikaan, astuessaan tuntemattomia tienoita. Tuskin hän riemultaan muisti sitä suurta vaaraa mikä häntä oli uhkaamassa. Onnellisesti hän kuitenkin pääsi rajavyöhykkeen poikki. Astui lähimmällä rautatieasemalla junaan ja matka kotikaupunkia kohti alkoi.

Miksi hän jota odotti elinkautinen kuritushuonerangaistus ja jota oli ajettu takaa kuin metsänpetoa, miksi hän nyt uskaltautui kotimahansa? Sentähden, että kaipuu nähdä niitä ihmisiä, jotka olivat hänen sydäntänsä lähinnä, oli niin suuri, että se oli pakottanut hänet tälle vaaralliselle retkelle. Siellä kotikaupungissa olivat vielä elossa vanha isä ja äiti ja nuori veli, joka oli maannut vielä kätkyessä hänen lähtiessään vainoa pakoon. Ja ennenkaikkea, siellä oli — Helka.

Vaunu tärisi kiivaasta kulusta. Lamput vaunussa sytytettiin, sillä olihan syksy ja lyhyt päivä väistyi nopeasti yhä synkemmäksi käyvän hämärän tieltä. Antti Heimonen otti mukavan nojaasennon, veti hattua silmilleen ja ummisti silmänsä. Mitä pitemmälle matka joutui, sen voimakkaampina heräsivät muistot. Kuinka selväksi muodostuikaan nuoren, solakan tytön kuva hänen tajunnassaan!

Hän muisteli hetkiä, joina hän ensimäisen kerran oli Helkaa tavannut. Kaksi vuorokautta oli ankarasti taisteltu suurta ylivoimaa vastaan. Ja hyökkäys, johon senjälkeen ryhdyttiin näytti epätoivoiselta. Mutta hurjasti rynnistäen karkoitettiin vihollinen. Peräytyvien luodeista kuitenkin yksi osui hänen, Antti Heimosen, rintaan, ja hän jäi virumaan kylmälle hangelle toverien ahdistaessa pakenevia.

Hangella maatessaan, mustan verhon langetessa silmiin, tunsi hän hellän käden otsallaan. Hänen viereensä polvistuneena oli Helka. Ja verenvuodosta heikkona hän ensi kerran puristi Helkan pehmoista kättä.

Toisen kerran hän tapasi Helkan katusuluilla. Helkalla ei ollut enää punaista ristiä hiassa. Harmaaseen sarkaan puettuna, valkoisissa käsissään kivääri hän seisoi toisten taistelijoiden rinnalla. Silloin painui Helkan kuva lähtemättömästi hänen sydämeensä. Vierekkäin he seisoivat kuulien vinkuessa heidän ympärillään. Ja keskellä taistelun tuoksinaa antoi Helka hänelle kultaisen medaljongin, jossa oli hänen kuvansa ja suortuva välkkyvää vaaleata tukkaa.

Medaljongin ketjuun oli kiinnitetty pieni kirjekäärö. Siihen Helga oli kirjoittanut osoitteensa. Ja kun hän vankilasta karattuaan oli päässyt pakenemaan maasta, oli hän kirjoittanut Helkalle.

Ja nyt hän monen vaiherikkaan vuoden jälkeen matkusti kotikaupunkiinsa, missä arveli Helkan olevan. Pian olikin matka kulunut hänen uusiessa ihania ja karvaita muistojaan. Viimeistä edellisellä asemalla hän poistui junasta välttääkseen kiinnijoutumisen vaaraa. Syksyinen päivä hämärsi, kun hän astui tuttua maantietä.

Lähellä kaupunkia hän tuskaisin tuntein seisahtui veljeshaudalle. Paljastetuin päin, harmaan usvan noustessa maasta, hän tuijotti kauan puisia ristejä, jotka osottivat monen hänen entisen toverinsa viimeistä lepopaikkaa.

Tästä ei ollutkaan enää pitkältä kotiin. Ensin hän tahtoi tavata Helkan. Sydän värähdellen hän astui ohi talon, missä hänen kotinsa oli.

Tuttuja katuja käydessään heräsivät muistot taistelujen ajoilta. Tuossakin hän oli, tuon ränstyneen puutalon nurkkauksessa muutamain toverinsa kassa torjunut hyökkäävää vihollista. Ja ah.... Hän pysähtyi paikkaan, jossa hän Helkan vieressä oli taistellut. Tuosta yli kadun oli ollut rakennettu sulku santasäkeistä ja kärryistä....

Hän pysähtyi eräälle portille. Hetken etsittyään löysi hän oven, joka johdatti hänet Helkan luo.

Helka sattui olemaan yksin kotona. Oudoksuen hän katsoi tulijaa. Hän joutui niin ymmälle, ettei huomannut vastata hänen tervehdykseensäkään. Vasta sitten, kun tunsi nuoren miehen voimakkaasti puristavan kättään sai hän sanotuksi:

"Kuinka Antti, olet tohtinut palata kotiin?"

Antti Heimonen ei vastannut mitään. Hän pettyi Helkan kysymyksen johdosta. Kätensä irroittui hitaasti Helkan kädestä, ja hän painoi katseensa maahan. Miksi Helka oli juuri noin kysynyt? Oliko hänellä ehkä toinen? Antti Heimonen nosti äkkiä katseensa ja vilkaisi tutkivasti Helkan käsiä. Ei, sileätä sormusta niissä ei ollut.

Mutta Helka itse.... Antti Heimonen katsoi tutkivasti solakkaa vartaloa. Kuusitoistavuotias hento tyttö oli ääriviivoiltaan muodostunut täyteläisemmäksi ja povi teki ujon kaaren. Mutta silmistä oli kadonnut nuoruuden uhma, jota hän oli niin ihaillut. Oliko tuo sittenkään se sama Helka, joka vaaleat kutrinsa valtoimina liehuen ja hennoissa käsissään tuima kivääri oli taistellut kuin rohkeuden hengetär punalipun alla? Näin hän kysyi kiihkeästi itseltään.

He seisoivat hetken ääneti katsellen toisiaan. Sitten Antti Heimonen tarttui jälleen Helkan käteen ja puristi sitä voimakkaasti. Katsoi Helkan syvähohteisiin silmiin ja sanoi hiljaisella äänellä:

"Sinut nähdäkseni, Helka, olen tohtinut uhmata vankilaa ja kuolemaa".

"Minun takianiko?" kysäsi Helka ja hänen kasvonsa ilmaisivat jälleen samaa ihmetystä, joka Anttia Heimosen sydäntä niin kipeästi oli viiltänyt.

"Muistatko, mitä barrikaadeilla taistelun tuoksinassa minulle annoit? Ovatko kahdeksan vuoden lumet haudanneet vähäiset muistomme? Katsohan, Helka, tätä!"

Nuori mies veti povestaan medaljongin ja avasi sen kynnellään. Otti sieltä punaisella silkkilangalla kiedotun hiussuortuvan, joka säihkyi lampun valossa kuin kulta.

Helkan poskille nousivat hehkuvat ruusut. Ja nuori mies oli huomaavinaan, että hänen sinisissä silmissään paloi rakkaus.

"Antti, kyllähän tuon muistan", sanoi tyttö väräjävällä äänellä, "mutta sittenkin oli tulosi minulle yllätys. Meidän välillämmehän on niin kovin vähän. Ja, kuitenkin sanoit, peittäähän niitä kahdeksan vuoden lumi".

"Ei Helka, erehdyit. Minulta jäi sinulle paljon. Kuulehan kun kerron".

Ja hän veti Helkan vierelleen sohvaan ja kertoi, kuinka hän vuosi vuodelta, taistellessaan vieraalla maalla, yhä kiihkeämmin oli kaivannut Helkaa. Ja kuinka hän viimein oli päättänyt tulla häntä katsomaan.

Kun Antti Heimonen oli lopettanut kertomisensa, huomasi hän Helkan silmissä kyyneleitten kiiltävän. Hän tunsi, kuinka kuumana veri nousi poskiin. Hän puristi rajusti tyttöä rintaansa vasten. Kahdeksan vuotta kestänyt rakkaus puhkesi kukkaansa kuumana ensi suudelmana.

Kauan he istuivat toisiinsa kietoutuneina. Muistot liitelivät heidän ympärillään kuin näkymättömät onnenhengettäret. Ja nuori mies kuuli tytön korvaansa kuiskaavan sen sanan, joka hänen huuliltaan oli hukkunut taistelun pauhinaan katusuluilla. Ja se sana oli "rakkaus".

Ja tämän sanan hän oli odottanutkin saavansa vaarallisen retkensä palkkioksi. Eenempää hän ei uskaltanut toivoa.

"Nyt Helka, lähden kevein mielin jälleen odottavan lippuni alle, kun olen saanut sinua puristaa rintaani vastaan ja kuulla huuliltasi tuon ihanan sanan. Jos kuula tapaa, niin kuolen uskossa rakkauteesi ja aatteemme voittoon. Jos saan elää, riennän luoksesi niin pian kuin aika tasoittaa tieni."

Mutta Antti Heimonen oli saava rakkautakin suuremman palkinnon — Helkan.

"Minä lähden mukaasi", sanoi Helka, säihkyvin silmin.

"Mutta kuinka voit jättää kotisi ja isänmaasi?" kysyi Antti Heimonen, sanomattoman onnen ailahdellessa rinnassa.

"Siksi voin, koska aate ja rakkaus kutsuu", vastasi Helka.

Ja muutaman päivän kuluttua jätti kaksi nuorta ihmistä synnyinmaansa. Hopeakirkkaan kuun valaistessa yötä samoilivat he käsi kädessä poikki kotimaansa rajan.

Ankara mies

Kirj. NEVEROV. — Suom. PETRI

Darja meni naimisiin. Hänen miehensä Ivan Semenitsh oli ankara. Niin ankara, että vaikka kotoa pakene. Et yölläkään voi lähteä ulkona käymään jollet sano minne ja miksi menet. Jollet kysy — nostaa sellaisen melun ja kirolemisen, että kuolleetkin heräå.

Ja jos Darja haluaa mennä naisten kokoukseen täytyy aina valehdella. Perästä, jos saa tietää, niin nyrkillä hakkaa. Kovin ankara oli mies ja tahtoi että Darja olisi kulkenut kuin naruun köytetty vasikka.

Darjaa alkoi kyllästyttää tällainen elämä. Kerran hän toi kotiin lehden "Työläistalonpoikaisnainen" ja alkoi lukea. Luki ja alkoi ajatella. Hän näki koko elämänsä, jonka oli elänyt Ivan Semenitshin kanssa ja ajatteli:

"Kaikki naiset alkavat uudella tavalla elää, vain minä katkera käkönen en löydä itselleni tietä".

Ivan näki että Darja lukee ja sanoi:

— Taaskin sinä otit sen käsiisi. Monta kertaa minä olen sanonut, että heitä pois turhat meiningit. Vai tahdotko herraksi lukea?

Darja alkoi puhua:

— Kuules Ivan, turhaan sinä minua haukut. Kuuntelisit ennemmin mitä tässä lehdessä sanotaan, ja mitä tekevät naiset eri kylissä.

Mutta Ivan Semenitsh ei tahtonut kuunnellakaan, repäsi Darjan kädestä lehden ja heitti sängyn alle:

— Heitä kaikki turhanpäiväiset. Käy ennemmin hakemassa olkia — minulla on maha kipeä.

Darja kävi hakemassa olkia ja alkoi lukea toista kirjaa. Kaikkia ei heti ymmärrä, mutta lukee kumminkin, silmillään madellen pitkin rivejä.

Ivan Semenitsh heräsi, ja heitti tämänkin kirjan sängyn alle ja nykäsi Darjaa kädestä.

— Käy nukkumaan.

Darja kävi nukkumaan, ettei riitaa rakentaisi, mutta ajatteli yhä naisia, jotka eri kylissä järjestävät monenlaisia asioita. Siellä lastenseimen avasivat, täällä lastenkodin. Toisessa paikassa puita hommasivat, taistelevat väärinkäytöksiä vastaan, seuraavat miten veroa kootaan....

Ivan Semenitsh puhisee:

— Nuku! Syyhytä selkääni....

Darja syyhyttää Ivan Semenitshin selkää, mutta itse yhä ajattelee.

— Voi minkälaiset ovat meidän miehet! Itse eivät tee mitään eivätkä anna naisten tehdä. Kun alkavat koota maatalousveroa ei meistä kukaan tiedä paljonko kenenkin tulee maksaa.

Kerran Ivan Semenitsh näki kun Darja luki volostista tuomaansa lehteä. Juuri siinä lehdessä oli kirjoitettu paljonko keneltäkin menee veroa. Darja ajatteli ja laski heidän viljelyksensä ja paljonko heiltä menee veroa.

Mutta Ivan Semenitsh vaan kiroilee ja haukkuu toimitsijoita ja on valmis hakkaamaan Darjaa nyrkeillä. Hän oli myöskin volostissa ja siellä sanoivat hänelle, että häneltä menee veroa kaksikymmentä puutaa. Tämän oli leikillään puheenjohtaja sanonut.

Darja katsoi Ivaniin ja sanoi:

— Älä sinä kiroile, löydän lain jossa on sanottu paljonko meidän tulee maksaa.

— Mistä sinä sen löydät? — huutaa Ivan Semenitsh.

— Tästä lehdestä! — näyttää Darja sormellaan.

— Vielä mitä, siihen ne nyt lain panevat.

— Vaikene, vaikene Ivan, se on tässä. — hymyilee Darja. — Käyn itse puheenjohtajan luona.

Ivan Semenitsh katsoo eikä usko silmiään.

— Mitä pirua? Onko se todellakin totta?

Darja otti lehden ja lähti. Hän meni suoraan volostiin. Tunnin kuluttua hän palasi iloisena ja tyytyväisenä. Jo kaukaa katsoi Ivan Semenitsh häneen. Jos hän pettää minua ja saa naurunalaiseksi miesten silmissä, niin minä hänelle näytän....

— Mitä? Poltit itsesi lehtinesi? — kysyi.

— Maksamme vain 12 puutaa, — hymyilee Darja.

— Miksi niin vähän?

— Siksi että sellainen on laki, meidän viljelyksemme ja taloutemme mu kaan ei kuulu enempää.

Perästäpäin Ivan Semenitsh kehui toisille talonpojille:

— Minun Darjani tietää kaikki lait

Ja aina kun Darja luki jotain lehteä tai kirjaa hän katsoi kaukaa eikä enään kiroillut, vaan käveli lattialla kuin hiljainen kissa ja ajatteli:

"Häjy hänestä, eihän vahinkoa tee, hän on viisas nainen, ja viisas nainen on kultaa kalliimpi. Jos hänelle kiroilee ja lyömään rupeaa, kuten ennen, niin lähtee eikä tahdo elää kanssani, nyt hän tietää kaikki lait.... Täytyy pitää lujemmin hänestä kiinni, hänen kanssaan ei hukkaan joudu...."

Parturiliikkeeni
joka sijaitsee
82 Elm Street E.
vastapäätä Regent teatteria
Suosittelee puhdasta ja hyvää palvelusta.
A. Salminen
Sudbury Ontario

FINNISH BAKERY
Box 39 Schumacher, Ont.
Korppu- ja leipä-tilaukset nopeaan ja huolellisesti täytetään.
(TTL

HIEROJA
Huugo Seppälä
Antaa hierontaa Lehtelän saunalla joka arkipäivä
9—11 ap. 2—9 ip.
Tulee kotia myöskin pyydettäessä.
Puhelin 1444w. Box 1862
Sudbury, Ont.
(TL)

Jouluonnitteluja Suomen lehtiin

Tänä, samoin kuin edellisinäkin vuosina, välitämme onnentoivotuksia kaikkiin Suomessa ilmestyviin puolueemme sanomalehtiin. Jokainen sanomalehtien tietää, että täten kerääntyneet varat menevät Suomen vasemmistolaisen työväenliikkeen avustamiseen. Lähettäkää siis toivotuksia runsaasti. Toivotuksien hinta on 25 senttiä joko yhdeltä tai koko perheen nimeltä ja osotteelta. Muistakaa, että JOKAISEEN LEHTEEN MENEVÄT TOIVOTUKSET ON EHDOTTOMASTI KIRJOTETTAVA ERI PAPERILLE.

Suomen lehtiin menevät toivotukset pitää olla sisällä lokak. 30 p. mennessä. Asiamiehille annetaan tavallinen alennus. Missä ei asiamiestä ole, pyydetään jonkun toverin keräämään nimiä ja lähettämään ne, raha mukana, Vapauden konttoriin. Vaivoistaan voi kerääjä pidättää palkkiokseen 10 prosenttia.

Kirjottakaa nimet ja osotteet selvästi. Kirjottakaa musteella ja ainoastaan yhdelle puolen paperia ja eri lehdille menevät eri paperille.

Lähettäkää toivotukset osotteella

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

Jeesus-taru

Tätä kirjaa on saatavana Vapauden kirjakaupasta ja lukuisilta asiamiehiltä. Sen hinta on ainoastaan 45 senttiä.

Työmiehen pakinoitsija, F—s kirjottaa pakinaosastossaan Jeesus-tarusta seuraavaa:

"Vähää ennen kuolemaansa julkaisi tanskalainen filosofi ja kriitikko Georg Brandes kirjan nimeltä "Jeesus-taru". Kirja herätti suurta huomiota. Vanhoillinen lehdistö pohjoismaissa riensi kivittämään vanhaa tiedemiestä aivan samalla tavalla kuin likatulva kohdistettiin kuuluisaan amerikalaiseen kasvitieteilijään, Burbankiin, sen jälkeen kun hän oli lausunut epäilyksensä jumalan olemassaolosta.

Jeesus-taru ilmestyi usealla kielillä (englanniksi "Jesus myth"). Nyt, monien vuosien viivytysten jälkeen on se ilmestynyt suomeksi tov. A. B. Mäkelän suomentamana.

Brandes ei käsittele tätä kysymystä hyökkäävässä tyylissä. Käsittelyssä ei ole rahtuakaan sitä ingersollimaista intohimoa, joka tarttui meikäläiseenkin työväkeen taka-aikoina ja turmeli agitatsioonimme uskontoa koskevaa osaa. Viettelys lausua näistä asioista mahdollisimman karkeasti on hyvin suuri; onhan koko jumalaisitarusto kuin suuri, mehevä sangen antava kasa, jonka ympärillä voi yhtä mielellään leijata tusina-agitaattori kuin tarun koossapysymisestä huolestunut prelaattikin. Ei ole ihme, jos työväki, jota uskonto kahlitsi, kävikin sen kimppuun intohimolla sellaisella, että siinä menossa rikottiin juuri yhtä paljon kuin rakennettiinkin. Brandesin käsittelytapa on vallan erilainen. Innottomasti, ilman suurin elein toimittaa viittailua vie hän meidät evankeliumien avulla ja niihin tosiasioita verrattaen läpi koko Jeesus-tarun, ja kun viimeisen sivun kääntää, niin tuntuu kuin olisi saanut jotain virkistävää, jotain elämäniloa. Hän ei pilkkaa. Vaikka tuon kirjan panisi kuinka tiukkaan puristimeen, niin siitä ei irtaantuisi pisaraakaan tusina-agitaattorimaisuutta. Siinä, missä tusina-agitaattori hihkuisi, tiedemies vain kuivalla tavalla huomauttaa, että niin käy kun totuus salataan tai sitä väärisitellään. [illegible] tiiliin.

Kuka oli tämä kirvesmies Jeesus? Suomentaja huomauttaa, että Galileassa ei rakenneta taloja puusta, vaan tiilistä, joten ammatiltaan Jeesus olisikin, jos hän olisi ollut olemassa, muurari. Tai muurarinapulainen — rakennustyöläinen.

Hänen oppineisuutensa pitäisi olla suuri. Hänhän tunsi useita kieliä. Hän kirjotteli. Mutta hänen kirjotuksiaan ei ole säilynyt. Ainoa kerta, jolloin hänen kerrotaan jotain kirjottaneen, tapahtui silloin kuin hän kirjotti varpaillaan santaan. Sellainen kirjotus ei kuitenkaan säily, ja niin ei olekaan mitään kirjallisia todisteita hänen olemassaolostaan. Mutta sen sijaan on olemassa paljo vanhempia kirjallisia tuotteita aikaisemmilta kausilta kuin niiltä ajoilta, jolloin hänen kerrotaan eläneen.

Houkutus lainata kirjasta eräs kuvaava esimerkki on niin suuri, että emme voi siitä kieltäytyä. Jeesus-tarussa on teatraalinen sivutuote, Juudas-taru. Tekijä kertoo:

"Erityisesti yhtä näistä apostoleista koskeva myytti on aiheuttanut suurta turmiota. Se seikka, että sitä on uskottu, ei tosin kunniaa ihmiskunnan teräväjärkisyydelle. Juudas-taru, yhden ihmisryhmän vihan vanhemmaksi toista vastaan, on kohta kahden vuosituhannen ajan teettänyt lukemattomia hirmutöitä. Ei ole ensinkään liioteltu sanoa, että tämä taru, jossa perkele asetetaan valkeuden henkeä vastaan, on ollut syynä satojentuhansien ihmisten kiduttamiseen ja murhaamiseen.

"Jo edellytyksiltään on koko juttu mahdoton. Onhan edellytetty, että yliluonnollisilla ominaisuuksilla varustettu henkilö, jonka on pitänyt julistaa päivät päästään kuljeskelee taivaalla (Jeruselemin) kaupungissa ja sen ympäristöllä. Niin vähän hän pitää salassa matkojaan, että vast'ikään on ratsastanut kaupunkiin kirkkaalla päivällä. Kerrotaanpa kansan hänestä riemuiten tervehtineen, joten jok'ikinen tunsi hänet, jopa nainenkin ja jokainen lapsi. Hän kiertelee yli'ympäri, opetuslastensa seuraamana, sanoma päivät ja yönsä aivan yleisellä. Ja sittenkin mukamas tarvitsee lahjoa yksi noista opetuslapsista ilmiantamaan hänet, vieläpä — valkuttavaisuuden vuoksi — suudelmalla! Kuvitelkaamme, että Berliinin poliisi v. 1880 lahjonut jonkun sosialistisen ilmaisemaan missä Bebel asui. Voihan poliisi sen katsoa osotekalenterista ja pitää rahansa.

"Jos kerrottaisiin Jeesuksen piilleskellen jossakin kellarissa, olisi toki juonellisesta heikkoa tolkkua tuossa jutelmassa. Mutta niinkuin olosuhteet nyt on kerrottu, tarvitsee hänen etsivien vain kysyä: Kuka teistä on Jeesus? Eikä hän olisi yrittänytkään kieltää nimeään.

"Juudas siis on ei ainoastaan tarpeettomampi kuin viides pyörä vaunussa, vaan mielettömyys, joka on [illegible] juutalaisvastaisessa tarussa. [illegible] tosiasia, että evankeliumin Jeesus Maria, Joosef, kaikki apostolit, kaikki opetuslapset ja kaikki evankelistat olivat juutalaisia."

Ei kai tarvinne lyödä erikoisen suurta rumpua saadaksensa tämän kirjan lukijan käsiin. Se on viehättävä kirja, niin hieno, vakaumuksella kirjotettu, että on todellakin suuri kulttuuriilinen velvollisuus lukea se. Suomennoksen alkulehteiltä on tov. Mäkelä suorittanut taidolla selväsellä, että muistuttuksille ei jää tilaa. Se on mestarin työtä." — F—s.

Ohje maukkaalle keittämättömälle

Salaatti-mausteelle

2 munaa hyvin vispattu.
1 teelusikallinen suolaa.
1 teelusikallinen sinappia.
1 kannullinen Eagle Brand maitoa.
1 kupillinen etikkaa.

Vispaa neljä ensimäistä ainesta voimakkaasti jonkun minuutin, lisää etikka, sekoita hyvin ja laita sivuun muutamaksi tunniksi kovettumaan.

Tämä mauste pysyy hyvänä useamman viikon.

EAGLE BRAND KAHVISSA
Ottaa kerman ja sokerin aseman. Erikoisen miellyttävää. Kokeilkaa.

EAGLE BRAND SWEETENED CONDENSED MAITOA

The Borden Co. Limited Dept. W. 140 St. Paul St. W., Montreal
Olkaa hyvä ja lähettäkää minulle uusi keitto-ohjekirja "New Magic in the Kitchen"
NIMI
OSOITE

Nykyään ulkomailla

Humoreski. Kirj. V. Ardov.

Kun olin astunut sisälle ja puristanut väsyttävän monia veltosti ojennettuja käsiä, katsahdin ympärilleni.

Olin joutunut n.s. "säädylliseen" seuraan, s.o. jossa naisilla oli sukat sen väriset kuin niitä ei olisi lainkaan ollut olemassa ja miesten korvilla viruivat paksusankaisten silmälasien sakarat aivankuin aisankärjet. Seuran jäsenet olivat istuutuneet kaikille tarkoitukseen kelvollisille huonekaluille ja miltei vaikenivat.

— Näittekö silmänkääntäjä Danten? mutisi nuori mies, jolla oli ajeltu ruusunpunainen niska.

— Kyllä, kyllä näin Danten. Mutta ettekö te nähnyt?

— En nähnyt. Mutta näittekös te?

— Dantenko? En minä nähnyt, mutta te kai näitte?

Kierrettyään ympäriinsä pitkin seinämiä keskustelu taukosi, eikä ollut minkäänlaisia toiveita sen uusiutumisesta. Onneksi nuori mies, jolla oli ruusunpunainen ajeltu niska, palnautuen syvemmälle sohvaan nosti jalkansa, jossa oli suklaanvärinen tonveli ja villin värillinen nokka. Hänen naapurinsa, jonka pää oli kammattu niin, että se muistutti arvoituksellista maalausta "Missä kalju?", virkahti eloisasti:

— Miten mielenkiintoiset nokat.

— Ulkomaalaiset. Nykyään ulkomailla käytetään vain tällaisia, vastasi nuori mies välinpitämättömyyttä teeskennellen.

Seurue elvystyi samassa. Ja tuossa tuokiossa nuori mies ruusunpunaisin niskoin oli muuttunut sen huomion keskipisteeksi. Mutta vain tuokioksi. sillä tämän ajan kuluessa oli keskusteluun sekaantunut nainen, joka muodoiltaan muistutti hyytelöä.

— Mutta nykyään, sanoi nainen, ei ulkomailla käytetä sellaisia nokkia, vaan tummanvaalean vivahteisia ilman ruutuja. Mieheni sai sellaiset nokat ja villaliivit.

Kaikki kääntyivät nyt hyytelömäisen naisen puoleen, mutta nuori mies ruusunpunaisin niskoin tuntien, miten paljon hän oli ajastaan jäljessä, painoi vaatimattomasti molemmat nokat allensa.

— Muun muassa, villaliivit ovat aivan kanarialinnnun väriset, jatkoi nainen. Ulkomailla nykyään käytetään vain kanarialinnun värisiä.

Mutta siinä työntyi esiin hänen sijalleen kansalainen, jolla välttämättömät sarviluusankaiset silmälasit olivat vielä sarviluisessa kotelossa, ja keskeytti naisen:

— Niin oli aikanaan. Mutta nykyään eivät enää ole muodissa kanarialinnun väriset liivit, vaan tällaiset, tiedättekös, no, aivan kuin lehmän....

— Maidonvärisetkö?

— Juuri niin. Liivit maidonväriset, mutta naisten hatut vihreitä hän sanoi.

— Vihreät hatut eivät enää nykyään ole muodissa, puuttui silloin puheeseen neitonen, joka, koska hanellä ei ollut omia kulmakarvoja, oli korvannut ne maalatuilla. Nykyään käytetään erikoisesti vain ruskeita hattuja, mutta niihin liittyvät batistiset hansikkaat.

— Olettakaamme, ettei enää nykyään käytetäkään batistisia hansikkaita vaan skotlaitilaisesta kankaasta valmistettuja ja pähkinänvärisin napein

—Nykyään ei enää käytetä pähkinänvärisiä, vaan helmiäisnappeja.... Nykyään yleensä helm......

— Nykyään ei enää helmiäis- vaan käärmeen nahkaisia.

— Nykyään ei enää käärmeen nahkaisia, vaan kreppisiä....

Sanalla sanoen jokainen ilmaisi valistuneisuutensa ulkomaalaisiin muoteihin ja tapoihin nähden ja muuttui heti seuran huomion esineeksi, kunnes vihdoin ei enää kukaan voinut viitata viimeisimpään muotiin.

Mutta minä, koska olin aivan valistumaton tällä alalla, jäin kokonaan varjoon, ja minua ei enää edes huomattu.

Mutta tämäkin keskustelunaihe kuivui heti, kun oli käsitelty kerta kaikkiaan kaikki ulkomaalaiset muodit, jotka olivat läsnäoleville tunnettuja. Seurasi tauko.

— Näittekö Danten? jo toisen kerran tuumi nuori mies ruusunpunaisin niskoin.

— Näin. Ja tekin kai näitte?

— En, en minä nähnyt, eikä hänkään nähnyt, mutta hän näki.

Mies, jonka hiukset oli kammattu arvoituksellisen maalauksen tapaan, suuntasi epätoivoisen katseensa grammofooninsoittajaan.

— Kansalaiset, mutta voisihan jo ryhtyä tanssimaan!

Seurue tervehti äänekkäästi tätä onnellista ulospääsyä painostavasta toimettomuudesta.

— Nykyään ulkomailla tanssitaan vain näin, sanoi nuori mies ruusunpunaisin niskoin... Ja hän asteli suoraan naisensa luokse, taivuttamatta vartaloaan minkäänlaisiin sykkyröihin ja kasvoillaan sellainen ilme, kuin häntä olisi jo aamusta asti oksettanut.

— Ei mitään sellaista!

Neitonen maalatuin kulmakarvoin puristi polvensa yhteen ja alkoi sangen sukkelasti heitellä molempia jalkapohjiaan kaikille tahoille.

— Nykyään tanssitaan ulkomailla vain charlestonia. Näin.

— Totta, että charlestonia, mutta ei niin, vain näin.

Mies, jolla oli kuin nuoltu pää, laskeutui kyykkysilleen ja siinä asennossa paukutti kuuluvasti polviaan.

Silloin nuorukainen, se, jolla oli sarviluusankaiset silmälasit sarviluisessa kotelossa, ja joka tiesi enemmän länsimaitten elämästä, sanoi painavan sanansa:

— Nykyään ulkomailla tanssitaan blus-blek-botomia. Kas. — Hän työnsi istumakannikkansa taaksepäin ja liikkui soiton tahdissa heilutellen lonkkiaan kahtaanne päin, aivankuin joka jalan poljennolla olisi muuttunut tavallisesta ihmisestä luurangoksi.

Itsekään tekoani ajattelematta sanoin minä äänekkäästi:

— No, olettakaamme, ettei nykyään ulkomailla taissita lainkaan sillä tavalla!

Koska minä olin tähän asti vaiennut, niin minun esiintymiseni teki valtavan vaikutuksen. Kaikki kääntyivät minuun päin.

— Nykyään ulkomailla tanssitaan näin: pidetään oikealla kädellä tanssitoverin vasenta jalkaa ja samalla pyritään puremaan hänen vatsaansa.

Jossakin aivan humahti. Mutta mies, jolla oli kuin nuoltu pää, kiiruhti huudahtamaan:

— Mutta kuinka, mutta kuinka! Minä jo kuulin siitä!

— Tosiaankin, puuttui puheeseen hyytelömäinen nainen, minäkin muistelen jotakin sen tapaista kuulleeni.

Ja uuden fokstrotin sävelten tahdissa rakkaat "länsimaiset" ryhtyivät toteuttamaan minun neuvoani. Ja kuinkas muuten: tanssittiinhan sillä tavalla nykyään ulkomailla!

Nousin lähteäkseni. Kun olin jo eteisessä, kantautui sinne maalattukulmaisen neitosen kiljahdus. Minua saattava isäntä hymyili tyytyväisenä ja sanoi:

— Tiedättekö, Nikolai Albertovitsh jo puraisi kavaljeeriaan. Tiedättekö, se jolla oli sarviluusankaiset silmälasit.... Kyvykäs nuori mies.

Huoneessa, missä tanssittiin, alkoi joku huutaa bassoäänellä ja pari muuta kirkua. Varmaankin siellä kaikki alkoivat pureskella tanssitoverejaan.

Ahtakaa meidän valmistaa teille

Uuden Puvun

$24.50 hinnalla

Tehty mittojen jälkeen. Sopivaisuus ja työ taataan. Täydellinen varasto miesten ja naisten vaatetavaraa, pyhä- sekä työkenkiä y.m.

Harry Murdock
ENGLEHART ONTARIO

SIISTIÄ HUONEITA
644 Lagauchetiere St., Montreal.
U. Eloranta
PARTURI SAMASSA TALOSSA (Tr.)

Tiedemiehet kiittävät indiaaneja

Yhdysvaltain keskilännen muinaistiedettä tutkivat tiedemiehet pitivät äskettäin kokouksen St. Louisissa.

Tilaisuudessa piti puheen Yale yliopiston anthropologian professori, tri Clark Wissler, tehden selkoa indianien merkityksestä tämän maan kehitykseen ja taloudelliseen menestykseen. Alkuperäiset indiaanit laskivat perustuksen Yhdysvaltain ekonomiselle suuruudelle, sanoi tri Wissler.

"Me emme ottaneet indianeilta vain maata", sanoi tri Wissler. "Me saimme heiltä tupakan, maissin, perunan, maapähkinän, tomeeton ja noin neljäkymmentä muuta ravintokasvia, joita ei vanhassa Euroopassa tunnettu.. Niiden vuotuinen tuotantoarvo dollareiksi merkittynä on aavistamattoman suuri. Me olisimme mahdollisesti keksineet aikanamme tupakinlehden, mutta indianeilta kului vuosisatoja ennen kun he keksivät tupakkakasvin ja saivat luoduksi taidon sen kehittämiseksi tupakoimista varten. Maissi, joka nyt muodostaa tuottavimman viljelyskasvin Mississippi joen laaksossa, olisi sensijaan jäänyt pitkiksi ajoiksi tuntemattomaksi maanviljelyksen aloilla.

"Syntyperäisten indianien kauppa rikastutti aikoinaan Europaa ja saattoi meidän nopean aineellisen kehityksemme mahdolliseksi. Indianit olivat hyviä ostajia, he halusivat europalaista ja yleensä valkean miehen tavaraa ja he maksoivat kaikesta ostamastaan tavarasta tavattoman korkeat hinnat turkiksina ja muina tuotteina. Melkeinpä saattaa väittää, että indiani asetti Amerikan valkean miehen kartalle, jos niin saattaa sanoa."

Museum of American Indian laitoksen kuraattori, tri F. W. Hodge puhui kokoukselle indianitaiteesta. Hän sanoi, että indianien muinaisesineitä ovat kaikenlaiset muinaisesineiden etsijät hävittäneet tietämättömyydessään, joten ne ovat historialle ja tieteelle menetettyjä. Sellaiset etsijät ovat kaivaneet vanhoja indianien kyliä, hautuumaita, uhripaikkoja, kumpuja ja muita enemmän kuin niitä enää on jälellä. Sellaiset amatöörikaivajat ovat tieteelle tehneet korvaamattoman vahingon.

Niinpä on hävitetty suunnattomat määrät koramiikkiesineitä, sillä jos ne sattuivat olemaan rikkinäisiä taikka epätäydellisiä, hävitettiin ne ilman muuta, kun uskottiin, että niistä ei ole mitään hyötyä, sillä kukapa ostaisi rikkinäisiä saviastioita.

"Keramiikkiesineet ovat paras ja luotettavin avain muinaisten kansojen elintapojen ja kehityksen tutkimisessa. Niiden avulla voidaan päättää kunkin kansan esihistoriasta monta kohtaa, sillä ruukutavaroita ei kuletettu pitkiä matkoja niiden särkyvän luonteen vuoksi.

"Miten väärin jotkut ihmiset käyttäytyvät niiden indiaanijätteiden suhteen, joita vielä on siellä ja täällä jälellä koskemattomina. Pennsylvaniassa on muuan yksilö, joka on ottanut elämänsä tehtäväksi hävittää jokainen indianihauta, mikä on moottorimatkan päässä hänen kodistaan. Ja Kansasissa on muuan farmari hävittänyt maan tasalle ainoan Kansasissa olevan indianipueblon (kylän) rauniot."

Miten paljon Yhdysvalloissa on ollut indianien jättämiä muistoja, käy selville siitäkin, että Illinoisissa on löydetty 655 indianien hautapaikkaa, joista pienimmät olivat vain tavallinen hauta, suurimmat pyramiidimaisia kumpuja. — F.L.I.S.

PALLOHUONE
— ja —
Matkailijakoti
961—963 St. Antoine St., Montreal, Que.
NISULA ja MATTILA, omist. (Tr.

"JUMALA LÄHETTI MUSTAN KISSAN AVUKSENI"

Seuraava pieni kasku, jonka Englannin "sosialistisen" hallituksen pää, Ramsay MacDonald tapaa kertoa ystävilleen ensiaskeleistaan tiellään valtaan ja kunniaan, antaa pienen luonnekuvauksen tuosta nykyisin niin paljon puhutusta miehestä:

"Korkein toivoni oli päästä sanomalehtimieheksi. Kuljin yhtä katua ylös, toista alas, istuin ja odotin toimituksien odotushuoneissa, mutta sisälle itse toimitukseen en päässyt koskaan. Ihminen on kuitenkin sellainen, ettei voi elää tyhjästä ja niinpä minäkin olin pakoitettu lopuksi palaamaan kotimökille jälleen. Sanomalehtimiesunelmani uhkasi saada nopean lopun.

Silloin, suurimman hädän hetkellä, lähetti Jumala avukseni mustan kissan. Tapasin tämän miellyttävän elukan eräässä Lontoon esikaupungin postikonttorissa, jossa parhaillaan kirjoitin jäähyväiskirjettä ystävilleni ennenkuin kaikiksi ajoiksi jättäisin unelmieni kaupungin. Musta kissa oli erinomaisen hyvin hoidettu, kuninkaallinen englantilainen postikissa. Huvittavan elukan virkana oli nimittäin ojentaa kielensä ulos aina kun joku asiakas tuli, niin että tämä saattoi siinä kastella postimerkin kirjekuoreen liimaamista varten.

Tulin niin liikutetuksi, että itkin katsellessani velvollisuuden tuntoista elukkaa. Siinä mielentilassa kirjoitin erinomaisen paikallisuutisen, joka sai arvon päästä mahtavan "Times'in" palstoille. Uutinen koski mustaa postikissaa ja sen avulla pääsin vihdoinkin pidemmälle kuin odotushuoneeseen, niin pääsinpä viimein kaikkein pyhimpäänkin, päätoimittajan puheille."

Vapauden lukijat

tekevät ostoksensa ainoastaan niistä liikkeistä mitkä Vapaudessa ilmottaa ja kehottavat naapureitaankin tekemään samoin. Siten menetellen tuemme omaa liikettämme sekä autamme sitä palvelemaan ilmottajia rahansa edestä.

Yhteistyöllä olemme liikkeemme rakentaneet ja vain sen avulla me voimme sitä edelleenkin kehittää. Siitä syystä älkäämme unhottako Vapauden ilmottajia.

Kelpo Ramsay ei näytä olevan vain harras uskonnollinen, hyvinhoidettu, kuninkaallinen englantilainen sosialidemokraatti, vaan myöskin koko hyvä merimiesjuttujen kertoja. Vaikka kyllähän me olemme kuulleet sosialidemokraatteja, jotka hyvin lyövät hänet jutuissa laudalta. Erikoisesti vaalien aikana.

Kirjaluettelo

Aapinen, lasten opettelukirja nid.	.55
Alas Spartakus, kirj. W. Mynzenberg	.15
Alanteen Sanakirja, suomalais-englantilainen [illegible]	5.50
Algebran Alkeet, koulujen tarpeeksi, kirj. E. Bonsdorff, sid.	1.25
Amerikalaisen Työväenliikkeen Vararikko, kirj. Wm. Z. Foster, nid.	.55
Amerikan Unionistisen Edustajiston Venäjän Matka, neuvostovallan nykyisistä oloista ja saavutuksista, suomennos	.40
Ange Pitou, kirj. [illegible] vallankumouksen aikoja)	.75
Anaski, kirjoitti: Kauppis-Heikki, nid.	.50
Apinain Kuningas, kirj. E. R. Burroughs, nid.	.75
Aasmannin Pojat, kirj. H. Courts-Mahler, nid.	.50
Aseistettu Rakkaus., kirj. Rafael Sabatini, "viitan ja miekan romaani" keskiajoilta, nid.	.85
Auringon Poika, kirj. Jack London (kulkurielämää), sid.	1.00
Autokirja, kirj. Yrjö Weilin, sid.	2.00
Automiehen Käsikirja, kirj. J. E. Tuokkola, 258 kuvaa, sid.	2.00
Avattomia, romaani, kirj. J. I. Vatanen, nid.	.50
Aviovaimo, kirj. Anna Baadsgaard, nid.	.40
Bakteerit, Tietosarja, kirj. Osc. Streng, sid.	.50
Bastiljen Valloitus, kirj. Alexandre Dumas, nid. (Ranskan vallankumouksen alkana tapahtunut	.75
Babbitt, kirj. Sinclair Lewis, nid.	1.50
Ei Onnea Ilman Sinua, kirj. H. Courths-Mahler, sid.	1.00
Egerin Tähdet, kirj. Geza Gárdonyi, romaani Unkarin menneisyydestä, 2 osaa, nid.	1.50
Eksyneitä, kirj. A. N. Koskela, nid.	.60
Elsinoren Kapina, kirj. Jack London, sid.	1.25
Eloliisten Olentojen Lisääntyminen, kirj. F. Kolpin Ravn, sid.	.50
Elsa, kirj. Teuvo Pakkala, nid.	.65
Englanninkielen Oppikirja, kirj. K. Brekke, sid.	1.50
Englantilais-Suomalainen Sanakirja, hyvä opettelukirja, kirj. Y. Halonen	2.65
Englantia Aloitteleville, kirj. Enckell-Saarinen, sid.	1.75
Englantilais-Suomalainen Sanakirja, toimit. T. Wallenius, sid.	2.50
Englannin Kieliopin Alkeet, kirj. Hanna Anderson, toim. Bohnhof ja Granström, nid.	.50
Erämaa Kutsuu, kirj. Jack London (Kirsikka Sarja No. 1), sid.	.75
Gorillamies, kirj. Heikki Nummi, nid.	.40
Griseldis, kirj. H. Courths-Mahler, nid.	.65
Gabrielle, kirj. W. B. Maxwell (Kirsikka sarja No. 26), sid.	.90
Hatturasia, kirj. Louis Joseph Vance (Kirsikka Sarja 25), sid.	.75
Halikon Hakoniskat, murrekertomuksia, kirj. Kallio, sid.	1.40
Haaksirikko, kirj. Rabindranath Tagore, nid.	.90
Hauska Kirja, kirj. K. Suvanto, nid.	.80
Helleenit ja Barbaarit, kirj. Sophus Michaëlis, nid.	.75
Hirsipuita, kirj. Kössi Ahmala	.50
Hiiri, romaani, kirj. Ninna Clasen, nid.	.40
Hirmu-Hallitus, kirj. Alexandre Dumas, nid. (jatk. kirjaan Maison-Rougen Ritari)	.75
Huoltoyhdistyksen Vuosikirja III, 1927	.25
Huilunsoittajan Katu, rakkausromaani, kirj. H. de Vere Stacpoole, sid.	.75
Hugh Harrodin Ihmeelliset Seikkailut, kirj. Alfred Clark, nid.	.40
Humoristinen Laulukirja, se viimeinen painos	.45
Humuhannun Perintö, novelli, kirj. V. Luja, nid.	.50
Hypatia, kirj. Charles Kingsley, nid.	.75
Imperialismi, Kapitalismin Uusimpana Kehitysvaiheena, kirj. N. Lenin, nid.	.45
Ihmissydän, kirj. Guy de Maupassant, sid.	1.25
Ihmissydän, kirj. Guy de Maupassant, nid.	.75
Ihmisiä, kirj. Kalle Tähtelä (seitsemän novellia), sid.	.75
Ihmisen Herra, kirj. Hall Caine, II osaa, sid.	2.50
Ikuisen Päivän Maa, kirj. E. R. Burroughs, nid.	.65
Ihmisen Herra, tarina synnistä, kirj. Hall Caine, 2 osaa, nid.	1.75
Ikuinen Salaisuus, kirj. Jack London, nid.	.40
Ikuinen Linna, kirj. Rudolph Stratz, sid.	1.25
Ilmojen Halki, kertomus lennosta pohjoisnavalle, kirj. Amundsen, nid.	1.50
Isoäidin Kuvakirja, kirj. Arvid Lydecken, sid.	.50
Jack London Elämäkerta, kirj. Helmi Krohn, nid.	.90
Jeesus-taru, kirj. Georg Brandes, nid.	.45
Jenkkejä Maailmalla, kirj. Mark Twain, sid.	1.75
Jerin Veli, erään koiran seikkailuja Etelämerellä, kirj. Jack London, sid.	1.00
Jill, miellyttävä romaani, kirj. E. M. Delafield, sid.	.90
Juvenilia, kirj. Larin Kyösti (Nuoruuden Muistelmia), sid.	1.25
Jumalten ja Ihmisten Suosikit, kirj. Elsa Soini, nid.	1.00
Juustoparooni, kirj. Kalle Rissanen, nid.	.40
Järjestelmän, Miehille, hyvä voimistelukirja, kirj. J. Mueller	1.25
Kansakoulun Laskuoppi, N:o 2, kirj. Nestor Ojala, sid.	1.00
Kansakoulun Kartasto, uusi, toim. A. R. Blomqvist ja E. E. Kaila	1.00
Kansakoulun Karttakirja, toim. Jotuni, sid.	1.00
Kansan Mies, kirj. A. Dumas, romaani Ranskan vallankumouksesta, nid.	.75
Kamaran Sankarit, kirj. Lauri Luoto, sid.	1.50
Kauhea Tarzan, kirj. E. R. Burroughs, nid.	.75
Kaleerivanki No. 117, 3 suurta osaa, kirj. P. Du Terrail, sid.	3.75
Kapitalismista Sosialismiin, kirj. Alf. Lux	.15
Kananhoitokirja, kirj. Mikko Ilkka, sid.	1.25
Kahdeksan Serkusta, kirj. Louisa M. Alcott, sid.	1.00
Kaulanauha, kirj. H. Courts-Mahler, nid.	.60
Kairosta Niiliin Latvoille, matkailijakertomus, kirj. Pekkala, nid.	.90
Kadotuksen Kansa, kuvaus London itäpäästä, krij. Jack London, sid.	1.00
Kaksi Rakastavaista, kirj. H. Courts-Mahler, nid.	.60
Kielletty Hedelmä, kirj. Nataly von Eschstruth, nid.	.30
Kirjanpidon Oppikirja, kansakoulun jatkokouluja varten, kirj. I. V. Kaitila, sid.	1.00
Kesäinen Leikki, romaani, kirj. Fredrik Böök, sid.	1.25
Kehitysopin Aakkoset, kirj. M. Hahl, sid.	1.00
Keltainen Domino, kirj. Marcel Prevost, sid., hieno rakkausromaani	.75
Ketunpyyntiopas, kirj. Edvard Koponen, nid.	1.00
Klondyken Kuningas, seikkailuromaani Alaskasta, kirj. Jack London	1.25
Kuningattaren Kaulanauha, kirj. A. Dumas, historiall. romaani No. 5, nid.	.75
Kuninkaan Hansikas, kirj. Z. Topelius, historiallinen kertomus Kustaa III:n ajalta, nid.	.60
Kun Ruusu Puhkeaa, kirj. Louisa M. Alcott, nid.	.75
Kurkien Kerällä Afrikkaan, matkailija- ja lintukert., kirj. B. Berg, nid.	1.75
Kuvia Metsän Elämästä, kirj. R. H. France, Tietosarja, Uusi Sarja I, nid.	.40
Kun Ruusu Puhkeaa, romaani, kirj. L. M. Alcott, sid.	1.00
Kultamaan Rakkautta, kirj. Jack London, nid.	.40
Kuolleiden Laivojen Saari, kirj. Crittenden Marriott, nid.	.40
Kultaisen Ankkurin Hotelli, kirj. Lajos Biró, nid.	.40
Kuningas Salomon Kaivokset, kirj. H. R. Haggard, sid.	.75
Kuningatar Hanhenjalan Ravintola, kirj. Anatole France, nid.	.75
Kuudes Maanosa, kirj. Arvid Lydecken, nid.	.50
Kuunlaakso, romaani, 2 osaa, kirj. Jack London, sid.	2.00
Kuningas Ludvig ja Hänen Lemmittynsä, kirj. Courths-Mahler, nid.	.40
Kommunistinen Solu, Mitä Se On — Mitenkä Se Työskentelee, kirj. M. Jenks, nid.	.20
Koti ja Maailma, kirj. Rabindranath Tagore, nid.	.75
Kohtalon Tuulissa, kirj. Toivo Tarvas, nid.	.50
Kreivitär de Charny, kirj. A. Dumas, historialliset romaanit No. 8, nid.	.75
Kipinälennättimen Toiminta, kuvitettu opas, kirj. Kriger ja Subkis, sid.	.50
Kilpakosijat, seikkailuromaani, kirj. D. Grimston, nid.	.40
Kirjanpito-opas, tehnyt Juhana Toivisainen, nid.	.75
Kirjanpito, kauppaopistoja varten, kirj. I. Kovero	1.50
Keittokirja, kirj. Mina Walli, sid.	2.00
Kruunun Perämies, kirj. Larin Kyösti, nid.	1.25
Leppälaisten Kuningatar, Sten Sture Vanhempi ja Hänen Aikalaisensa, I osa, kirj. Carl Blink, nid.	.35
Lasten Laulukirja, kirj. Hilja Liinamaa-Pärssinen, sid. nuottipainos	.35
Lasten Kirja (toinen painos) pioneerikoulujen lukukirja, sid.	1.00
Lasten Oma Kirja, toimittanut Veli Giovanni, nid.	.25
Lajien Synty, luonnonhistoriaa, kirj. Charles Darwin, sid.	3.00
Lenin ja Leninismi, kuuluu sarjakirjastoon, kirj. I. Stalin, sid.	.75
Lenin — Taistelija, Opettaja, Johtaja, nid.	.40
Luonnontieteiden Voittokulku, Tietosarja, kirj. Launhardt, sid.	.50
Luokkien Sota, kirj. Jack London, nid.	.85
Luontainen Ravintojärjestelmä ja Keittokirja, toim. tob. I. S. Niemi, nid.	.25
Lumikenttien Tytär, seikkailuromaani Alaskasta, kirj. Jack London, sid.	1.25
Liselotten Naiminen, kirj. H. Courts-Mahler, nid.	.25
Lyhyt Terveysoppi Naisille, kirj. tri Fr. Hovits	.35
Lääkärin Muistelmia, kirj. A. Dumas, historialliset romaanit No. 1	.80
Maapallo, toimituskunnan toimittama, 8 osaa, sid.	40.00
Maailman Taloudellinen Työväenliike, kirj. H. Losovsky	.75
Maailmanrakenne, käsittelee maailmankaikkeutta, kirj. E. Becher, nid.	1.75
Maapallon Kehityshistoria, Tietosarja, kirj. Victor Madsen, nid.	.50
Maailmanliike, Tietosarja, kirj. Albrecht Wirth, sid.	.50
Maanviljelys, Kemia ja Fysiikka, kirj. Arthur Rindell, sid.	1.75
Maanviljelysoppi, kirj. Suninen, sid.	1.25
Maanviljelijöille (vastauksia vastustajille), kirj. R. G. Ingersoll, nid.	.15
Maataloudellinen Käsikirja, Amerikan suom. pienviljelijöitä varten, toim. Wm. Marttila, I:n osa, sid.	1.25
Maailman Omistus, kirj. Georges Duhamel, nid.	.65
Marttyyrien Elämää, sotalääkärin muistiinpanoja, kirj. G. Duhamel, nid.	.40
Martin Eden, kirj. Jack London, sid.	1.50
Maija-Rouvan Onni, kirj. H. Courts-Mahler, nid.	.50
Marsin Prinsessa, kirj. E. R. Burroughs, nid.	.65
Metsän Tyttö, kertomaromaani, kirj. Maurice Barres, nid.	.75
Meren Erakot, kirj. Arvid Lydecken, nid.	.40
Merikotka, kertomus Saksan kaapparilaivastosta sota-aikana, kirj. Felix von Luckner, sid.	1.25
Miten Ihmiskunta On Parannettava?, kirj. Robert Ingersoll, nid.	.15
Miten Jesus Kuoli, suomentanut A. B. Sarlin, nid.	.15
Mitä Olen Sinulle Tehnyt, kirj. H. Courts-Mahler, nid.	.40
Minkä Jumala on Yhdistänyt, kirj. H. Courts-Mahler, nid.	.50
Minkä Vuoksi?, kirj. Argus, salapoliisiromaani, nid.	.40
Minun Marttani, kirj. Arvid Järnefelt, sid., kertomus	1.25
Minua Sanotaan Puusepäksi, yhteisk. romaani, kirj. Upton Sinclair, sid.	1.25
Minä Tahdon, kirj. H. Courths-Mahler, nid.	.40
Minna Canth'n Kootut Teokset, I ja II osa, nid.	2.00
Mister Aikio, kirj. Aslag Jarga	.50
Miekkamiehen Onni, seikkailuromaani, kirj. R. Bringer, nid.	.60
Mongolian Matkalta, kirj. Sakari Pälsi, runsaasti kuvitettu, nid.	.50
Morsiusmarssi, kirj. Björnstjerne Björnson, nid.	[illegible]
Murrosajan Lauluja, runokirja, kirj. Aku Päiviö, sid.	[illegible]
7,000 Mailia Halki Afrikan Aavikoiden, kirj. Otto Zeltins-Goldfeld, sid.	[illegible]
Naisten ja Tyttöjen Urheiluopas, toim. Anni Collan (kuvitettu)	.50
Nainen ja Avioliitto, hyvä terveysopillinen kirja, kirj. Margaret Stephens	1.50
Nelitahtinen Räjähdysmoottori, käsikirja moottoria rakentajille, toim. insinööri Väinö Laurinen, sid.	.75
Neiti de Taverney, kirj. A. Dumas, historiallinen romaani No. 3, nid.	.75
Nuoren Opettajattaren Varavenittili, kirj. H. Valtonen, sid.	1.25
Nuoren Wertherin Kärsimykset, kirj. Goethe, nid.	.50
Osakeyhtiö Europa vai Europan Yhdysvallat, kirj. Edo Fimmen, nid.	.75
Oberlen Perhe, kirj. Rene Bazin, nid.	.50
Oliver Twistin Seikkailut, kirj. Charles Dickens, sid.	1.25
Parooni Munchhausenin Retket ja Seikkailut, nuorten kirjoja No. 51, nid.	.50
Pakolainen, kirj. Lauri Luoto, sid.	1.00
Pakkopaita, kuolemattomuutta tutkiva vankilaromaani, kirj. Jack London	1.75
Pariisin Salaisuudet, 2 suurta osaa, kirj. Eugene Sue, nid.	[illegible]
Papukaija ja Kumpp., kirj. Harold MacGrath, nid.	[illegible]
Pakolais Kuningas, kirj. A. Dumas, historiallinen romaani No. 10,	.75
Porvari, kirj. H. De vere Stacpoole, nid.	.75
Peloponnesolais Sota, kirj. Tykydides, Suom. Emil Hårdh, nid.	1.25
Perustuslait Olemus, kirj. O. Saari	.50
Perheen, Yksityisomaisuuden ja Valtion Alkuperä, kirj. F. Engels, sid.	1.00
Perintö Reinin Rannalla, romaani nykyvuosilta, kirj. Rene Schickele, nid.	1.00
Primitiivinen eli Perusvoimistelu, kirj. Kaarina Kari (naisia varten)	.50
Piirteitä Nuorisoliittomme Vaiheista, toim. S. Kirilov, nid.	.50
Puusepän Oppikirja, laatinut Juho Tattari, sid.	[illegible]
Puuveitsellä Kultaa Vuolemassa, kirj. Kalle Rissanen	.50
Punainen Laulukirja, kokoelma lauluja	[illegible]
Puhetaidon Opas, kirj. Arthur M. Lewis, nid.	[illegible]
Puolineitsyet, kirj. Marcel Prevost, nid.	[illegible]
Punaisten Puolesta — Valkoisia vastaan, lehtisiä Suomen luokkataistelun uusimmasta historiasta, nid.	.75
Pimeys, Erik XIV ja Juhana III, II osa, kirj. Carl Blink	1.00
Pieni Tietosanakirja, 3 osaa, kpl., nid.	6.00
Pieni Mehiläiskirja, kirj. Mikko Ilkka	.25
Pieni Komentokirja, kouluja ja lyhyitä kursseja varten, kirj. E. Kallio	.25
Pierre Noziere, kirj. Anatole France, nid.	.75
Poikien Oma Kirja, toimittanut Veli Giovanni, nid.	.50
Pohjolan Kukka, kirj. James Oliver Curwood, seikkailuja Canadan sauriilla saloilla, nid.	.50
Rata- ja Kenttäurheilun Käsikirja, kirj. Jaakko J. Mikkola (172 kuvaa)	1.00
Rannerengas, kirj. David Potter, nid.	.50
Rakkaudesta Osaton, kirj. H. Courts-Mahler, nid.	.50
Russia After Ten Years, "Venäjän Matka" englanninkielellä	.25
Rämekorven Viinakuninkaat, kirj. Veikko Korhonen, nid.	.50
Sairas Lapsi, lasten terveyshoitokirja, kirj. Ruotsalainen, sid.	1.25
Salaperäinen Ruumisarkku, kirj. Stein Riverton, nid.	.25
Sata Kuusikymmentä Ohjetta Lasten Taudeissa, kirj. tri Jules Comby, nid.	1.00
Satukontti (pikkulapsille), toim. Helmi Krohn, nid.	.25
Sateenkaari, kirj. Runar Schildt, nid.	.40
Saksan Kumoustaistelu 1848, kirj. Karl Marx, nid.	.75
Salaliittolaiset, kirj. Alexandre Dumas, historiallinen romaani No. 9, nid.	.75
Sementti, kirj. Gladkov, nid.	1.25
Septimus, kirj. William J. Locke (Kirsikka Sarja 11), sid.	.75
Seikkailijatar, kirj. E. Phillips Oppenheim, nid.	.25
Seurustelun Taito, kirj. Bagheera, nid.	.50
Seurustelun Taito, kirj. Bagheera, sid.	1.00
Silmukorven Nuori Epra, kirj. Kaarle Halme, sid.	1.00
Sireenien Alla, romaani, kirj. L. M. Alcott, sid.	1.25
Sielullisesti Sairas Ihminen ja Hänen Hoitonsa, kirj. Karin Neuman-Rahn	1.75
Signe Björseth, kertomus, kirj. Juho Koskimaa, nid.	.25
Sireenien Alla, kirj. L. M. Alcott, nid.	.75
Silkkilaiva, romaani, kirj. Elenius, nid.	.75
Sosialistisen Filosofian Juuret, kirj. Friedrich Engels, nid.	.40
Suloisen Järjettömyyden Kaupunki, erittäin hieno rakkausromaani, kirj. E. Temple Thurston, nid.	.50
Suuri Hiljaisuus, kirj. Heinrich Lilienfein, nid.	1.00
Suuri, Kaunis ja Ruma Maa, kirj. Sakari Pälsi, kuvia ja kuvauksia Canadan matkalta, nid.	.50
Spartakus, kirj. Giovanniolli, romaani, nid.	.75
Synnöve Päivänkumpu, kirj. Björnstjerne Björnson, nid.	.50
Syömisen Taito, kirj. S. Henning Belfrage, lääket. tri., nid.	.25
1000 Sanaa Englantia, nid., 13 vihkoa, mainio englanninkielen oppikirja	1.75
Tarzanin Poika, kirj. E. R. Burroughs, nid.	.75
Talttumaton Tarzan, kirj. E. R. Burroughs, nid.	.75
Terveysoppi, oppikouluja varten kirj. Rovert Tigerstedt, nid.	1.00
Telinevoimistelu I, kuvitettu, kirj. Väinö Laherma	1.00
Terveyteen Itsesuggestionin Avulla, kirj. Harry Brooks, nid.	.75
Telinevoimistelu II, kuvitettu, kirj. Väinö Laherma	1.00
Tie Terveyteen, henkilökohtaisen terveydenhoidon opas, kirj. K. Beerwald, nid.	.50
Tie Terveyteen ja Kauneuteen, naisten kotivoimisteluopas, kirj. Hilma Jalkanen—Helvi Salminen (88 valokuvaa), nid.	.75
Tietosanakirja, täydellinen 11 osaa, vastakansissa	80.00
Tillenpäitä Lukemassa, kirj. Sulo Vuolijoki	.50
Tuhatvuotinen Valtakunta, kirj. Upton Sinclair, nid.	.75
Tulenliekki, seikkailu- ja rakkausromaani, kirj. L. J. Vance, nid.	.75
Tohlaajepoika, romaani, kirj. Hall Caine, nid.	.75
Tropiikin Helmassa, seikkailuromaani, kirj. Maud Diver, nid.	1.00
Tyttöjen Oma Kirja, toimittanut Helmi Krohn, nid.	.50
Templen Vangit, kirj. A. Dumas	.75
Taistelu Naisesta, kirj. Edgar Rice Burroughs, seikkailuja Alaskasta, nid.	.75
Työväen Olympialaiset, toim. V. Koivula, y.m., nid.	.25
Työväen Laulukirja, 9 painos, sid.	1.25
Tiede ja Vallankumous, mainio teos, kirj. Ernest Untermann, nid.	.50
Toiselle Luvattu, kirj. Emilie Flygare-Carlen, romaani, nid.	.75
Työväen Laulukirja, nuottipainos, sid.	1.10
Työväen Urheilulehti Vuodelle 1928, sid.	2.50
Tyhjät Myllyt, satiireja ja novelleja, kirj. Kalle Rissanen, nid.	.50
Työmiehen Talousoppia, kirj. O. W. Kuusinen, nid.	.25
Työn Historia, kirj. Tjumenev, nid.	.75
Työmiehen Talousoppia, kirj. O. W. Kuusinen	.25
Tähtimaailmassa, Arvilyn Tarinoita V, kirj. Arvid Lydecken, sid.	.75
Urheilupoikain opas, kirj. Väinö Laherma, kuvitettu, nid.	.50
Urheiluväen Käsikirja 1925, toim. Yrjö Halme, nid.	.50
Uusi Paita ja Muita Kertomuksia, kirj. Dm. Semenovksi, nid.	.25
Uttarouva ja Metsämies, romaani, kirj. Rudolph H. Bartsch, nid.	.50
Valkoinen Kuolema, kirj. Rudolph Stratz, nid.	[illegible]
Valkosen Leijonan Metsästäjät, kirj. Lauri Luoto, sid.	.75
Vaimo, Jonkas Minulle Annoit, romaani elämästä, kirj. Hall Caine, sid.	1.75
Vaimo, Jonkas Minulle Annoit, kirj. Hall Caine, II osa, nid.	.75
Valtio ja Vallankumous, kirj. N. Lenin, suom., nid.	2.50
Vanhat Postivaunut, kertomuksia kirjailijaelämästä, kirj. Y. Hirn, sid.	1.75
Vanhan Arvoituksen ratkaisu, kirj. T. J. Lahtinen	.50
Vanhaan Hyvään Aikaan, kirj. Alma Aarni, Kuvaus kansanelämästä Vanajassa 1800-luvun edellisellä puoliskolla	.75
Vanha Heittiö, kirj. Kálmán Mikszáth, nid.	.40
Venäjänkielen Sanasto, kirj. A. Rantalainen, sid.	.50
Villiruusu, kirj. Kate Douglas Wiggin, kehitys romaani, nid.	.75
Villivarsa, kirj. Jean de la Brete (Kirsikka Sarja 20), sid.	.75
Vilkkuva Tuli, kirj. Friedebert Tuglas, nid., novelleja ja katkelmia	.50
Viimeisen Tuomion Mestari, kirj. Leo Perutz, nid.	.50
Vierasta ja Omaa Kieltä Viertyksen, engl.-kielen oppikirja	.75
Voimisteluosasto Sanoin ja Kuvin, kirj. K. E. Levälahti, nid. I Järjestys-, vapaa- ja sauvaliikkeet, II. Telineliikkeet	[illegible]
Voimistelun Teoria, kirj. Viktor Heikel, nid.	1.75
Voimistelusali sekä Voimistelupuvut ja Telineet (13 kuvaa) ylipainos E. Kallio; Voimistelu Käsikirja [illegible]	1.00
Voimistelu Ohjelmia, Sauva-liikkeitä, kirj. Arvo Vartia, nid.	.75
Voimistelu Ohjelmia, Vapaa- Seura- ja Permantoliikkeitä, kirj. Arvo Vartia, nid.	.75
Voimistelun Rytmiharjoituksia Musiikin Mukaan, kirj. Hilma Jalkanen (naisille), nid.	.75
Vätmlappin Matka, kertomus Scandinavian saloseutuilta, kirj. Erno Lampen, nid.	1.00
Wilhelm Meisterin Oppivuodet, kirj. Johann W. Von Goethe, I ja II osa, nid.	1.50
Yleisen Terveysopin Alkeet Kansakouluille, toim. Taav. Laitinen, sid.	1.75
Yhdeksän Kymmenessosa Kohtaloista, kirj. V. Kaverin, nid.	1.75
Ystäväni Kirja, kirj. Anatole France, nid.	.50
Ylös Helvetistä, kirj. Konrad Lehtimäki, nid.	.50
Yleisen Terveysopin Alkeet, kirj. Taav. Laitinen, sid.	.75
Yhdistysopas Naisvoimistelijoille, kirj. Kaarina Kari, nid.	.25
Yön Kuningatar, kirj. Headon Hill, nid.	.50
Vaarallinen Kosinta, ja muita kertomuksia, kirj. Björnstjerne Björnson, nid.	.25
Valkoset Intiaanit, romaani, kirj. E. G. Seliger, nid.	.40
Valtio ja Vallankumous, kirj. N. Lenin	.25
Vedonlyönti, romaani, kirj. Heinz Tovote, nid.	.25
Villit Vuoret, nelinäytöksinen näytelmä, kirj. Eemeli Parras, nid.	.25
Why Co-operation, Consumers' Co-operative Movement in U. S. A., kirj. George Halonen, nid.	.25

Yllämainittujen lisäksi voi Vapauden konttorista tilata WATERMANS FOUNTAIN KYNIÄ, joiden hinnat ovat $2.75, $4.00, $6.00 ja 7.00.

Uusia kirjoja tulee jatkuvasti Suomesta samoin kuin entisiä kustannuksia. Seuratkaa ilmotuksia Vapaudessa. Tehkää tilaukset osotteella

VAPAUS, Sudbury, Ont. Box 69,

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETÄÄN arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suletttuna koko päivän.

H. KAUHASEN RÄÄTÄLILIIKE. Suositellaan. Lisgar Street, Box 524, Sudbury.

SUOMALAINEN MUSIIKKI-, TUPAKKA- ja Makeis-kauppa 20 Elm St., Sudbury, Ontario. Myytävänä kaikenlaisia musiikkia ja soittimia. Tupakkaa ja makeisia saatavana. Musiikki opetusta annetaan. Kirjeisiin vastataan heti. Hj. Hamari, Box 98, Sudbury, Ont. (TTL

COPPER CLIFF, ONT.

HUOMATKAA! EHDOTTOMASTI parhaat korput ja kovat leivät saatte leipuri Koivulan sapasta, Copper Cliff, Ont. Werner Koivula. Phone 276, Box 113.

HAUSSI MYYTÄVÄNÄ 407 ONTArio St. ja lotti 206 Bessie St., Sudbury. Kysykää: Thos. Franssi, Copper Cliff.

TORONTO, ONT,

SUOMALAINEN NAISTEN PUKIMOLIIKE 453 Queen St. W. Lähellä Spadina Ave. Mrs. Ida Ojala (MT

CARL SUNDHOLM, KELLOSEPPÄ. Lähettäkää kellonne korjattavaksi tällä osotteella: 246 Queen St. W. Puhelin Adelaide 6856. Toronto.

KALUSTETTUJA HUONEITA, 24 Robinson St. (Queen St. ja Bathurstin lähellä). Mrs. N. Johnson. (Ttr.L.

PURITY BAKERY SUOSITTELEE hyväksi tunnettua leipää ja leivoksia useita eri lajeja. — 448 Queen St., W., Toronto, Ont. Puhelin: Trinity 2806. O. Huhtala.

PORT ARTHUR, ONT.

VAPAUDEN PORT ARTHURIN konttori on auki arkipäivinä kahdeksasta aamulla kello seitsemään illalla. Rahaa välitetään Suomeen; kaikkia Vapaudessa olevia kirjoja pidämme varastossa; laivapilettiä myymme kaikille linjoille.

PARTURILIIKKEEMME SIJAITsee 295 Bay St., E. Suksi ja Wm. Suvanne.

MONTREAL, QUE.

MRS. KIVIKOSKI, OMPELULIIKE, suositellaan; 919 Inspector, Montreal, Que.

ED HELSBERG, ASIOIMISTO, 926 St. Monique St., puhelin Harbour 8326. Lakiasioita, asiakirjoja, oikeudessa tulkkina sekä muita alaani kuuluvia asioita.

SUOMI
Jalkineiden Korjausliike
Kaikki korjaustyö tehdään ensiluokkaisesti
NICK PARTTI
300 Finlayson St., Fort William, Ont.

KELLOSEPPÄ
A. Heiskanen
SUDBURY, ONT.
—Box 1873—
9 Durham St.

Suomalainen
Ruokala avattu
101 Pine Street
Ruokaa ja huoneita saatavana.
Mary Peterson
TIMMINS ONTARIO

MATKAILIJAKOTI
Montreal, Que. (MTr)
Suosittelen yleisön käytettäväksi.
Otto Kratz,
585 St. David's Lane,

Suomalainen
Naisparturi ja Kähertäjä
Pyydämme sulkeutua arv. yleisön suosioon hyvällä työllä ja kohteliaisuudella. Kauneushoitoa myös.
ELSA GLADE
ja
KERTTU REUNANEN
279 Queen St., W., Toronto, Ont.

Sudbury

TANSSIT TÄNÄ ILTANA

Alkaen kello 9 tänä iltana Liberty-haalilla on himmeänvalon tanssit. Hyvä soitto.

KAIVOSMIESTEN UNION KOKOUS

pidetään perjantaina kello 7 illalla tavanmukaisessa paikassa.

ASUNTOALUESOLU VIIDENNEN KOKOUS

pidetään Salolla perjantaina, alkaen kello 8 ip.

"SYSMÄLÄINEN"

harjotukset tänä iltana kello 7. — Roolit kappaleesta "Eläköön, poika tuli" jätettävä heti Heiskaselle.

MITÄ ENSI LAUANTAINA LIBERTY HAALILLA

No sitä, että Kisan huvitoimikunta näyttelee saman kappaleen, jolla se kiersi turneella pohjois-Ontariossa.

Onko se kappale hauska ja kannattaako sitä mennä katsomaan? — Tietysti kannattaa. Jo pelkkä nimi "Sysmäläinen" takaa että kappale on hauska, sillä eihän sysmäläinen osaa koskaan olla oikeitten immeisten lailla, vaan tekee jos jotakin tyhmyyksiä, jotka katselijaa huvittaa niin että nauruhermot joutuvat kovalle koetukselle.

Entä näyttelijät? Onko osat oikeissa käsissä? — Onpa niinkin. Haavuria, kaiken pahuuden alkua, näyttelee Maunu Passi, ja takaampa ettei Maunu poika ole koskaan onnistunut loistavammin, kuin tässä. Ja Hankku! Kun joudut näkemään Mrs. Toivosen esittämän Hankun, niin et enää voi hillitä itseäsi, vaan lankeat siihen kiusaukseen että naurullasi häiritset toisia katselijoita.

Edelleen nimet sellaiset kuin Häkkinen, Ristonen, Anna Lehtinen ja ? takaavat että yleisesitys kappaleesta tulee ehjäksi.

Niin että hanki pilettisi, ettei tarvitse seista koko neljän näytöksen aikaa. — Saksalainen.

Sinä tulit minun luokseni

Sinä tulit minun luokseni nauravin suin ja kiehtovin katsein. Oli ylläsi loistava puku, sinun valkeat hampaasi hohtivat punaisten huulten takaa. Sinä avasit minulle houkuttelevan sylisi, ja korkea valkea povesi uhkui nuoruuden suloa. Sinä kiedoit pehmeät valkeat kätesi minun kaulaani, ja kuiskit korvaani sanoja lemmestä ja rakkaudesta. Sinä käskit minua unhoittamaan oman kurjan luokkani, ja rakastamaan vain sinua, sinulle uhraamaan kaikki elämässäni. Elämään yksin sinua varten. Sinä näytit minulle maailman mammonaa, ja sanoit: "Olen sinun ja kaikki rikkauteni on sinun, kunhan vain teet niinkuin käsken. Jätä turhat joutavat haaveet; maailma on se, mikä on, ja maailmassa tulee aina olemaan rikkaita ja köyhiä, riistäjiä ja riistettäviä. Ja sinun voimasi yksilönä on kuin tomuhiukkanen maailman avaruudessa. Ei se kaipaa sinua, jätä aatteesi, jätä nuo toverisi, tule minun omakseni; olen nainen ja rakastan kauneutta, ja sitä on luoja antanut sinulle niin runsain mitoin. Kaikkea tulee olemaan mitä vain kaipaat: loistoa ja kauneutta. Sinä puet itsesi hienoksi herraksi, nouset kurjuudestasi valoon ja vapauteen. Voit siirtyä luolasta palatsiin."

Ja sinä suutelit minua tulisin suudelmin. Tunsin sydämesi kiivaan sykinnän, hengitin tukkasi nuorteaa tuoksua. Näin silmiesi tumman pohjattoman syvyyden. Elin hurmeessa. Pääni painui ales ja silmieni ohitse kiitivät kuvat, kuin valkoisella kankaalla. Näin palatsit kirkkaassa valaistuksessa. Herroja mustissa puvuissa, ja naisia, kauniita naisia, puettuna kahisevaan silkkiin, näin kristallilaseissa punaista viiniä, soittoa, hurjaa tanssia, riemua ja yltäkylläisyyttä. Ja minä näin itseni sinun rinnalla kilistelemässä maljoja. Ja sitten minä näin sieluni silmillä oman kurjan luokkani. Mielikuvitukseni vei minut laitakaupungin likaiseen kellariluolaan. Näin surun ja tuhansien tuskien murtaman äidin, ympärillään pieniä kalpeita lapsukaisia valittamassa nälkäänsä. Näin tautivuoteella kalpeahkon miehen, joka oli menettänyt terveytensä tehdashelvetissä. Ja sitten ajatusteni kuumeinen virta vei minut tyrmien yöhön, ristikkoakkunoiden taakse. Näin kahleisiin kytkettyjä tovereitani, näin harmaat kiviset muurit tihkuvan vettä, kuulin raakojen vartioitten komentosanoja. Mutta minä näin vankien kasvoilla päättäväisyyttä ja tarmoa kärsimyksistä huolimatta. Ja minä kuulin vangin lausuvan toverilleen: "Kerran murtuvat nämä muurit, aukenevat ovien rautaiset salvat, kerran me heräämme ihanaan soittoon, nousemme vapauden aamun koittaessa. Toverimme eivät unhota meitä. He uskovat, että kerran voittaa oikeus, mammonan mahti katoaa ja ihmisyys valloittaa koko maailman."

Ja silloin minä työnsin sinut, irrotin pehmeät käsivarteni itsestäni. Ja sanoin: "En ole luokkani petturi. Tahdon kulkea sen kanssa voittoon tai tappioon. Kuolla sen edestä, jos niin tarvitaan. Antaa hurmeeni virrata sen kärsimysten vaoilla, silloin kun se nousee taisteluun."

Silloin sinun tummat silmäsi välähtivät kuin ukkonen myrskyn lähestyessä. Vihan uhma silmissäsi huusit: "Mene, mene omiesi luokse, äläkä koskaan astu kynnykseni ylitse. Olet roisto ja suuri narri. Ja kaikki te olette samanlaisia; tekö raukat, likakätiset tollot, voisitte kumota tämän järjestelmän, joka on antanut meidän elää nautinnossa. Jos te nousette kapinaan, niin teillä itsellänne me sen kukistamme, me vain katselemme palatsiemme akkunoista silloin kun verenne vuotaa meidän edestä."

Ja sinä, joka äsken vielä sanoit rakastavasi minua, näytit minulle ovea. Tartuin lakkiini ja riensin kadulle. Syksy pauhasi, vettä valui, keltaiset lehdet putoilivat märkään, likaiseen maahan. Kaukana vilkkui kirkas punainen valo. Riensin sitä kohden. Seisahduin sen luokse, ja kuuntelin laulun säveliä, jotka kaikuivat korviini: "Valtikat, kruunut me pirstoiksi lyömme." Riensin kiireesti sisään, yhdyin lauluun täysin rinnoin. Näin edessäni päättäväisiä kauastähtääviä katseita, uskoa, rohkeutta, intoa ja tarmoa. Ja rintani täytti uusi usko, vahvempi kuin koskaan ennen. Usko siihen, että kerran koittaa vapauden suuri aamu, joka kirvoittaa hyiset kahleet ja jolloin ihmiset nousevat vuossatain orjuudesta valoon ja vapauteen.

HALUTAAN
Näytelmäseuran johtaja,

joka pystyy myös soiton ja laulun johtajaksi joko vakituisena tahi sivutoimena. Hakemukset lähetettävä palkkaehtoineen ennen syysk. 15 p. 1929 osoitteella:

S. J. Border Cities Os. Johtokunta,
907 Drouillard Road, East Windsor, Ont.

J. JARVIS,
ASIOIMISTO
Huone 108, Huron Chambers
Puhelin 2189. — P. O. Box 1181
SUDBURY, ONT.
Lakiasioita, asiakirjoja, kansalaispapereita, siirtolaislupia, y. m.
Kiinteimistölainoja
Vaadittaessa tavattavana iltasin.

Suomalainen liike välittää teille
Parasta Kolia
Puhelin: Trinity 0386 J
33 Robinson Street,
ALANKO COAL
Toronto, Ont.

7 UP
ja
Howdy
Ainoa valmistaja Sudburyn piirissä.
Star Bottling Works
Box 1028 - Phone 946
Sudbury, Ont.

Vahvistaa kipeätä selkää tai heikkoja munuaisia

Munuais tai virtsarakko häiriöt saavat tavallisesti aikaan ilkeitä ja väsyttäviä selkäkipuja, heikkouden tunteen, voimattomuuden, unettomuuden ja muut samanlaiset vaivat, jotka tekevät elämän kurjaksi. Ihmiset, jotka ovat heikkojen munuaisten tai niistä johtuvien tautien vaivaamia, tulevat löytämään etsimänsä huojennuksen Nuga-Tonesta, terveyden ja voiman rakentaja joka on tehnyt todella ihmeellistä parannustyötä yli 40 vuoden aikana.

Mr. John Fairchild, Allentown, Pa., todistaa että Nuga-Tone todella on juuri sellaista kuin sen sanotaankin olevan. Hän sanoo: "Nuga-Tone vahvisti selkääni ja munuaisiani ja tunnen itseni 10 vuotta nuoremmaksi kuin olin ennen kuin aloin sitä nauttimaan. Selkäni oli aina niin kipeä että en tahtonut voida maata sängyssä. Nyt se on terve, munuaiseni ovat hyvässä kunnossa, voin työskennellä enkä väsy helposti." Kaikki lääkkeiden välittäjät myyvät Nuga-Tonea. Jos välittäjällänne ei satu olemaan sitä varastossa, pyytäkää häntä tilaamaan sitä tukkurohdoskauppiaalta.

Työläinen! — Oletko tilannut jo Vapauden?

S. J. TORONTON OS. NÄYTTÄMÖ

esittää

Don-haalilla Lauantaina Syysk. 7 päivänä

Kello 8.15 illalla viimeisen kerran

"Mustalaisruhtinatar"

Kolminäytöksinen loisto-operetti.
Säv. Enmeritz Kalman.

Ihana musiikki, loistavat puvut, kauniit tanssit.

Liput 50 senttiä

SAUNA

Peter ja Richmond Sts. kulmassa
TORONTO.

Ostakaa Koti Ensin
Sitten Turvatkaa Se Vakuutuksella

Pikaista myyntiä varten on jätetty seitsemän huoneen tiilitalo Montague kadulla, talo on melkein uusi ja kaikin puolin hyvässä kunnossa. Lämmityslaitos kellarissa, lasiveranda, kovanpuun lattiat, myydään heti sattuneesta syystä hinnalla $5200.00, pieni osa käteen.

KUULUSTELKAA TÄSTÄ HETI

Kahvilaliike myytävänä

hyvällä liikepaikalla ja täydellisessä liikekunnossa, myydään omistajan paikkakunnalta poismuuton takia HALVALLA.
TIEDUSTELKAA HETI

J. A. ERICKSON
Suom. Asioitsija
Telefoonit: 2131; iltasin 1785
Huron Chambers Sudbury, Ont.

Arv. Naiset!

Olen avannut ensiluokkaisen naisten ompeluliikkeen

98 Elm St., toinen lattia, huone No. 1

Otan tilauksia vastaan omista sekä tilaajien kankaasta. Huolellinen työ. Kohtuulliset hinnat.
Toivon saavani arv. naisten suosion. Kunnioittaen

HELMI LÄHDE
SUDBURY PUHELIN 1519 ONTARIO

Seuraavia näyttämötarpeita saatavana

Steinin pohjamaalia, valkosta ja mustalaisväriä sekä auringon paahtuma punaa, puikko	.50
Steinin kasvomaaleja, 9 lajia laatikossa, hinta	1.50
Steinin Cold Cream	1.25
Partaliimaa	.75
Wheat Croft, juoksevaa puuteria kaulaan, käsiin, rintoihin ym.	.75
Liquid Rouge, juoksevaa poskipunaa, erittäin hyvää	.50
Poskimaalia, kuivaa, eri värejä	.40
Nenäkittiä	.40
Vaaleaa ja vaaleanpunaista kasvopuuteria	.75
Partakarvaa, Tummanruskeaa, ruskeaa, vaaleanruskeaa, tummanharmaata, mustaa, vaaleaa harmaata ja punasta, jaardi	.75

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA
Box 69, SUDBURY, ONT.

Uudelleen rakennettuja
Kirjotuskoneita

Vapaus myy uudelleenrakennettuja Underwood kirjotuskoneita. Ne ovat aivan kuin uusia. Kaikki vähänkin kuluneet osat ovat uudet. Olemme välittäneet kymmeniä tällaisia koneita tämänkin vuoden ajalla ja jokainen joka niitä on ostanut, on edelleen tyytyväinen kauppaansa. Nämä koneet kestävät ja ovat aina kunnossa vuosia. Kukaan toinen liike ei myy niitä yhtä halvalla kuin Vapaus. Pidämme niitä säännöllisesti varastossa, joten niitä voidaan lähettää heti tilauksen saatua.

Myymme myöskin käytettyjä, sangen hyvässä kunnossa olevia Underwood ja Remington kirjotuskoneita. Hinnat ovat erittäin halvat.

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

Expertti Kellojen Korjaustyötä

Tehdään Workingman's Jewelry Store, Ylösen saunan vieressä
SUOMALAINEN KELLOSEPPÄ PALVELUKSESSAMME
H. WEINSTEIN
140 DURHAM ST. SUDBURY, ONT.

NORTHERN COAL & WOOD CO.,

KOVAA JA PEHMEÄÄ KOLIA — KOKSIA — KOVAA JA PEHMEÄÄ PUUTA

202 Mackey Bldg. — Puhelin 744, Sudbury.
VARASTOPAIKKA — LORNE STREET — PUHELIN 86.

Montrealin Suomalaiset Huomatkaa!

Ensi kerran Montrealissa on suomalaisten hallussa tilava ja valoisa Pallo- ja Billiard-sali. Tupakkaa, virvokkeita ja makeisia saatavana. Kaikkea parturialaan kuuluvaa työtä tehdään ammattitaitoisesti ja huolellisesti samassa paikassa. — KOPONEN ja JOKINEN, 963 Notre Dame St. W. (Vastp. punaista asemaa) (Tr.

OSUUSRUOKALA

Työläisille sopiva paikka ruokailla aterioittain ja päivittäin. Suosittelemme yleisön käytettäväksi.
SUOMALAINEN POIKATALO
Box 91, Creighton Mine, Ont.

Toronton ja Ympäristön Suomalaiset

Halutessanne hyvää autoa huokealla ylöspidolla, joka lähinnä vastaa kalliita autoja kyvyissä, ostakaa välityksellani FORD AUTO.
Välitän uusia sekä vanhoja.
EINO MARKANEN
Telefooniosote päivisin Kingsdale 6000—Iltasin New Toronto 5957
TORONTO, ONT.

Timmins, Ont., ilmoituksia

JUOKAA

Lemon and Orange Smash, Goldfield Pale Dry Ginger Ale, y.m. hyviksi tunnettuja pehmeitä juomia.
Tilaukset toimitetaan nopeaan ja huolella.
ORANGE SMASH BOTTLING WORKS
Box 1749, 61 Birch St., N., Timmins, Ont.—Telef 646 J.—K. A. Merikallio

Alex Koskelan Sauna
Avoinna 4 kertaa viikossa:
Keskiviikkona, torstaina, perjantaina ja lauantaina.
Puhelin 696W.
75 REA ST. N. TIMMINS

ILMOITTAKAA VAPAUDESSA

Timminsin Suomalainen Poikatalo
valmistaa ruokaa aterioittain ja päivittäin. Järjestyneet voivat jäsenyyteen liittyä.
Box 520
59 Balsam St. Timmins, Ont.

Kirkland Lake, Ont., ilmoituksia

THE FINNISH BAKERY
Valmistaa leipää ja leivoksia. Tarjoaa yleisön käytettäväksi. Ulkolähetykset toimitaan täsmällisesti.
THE FINNISH BAKERY,
Box 229 M. Raitanen, omistaja Kirkland Lake, Ont.

Robert Lindforsin SAUNA
Avoinna: Keskiviikkona ja perjantaina kello 1 päivällä kello 11 illalla. — Lauantaina kello 1 päivällä kello 6 sunnuntaiaamuun.
Box 23, Kirkland Lake, Ont.

MAITOLIIKE
Suosittelen yleisön käytettäväksi. Maito maukasta ja puhdasta. Kotiin ajo päivittäin.
A. Serenius
Box 727,
Kirkland Lake, Ontario

Parturi
Liikkeeni sijaitsee nykyisin Heinon pallohaalin yhteydessä. Teen parhaani, palvellessani yleisöä kaikessa parturinalaan kuuluvassa työssä.
Tiho Ermischoff
KIRKLAND LAKE, ONT.

PALLOHAALI ja PARTURI
LINDFORSIN SAUNAN yläkerrassa. Pallot pyörii, tukka lyhenee ja parta siliää. (Tr)
AARO KIVINEN,
Box 23, Kirkland Lake, Ont.

The Readers of the Vapaus

Patronize only those concerns that advertise in the Vapaus and encourage their neighbors to do likewise. In this way we support our own concern and also enable it to serve the advertisers for their money's worth.

We have built our organization through co-operation by which means only we can further develop it. For that reason, let us not forget the Vapaus advertisers.